

Arkkiv. 05. 399/31.12.1992

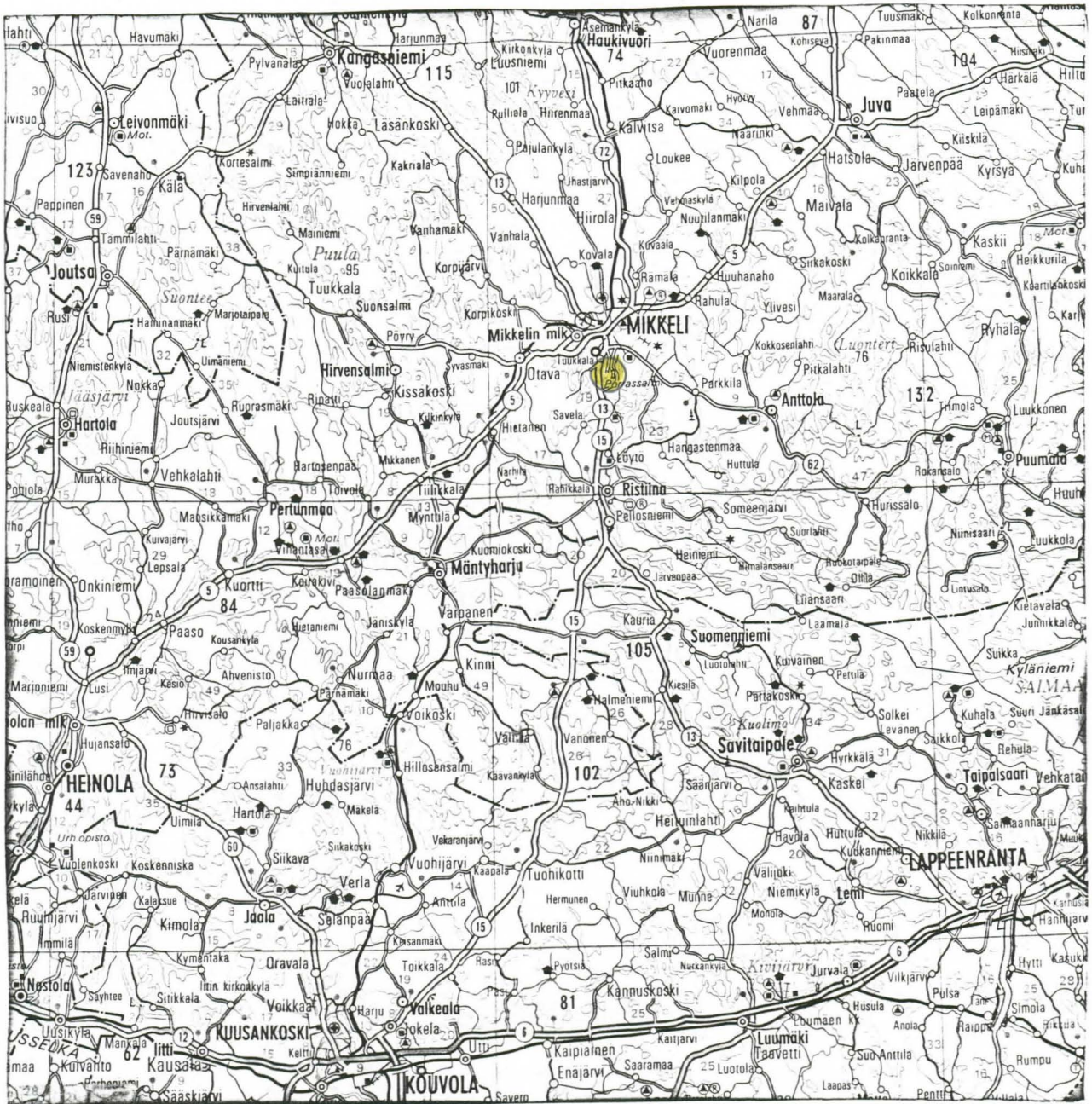
MIKKELI MLK KYYHKYLÄNNIEMI
VANHA-KYYHKYLÄ *myt. 1000 00 2330*
PROSPEKTOINTI JA KOEKAIVAUS RAUTA-
KAUTISELLA IRTOLÖYTYÄLUEELLA
KESÄ - HEINÄKUUSSA v. 1990

Hannu Poutiainen

SISÄLLYS

Sivu

I	Tutkimuskohde	2
II	Kenttätyöt v. 1990	6
II.1	Koekaivauksen toteutus v. 1990	6
II.1.1	Peruslinja ja korkeuskiintopisteen sijainti	6
II.2	Koekaivauksen kulku ja kaivausmenetelmät	8
II.2.1	Alue 1	9
II.2.2	Alue 2	23
II.2.3	Alue 3	29
II.2.4	Alue 4	30
II.2.5	Alue 5	34
II.2.6	Alue 6	39
III	Yhteenveto	41
	Kirjallisuus	46
	Liite 1, s. 1-3	(P.Sarvas, Mikkeli mlk, Kyyhkylän- niemi: rahalöydöt 1990)
	Liite 2, s. 1-20	(Resentit löydöt ja resentti/ ajoittamaton massatavara)
	Liite 3, s. 1-3	(Valokuva- ja negatiiviluettelo)
	Liite 4, s. 1-2	(Karttaluettelo)
	Liite 5, s. 1-3	(Koekuoppaluettelo)
	Liite 6, nrot 00-27	(Kopiot kaivauskartoista)
	Liite 7, s. 1-8	(Valokuvat)

(autoilijan tiekartta, Suomi ja Pohjoiskalotti,
1:800 000, 1992 - ote)

Mikkelin mlk, Kyyhkylänniemi

I Tutkimuskohde

MIKKELI MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA-KYYHKYLÄ

Tutkimusalueen rajakoordinaatit

pk 3142 04 Porrassalmi 1987

x 6836 40 - 86

y 3615 24 - 58

z 75.0 - 82.5

KUNTA: Mikkelin mlk

KYLÄ: Kyyhkylänniemi

TILA: Kyyhkylä Rno 1:118

MAANOMISTAJA v. 1992: Sotainvalidien Veljesliitto ry

Kasarmik. 34, 00130 Helsinki

90 - 177 003

VUOKRAVILJELIJÄ v. 1992: Seppo Suominen

Porrassalmi, 50100 Mikkeli

955 - 176 675

KOHDE: Alue 1. Rakennuksen(?) ja raudanvalmistuspaikan

jäännökset historialliselta ajalta

x 6836 56 y 3515 54

2. Pajarakennuksen jäännökset historialliselta

ajalta

x 6836 56 y 3515 58

3. Resentin ulkorakennuksen jäännökset

x 6836 54 y 3515 52

(pk-ote 3142 04 Porrassalmi, 1:20 000, 1987)

Mikkelin mlk, Kyyhkylänniemi, Vanha-Kyyhkylä

Alue 4. Muinaisjäännös rautakaudelta ja rakennuksen
jäännökset(?) historialliselta ajalta
x 6836 48 y 3515 58

5. Rautakautinen polttokalmisto(?)
x 6836 42 y 3515 54

6. Rakennusten jäännöksiä historialliselta
ajalta
x 6836 58 y 3515 52

YMPÄRISTÖNKUVAUS: Tutkimusalue sijaitsee Mikkelin tuomiokirkosta noin seitsemän kilometriä eteläkaakkoon, Kyyhkylänniemen pohjoisosassa. Kyyhkylänniemi on kapean, saaristoisen ja mutkikkaan Saimaaseen kuuluvan vesiväylän varrella. Niemi on topografialtaan varsin 'selvärajainen' alue: harju rajaa sitä lännessä ja vesistö ympäröi sitä kaikilta muilta ilmansuunnilta. Alueella on joitakin kalliopaljastumia, mutta korkokuva on suhteellisen loivapiirteinen. Maalajeja tutkimusalueella on useita: moreeni, hieta, hiesu, hiesu/savi.

LÖYDÖT: KM 25712: 1-184, KM 90053:1-15 (rahakammio)

AIEMMAT LÖYDÖT: KM 10476, 10629, 10814, 10862, 18994, 21460, 25715, 25716

TUTKIMUKSET: Leppäaho 1937, 1938 kaiv., Sarasmo 1938 inv., Huurre 1972 tark., Poutiainen 1990 tark.

KIRJALLISUUS: Etelä-Savon Seutukaavaliitto 1984: Etelä-Savon esihistorialliset suojelukohteet. - Julkaisu 113.

Huurre, M. 1984: Itä-Suomen rautakautinen asutus arkeologian valossa. - Suomen väestön esihistorialliset juuret. Helsinki 1984.

Kivikoski, E. 1973: Die Eisenzeit Finnlands.

Lehtosalo-Hilander, P.-L. 1988: Esihistorian vuosituhannet Savon alueella. - Lehtosalo-Hilander, P.-L. & Pirinen, K: Savon historia I, s. 11-264.

Simola, H., Grönlund, E. & Uimonen-Simola, P. 1988 Etelä-Savon asutushistorian paleoekologinen tutkimus. - Joensuun yliopisto, Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja N:o 84.

Wirilander, H. 1982: Mikkelin pitäjän historia.

II Kenttätyöt v. 1990

Kenttätyöt Mikkelin mlk:n Kyyhkylänniemessä toteutettiin museoviraston toimesta ja valtion velvoitetetyöllistämishjelman puitteissa. Kaivauksenjohtajana toimi hum. kand. Hannu Poutiainen, kartanpiirtäjänä hum. kand. Marja-Liisa Muilu ja tutkimusavustajana fil.yo. Katja Glasberg. Kaivajat olivat pitkäaikaistyöttömiä ja heidän määränsä työmaalla vaihteli kaivauksen kuluessa puolentusinan ja tusinan välillä. Muutamina päivinä mukana oli myös Mikkelin harrastaja-arkeologeja ja Suur-Savon museon henkilökuntaa.

Kesä-heinäkuussa suoritettut maastotyöt painottuivat Kyyhkylän kuntoutussairaalan pohjoispuoliselle peltoalueelle. Lisäksi tehtiin pienimuotoinen koekaivaus Kyyhkylän päärakennuksen itäpuolisessa kallioisessa rinteessä.

Kyyhkylänniemi valittiin tutkimusalueeksi keväällä 1990 tehdyn pikaisen inventoinnin perusteella (pintapoinnassa oli saatu viitteitä aiemmin löytymättömistä kiinteistä muinaisjäännöksistä). Tutkimusalueen valintaan vaikutti - paitsi tutkimukselliset intressit - myös se seikka, että alueelle kaavailtiin uutta asuinalueetta.

II.1 KOEKAIVAUKSEN TOTEUTUS v. 1990

II.1.1 Peruslinja ja korkeuskiintopisteen sijainti

Peruslinja paalutettiin suuntaan 14g (kompassilukema) 10 - 20 m:n välein käyttäen 1 m:n mittaisia puupaaluja. Peruslinjan suunta katsottiin suuntimakompassilla linjakeppejä apuna käyttäen. Paalujen väliset etäisyydet mitattiin 30 ja 50 m:n nauhamitoilla kunkin paalun lounaiskurmasta; maaston korkeuserojen aiheuttamia mahdollisia vääristymiä mittauksissa ei korjattu.

Eteläisin paalu peruslinjalla on 1000/1000 ja pohjoisin 1104/1000. Suoraankulmaan suhteessa peruslinjaan paalutettiin itä-länsi -suuntainen apulinja, jonka läntisimmän paalun koordinaatit ovat 1080/910 ja itäisimmän 1080/1010. Muut koordinaatistoon lisätyt linjat mitattiin em. peruslinjan ja apulinjan avulla.

Peruslinjan suunta ja sijainti valittiin maaston topografian, näkyvyyden, kasvillisuuden ja pintalöytöjen perusteella; tässä ajateltiin erityisesti koekuoppien, koekaistojen ja laajennusten sijoittamista maastoon. Tavoitteena oli toisaalta saada tutkimusalueelta mahdollisimman paljon arkeologista informaatiota ja toisaalta pyrkiä aiheuttamaan sokerijuurikasviljelmille niin vähän vahinkoa kuin suinkin mahdollista.

Koordinaatistossa x on pohjois- eli pystysuora akseli ja kasvaa ilman-suuntien mukaan katsottuna etelästä pohjoiseen; y on vaakasuora akseli ja kasvaa lännestä itään.

Koekaistat ja laajennukset ruudutettiin puupaalujen ja linjakeppien avulla.

Koordinaatiston kiinnitys: Suunta- ja etäisyysmittausten lähtöpisteestä K1 (kartalla 0): paaluun 1104/950 15,7 m suuntaan 335g; paaluun 1096/928 36 m suuntaan 309g; paaluun 1070/952 32 m suuntaan 241g; paaluun 1090/1000 36 m suuntaan 132g; paaluun 1104/1000 35 m suuntaan 107g; asuinrakennuksen luoteiskulmaan (kartta 0, kirjaintunnus D).

Suunta- ja etäisyysmittausten lähtöpisteestä K2 (ks. kartta 0): ladon koilliskulmaan (kartta 0, kirjaintunnus B) 13 m suuntaan 003g; ladon kaakkoiskulmaan (kartta 0, kirjaintunnus A) 9 m suuntaan 229g; paaluun 966/993 48 m suuntaan 216g; paaluun 999/1020 32 m suuntaan 148g; asuinrakennuksen kaakkoiskulmaan (kartta 0, kirjaintunnus C) 78 m suuntaan 040g.

Korkeuskiintopisteen sijainti ja korkeus merenpinnasta:

Koje 1 (K1, alueet 1-3, 6, ks. kartta 0) 1.96, kp = 80.412 m mpy.

Koje 2 (K2, alueet 4-5, ks. kartta 0) 405, kp = 80.412 m mpy.

Molemmille koneensijoille (K1, K2) yhteinen korkeuskiintopiste (ks. kartta 0, tunnus KP)

II.2 KOEKAIVAUKSEN KULKU JA KAIVAUSMENETELMÄT

Koekaivausta edelsi suurpiirteinen pintapoiminta peltoalueella. Pintapoiminnan yhteydessä maaperää tutkittiin kevyellä maanäytekairalla pyrkimyksenä paikantaa kulttuurikerroksia. Tulosten perusteella sopiviksi katsotuille alueille kaivettiin kaikkiaan 43 koekuoppaa. Kuopat kaivettiin lapiolla ja maa-aines seulottiin. Koekuopista mitattiin niiden syvyys, kyntökerroksen paksuus, kulttuurikerroksen paksuus ja lisäksi häiriintymättömän, esiin kaivetun maa-aineksen paksuus. Huomiota kiinnitettiin lisäksi rapautuneisiin kiviin, tiiliin jne. Kahdessaatoista kuopassa todettiin kulttuurikerros, ja kulttuurikerroksia oli neljässä erillisessä paikassa, joissa sitten tehtiin koekaivaus (alueet 1, 2, 3, 4).

Peitteistä maastoa tutkittiin kairaamalla ja koekuoppia kaivamalla. Kuudessa koekuopassa kaikkiaan yhdeksästä kaivetusta todettiin kulttuurikerros. Kulttuurikerrosta oli kahdessa eri paikassa, joista toisessa (alue 5) tehtiin pieni koekaivaus.

Lisäksi yhtä peltojen ympäröimää peitteistä kumpareta tutkittiin aluksi vain kairauksin. Saatujen tulosten perusteella kumpareeseen kaivettiin viisi koeruutua (alue 6). (Ks. kartat 00, 0, 1a)

Piirtämisessä käytettiin apuna pääasiassa piirustuskehikkoa, mutta tarpeenvaatiessa myös taittomittoja. Tasot kuvattiin mv- ja diapositiivifilmille käyttäen kinofilmikameraa ja 28 & 35 mm laajakulmaoptiikkaa.

Löydetyistä artefakteista merkittiin muistiin seuraavat tiedot: ruutu, koordinaatit (joistakin), löytökerros ja löytöpäivämäärä. Kaikki löydöt otettiin talteen, mutta resentejä löytöjä ei luetteloitu ja ne hävitettiin tutkimuksen jälkeen.

Yhden, kerrallaan kaivetun teoreettisen yksikön muodostivat ruutu ja kerros. Ruudulle, jonka kaikki sivut ovat suorat ja teoreettinen koko 2.00 x 2.00 m, annettiin tunnus sen lounaiskulman x- ja y-koordinaattien mukaan. Joissakin tapauksissa, tutkimusalueen reunoilla, yksikkö saattoi olla pienempi. Alueella 1 eräät rakenteet kaivettiin loppuvaiheessa rakenteellisina kokonaisuuksina, eikä siis teoreettisina kaivaus-kerros -yksikköinä.

II.2.1 Alue 1

Kesantona olleesta peltolohkosta löytyi kulttuurikerrosta neljästä koekuopasta, joista kolme oli lähellä toisiaan. Paikalta oli lisäksi saatu pintapöiminnällä talteen mm. vörttinänkehrä, saviastianpalasia, kuonaa ja palanutta savea. Tulosten perusteella paikalla arveltiin olevan kiinteä muinaisjäännös. (Ks. kartat 00, 0, 1a, 1-7)

Koekuopat alueella 1

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
12	1060/910	40	32	-	8	
13	1070/910	40	32	-	8	
14	1080/910	55	40		15	Kyntökr:n ala- osa sekoitt.?
15	1080/920	40	32	-	8	"
16	1070/920	40	30	2	-	Sa tai Hs 8 cm
17	1070/930	50	36	-	-	" 14 cm
18	1080/930	55	35	-	-	" , 29 cm, rautaoks.
19	1070/940	47	32	13	2	" ,
20	1080/940	50	30	3	-	Sa 17 cm
21	1070/950	45	32	-	13	Hs muuttuu savi- pitoisemmaksi, Hs:ssa rautaoks.
22	1080/950	55	30	22	3	Hiiltä, nokea, palanutta savea, nyrkinkok. kiviä
23	1090/950	60	40	-	20	Hiiltä paikoin hiilensekaista ei kiviä
24	1080/960	57	39	-	18	

Kaivaus aloitettiin avaamalla kaksi 2 m leveää, toisiinsa nähden suorakulmaista koekaistaa, jotka olivat pituudeltaan 8 ja 12 m. Myöhemässä vaiheessa aluetta laajennettiin, ja kaivausalueen laajuudeksi tuli 100 neliometriä.

Lapiolla poistettiin suurin osa kyntökerroksesta, noin 15-20 cm. Tämän jälkeen kaivamista jatkettiin lastoilla 5 cm - tasoon 1 saakka - ja maa-aines seulottiin. Kaivamiseen käytettiin lapiota myös jatkossa sellaisissa tapauksissa, kun löytöjä tuli vähän, rakenteita ei ollut ja kulttuurimaata oli vain läikkinä siellä täällä.

Ensimmäisestä tasosta lähtien kaivettiin teknisiä kerroksia, joiden teoreettinen paksuus oli 2-3 cm. Tällaiseen teknisten kerrosten "ohuuteen" päädyttiin sen vuoksi, että huomattava osa mahdollisten kulttuurikerrosten ylemmistä osista oli tuhoutunut maanmuokkauksen yhteydessä.

Taso 1. Ensimmäinen taso sijaitsi vertikaalisesti kyntökerroksen ja häiriintymättömän maannoksen/kulttuurikerroksen vaihettumiskohdassa.

Ruuduissa 1080/948, 1080/950 ja 1078/950 oli havaittavissa kulttuurimaata ja kiveystä, minkä takia kaivausaluetta laajennettiin 12 neliömetrin verran. Ruudussa 1080/952 todettiin kiinnostava kulttuurimaa-alue, minkä vuoksi aluetta laajennettiin itään yksi neliometri. Edellä mainittujen ruutujen ja ruutujen 1074-1076/950 alueella oli kiveystä, jossa kulttuurikerros oli kaikkein selvin. Kaikissa ruuduissa näkyi lisäksi suurinpiirtein pohjois-etelä -suuntaisia kyntöauran jättämiä jälkiä; ne erottuivat 1. tasossa varsin selvästi tummempina humusjuovina.

Tasot 2 ja 3. Toisessa tasossa alkoi osassa kaivausaluetta tulla näkyviin "puhdas" hiesu, jossa kyntöjäljet erottuivat selvästi. Paikoissa, joissa oli kiveystä, kulttuurikerros jatkui edelleen. Kolmannessa tasossa auranviiltojen jättämät jäljet kävivät hyvin vähiin. (Kartat 2 ja 3)

Ruudut 1082/952-954 osittain puhdasta hiesua, jossa vaaleanharmaanruskeita läikkiä. Selvästi erottuivat kyntöjäljet: noin 10 cm leveitä humus/peltoMULTAJUOVIA suurinpiirtein pohjois-etelä -suunnassa. Ruutura-

jalla erottui selvästi iso hiiltä ja likamaata sisältänyt läikkä, joka muistutti suurta paalunjälkeä; kyseessä oli mahdollisesti suurehkon, pois otetun kiven maalla täyttynyt kuoppa.

Ruudun 1080/954 pohjoislaidassa itä-länsi -suuntainen, muodoltaan ojaa muistuttanut ja selvärajainen, puolimetriä leveä kulttuurimaa-alue. Se oli väriltään tummanruskea ja sisälsi humusta, nyrkin kokoisia kiviä ja hieman tiiltä(?). Kyseisen ruudun länsilaidassa oli värjäytynyttä hiesua, joka liittyi viereisen ruudun kiveykseen.

Ruutu 1078/954 oli tasossa 2 suurimmaksi osaksi "puhdasta" hiesua; vain ruudun länsireunalla havaittiin kiveykseen liittyvää kulttuurimaa-alue, joka oli väriltään tummanharmaanruskea ja sisälsi hiiltä, nokea ja tiiltä/tiilimäiseksi palanutta savea.

Ruutu 1076/954 muistutti ruutua 1078/954.

Ruutu 1074/954 kuten ruudut 1076/954 ja 1078/952, mutta lisäksi siinä oli itä-länsi -suuntainen "oja", joka erottui harmaanruskeana kulttuurikerroksena sisältäen humusta, tiiltä ja hiukan hiiltä.

Ruudun 1080/952 koillisosassa itä-länsi -suuntainen "oja", joka kapeni sikarinpäänmuotoisesti ruudun keskivaiheilla. "Ojan" eteläpuolella siihen liittyi värjäytynyttä, vaaleanharmaanruskeata hiesua, joka yhtyi ruudun eteläosan tummaan kulttuurimaahan ja kiveykseen.

Ruudussa 1078/952 oli tiivis kiveys, joka koostui pääasiassa nyrkin kokoisista kivistä. Aivan ruudun eteläosa oli kivetön. Kiveyksessä oli hiukan hiiltä.

Ruutu 1076/952 muistutti ruutua 1078/952, mutta sen pohjoisosa oli kivetön ja eteläosa kiveyksellinen. Kivet olivat pieniä, ja kiveyksen joukossa erottui iukan hiiltä. Lisäksi ruudussa näkyi paalunsijoja muistuttavia läikkiä itä-länsisuuntaisessa rivissä.

Ruudun 1074/952 eteläosassa oli lähes "puhdasta", hieman punertavaa hiesua ja koillisosassa kiveys. Keskellä ruutua värjäytynyttä hiesua ja länsilaidassa pohjois-etelä -suuntainen 20 cm leveä humusjuova, luultavasti auranjälki.

Ruudun 1074/950 eteläosassa pohjois-etelä - ja itä-länsi -suuntaisia humusjuovia, jotka erottuivat sekä hiesussa että kulttuurimaa-alueella. Ruudun pohjoisosassa oli harvahaiko jostakin selvä kiveys ja pyöreä tummanruskea kulttuurimaa-alue, jossa kiviä ja hiukan hiiltä.

Ruutu 1076/950 muistutti ruutua 1074/950, mutta kivet olivat suurempia eikä ruudussa ollut "puhdasta" hiesua.

Ruudun 1078/950 länsilaidalla oli selvä, tiivis kiveys, jota oli myös ruudun koilliskulmassa; keskiosa oli kivetön. Muutoin ruutu muistutti kahta em. ruutua.

Ruudun 1080/950 kaakkoiskulmassa oli selvä tiivis kiveys, pohjoisosassa harmaata - punertavaa enemmän tai vähemmän puhdasta hiesua, jossa erottui pohjois-etelä - ja itä-länsi-suuntaisia auranjälkiä.

Lounaiskulmassa tuli esiin selvä, tiivis kiveys, jonka pohjoispuolella oli värjäytynyttä hiesua. Ruudun pohjoisosassa oli pieniä katkelmia osittain hiiltynyttä, osittain maatonutta puuta.

Ruudussa 1082/948 oli näkyvässä "puhdasta" hiesua, jossa erottui osa ruskeanharmaasta pyöreästä läikästä; läikässä oli joitakin kiviä. Lisäksi ruudussa näkyi kyntämisen jälkiä.

Ruudussa 1080/948 asiat olivat jostakin kuten ruudussa 1082/948, mutta keskellä ruutua näkyi ruskea pyöreäkö läikkä. Eteläosassa oli selvä, tiivis kiveys, joka koostui nyrkin ja pään kokoisista kivistä.

Ruudun 1078/948 itälaidalla oli tiivis kiveys.

Ruudusta 1076/948 lähes puolet kattoi kulttuurimaa-alue, jossa oli pieniä kiviä. Ruudun länsilaidalla näkyi itä-länsi -suuntaisia auranjälkiä. Kulttuurimaa-alue jatkui ruudun 1074/948 koilliskulmassa; ruudun keskellä enemmän tai vähemmän "puhdasta" hiesua, eteläosassa selvärajainen kulttuurimaa-alue, jossa kiviä ja tiiltä.

Ruudun 1074/948 alueella oli harmaanpunertavaa hiesua, jossa erottui pohjois-etelä - ja itä-länsi-suuntaisia auranjälkiä. Eteläosassa humusta.

Tason 3 jälkeen tulivat kaivetuiksi pohjaan ruudut 1082/952-954 ja 1080/954 sekä osat ruuduista 1082/950, 1074-1078/954 ja 1074/950. Tasossa 4 kyntöjälkiä näkyi vain parissa paikassa ja niissäkin heikosti, tasossa 5 niitä ei ollut lainkaan. Tämän perusteella kulttuurikerroksia ja rakenteita, jotka nyt erottuivat selvästi ympäröivästä hiesusta, voidaan pitää häiriintymättöminä.

Tasot 4 ja 5. (Ks. kartat 4 ja 5) Ruutu 1080/954 oli jo tasossa 4 suurimmaksi osaksi "puhdasta" hiesua; vain ruudun länsireunalla ja kaakkoisosassa havaittiin kiveykseen liittyvää nokimaata ja hiiltä. Kiveys ja siinä sekä sen liepeillä ollut kulttuurimaa (nokea, hiiltä) muodostivat ruudussa 1078/952 selvärajaisen rakenteellisen kokonaisuuden (kiveys nro 3), joka oli muodoltaan soikea ja halkaisijaltaan noin 1,5 x 2 m. Kivien väleissä oli tiiltä ja/tai tiilimäiseksi palanutta savitiivistettä. Osa kivistä oli rapautuneita.

Ruudun 1076/954 yläosassa oli paalunjälkeä muistuttava läikkä - erottui jo 2. tasossa -, jossa oli pari rapautunutta kiveä ja nokea. Läikkä ja sen lounaispuolella ruuduissa 1074-1076/952 ollut kulttuurimaa-alue kiveyksineen koostuivat hiesusta, noesta ja hiilestä. Tasossa 5 kiveys (nro 5) muodosti selvärajaisen kokonaisuuden. Kivet, joista osa rapautuneita, olivat pieniä. Kiveyksen itä- ja eteläpuolella oli kulttuurimaaläikät (ruudut 1074/952-954), jotka menivät 10-15 cm syvemmälle kuin kulttuurimaa niiden ympärillä. Jo tasossa 2 selvästi erottunut "oja" ruudussa 1074/954 kaivettiin pohjaan tason 4 jälkeen.

Tasossa 4 alkoi ruutujen 1074-1076/948-952 alueella hahmottua selvä kiveys (nro 4), johon liittyi kulttuurimaa-alue (nokea, hiiltä, hiesua). Kiveys koostui nyrkin ja miehennostannaisen kokoisista kivistä, joista osa oli rapautuneita. Kivien väleissä oli lisäksi palanutta savea ja hiiltyneitä puunkappaleita. Viidennessä tasossa kiveys erottui ympäristöstä jo hyvinkin selvärajaisena.

Ruutujen 1078/948-950 ja 1080/948-950 rajakohdassa alkoi tasossa 4 hahmottua kiveys siihen liittyvine kulttuurimaineen; tasossa 5 kyseinen kiveys (nro 1) erottui jo erittäin selvästi ympäröivästä puhtaasta hiesusta. Kivet, joista osa rapautuneita, olivat enimmäkseen nyrkinkokoisia. Kiveyksessä oli lisäksi osin maatuneita osin palaneita puurakenteiden jäännöksiä.

Kiveysten 1 ja 3 välistä rupesi tasossa paljastumaan pienialainen, mutta yhtenäinen kiveys (nro 2) ja siihen kuulunut kulttuurimaa-alue. Kiveys oli kooltaan edellä mainittuja selvästi pienempi, halkaisijaltaan noin 1 x 1 m. Myös tässä kiveyksessä oli joitakin rapautuneita kiviä, mutta hiiltä varsin vähän.

Ruudussa 1082/948 oli näkyvissä "puhdasta" hiesua, jossa erottui osa ruskeanharmaasta pyöreähköstä läikästä. Se kaivettiin kuopalle tason 5 jälkeen, jolloin sen todettiin menevän noin 15 cm syvälle verrattuna ympäröineeseen puhtaaseen hiesuun. Ruudun 1082/950 lounaiskulmassa oli samantapainen kulttuurimaaläikkä ja siinä pari kiveä.

Tasot 6 ja 7

Tason 5 jälkeen kaivausalueella olleiden rakenteiden kaivamisessa ruvettiin käyttämään muita kuin puhtaita tasokaivausmenetelmiä. Kiveykset 4 ja 5 kaivettiin kuopalle lapiolla ja niistä dokumentoitiin ainoastaan muoto ja syvyys. Yksinkertaisesti kuopalle kaivettiin myös kiveys nro 2, mutta työvälteenä käytettiin lastaa. Kiveys nro 1 kaivettiin kuopalle, mutta siitä dokumentoitiin kivi- ja puurakenteet kahteen eri tasokarttaan (tasot 6 ja 7). Kiveyksestä nro 3 kaivettiin toinen puoli tasoina pohjaan saakka, minkä jälkeen pystysuorasta seinämästä piirrettiin leikkauskartta. Viimeisessä vaiheessa kiveyksen toinen puoli kaivettiin lapiolla kuopalle.

Kiveys nro 1 (ruutu 1078/948) kaivettiin tason 5 jälkeen erittäin varovasti lastalla, koska säilyneet rakenteet olivat hyvin huonokuntoisia. Puurakenteet piirrettiin tasokartalla sitä mukaa kuin niitä saatiin esiin. Puurakenteita otettiin esiin vähin erin ja syiden kulkusuunnan perusteella voitiin pienistäkin kappaleista päätellä, mitkä kappaleet olivat peräisin samasta puusta; syiden kulkusuunnan selvittäminen oli erityisen tärkeää sen vuoksi, että osa maatuneista puista meni toistensa lomitse tai vieritse. Edellä kuvatulla tavalla kaivettiin myös kiveyksen nro 3 puurakenteet.

TAULUKKO 1. Historiallisen ajan löytöjen ja ajoittamattoman mas-
satavaran jakautuminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 1	Lasi Posliini	Savitiiv, Pal.savi Tiili	Kuona	Eläinten luut ja hampaat	Metallin- kappaleet Naulat
Krs					
P	13/17/6	42/260/11	5/12/4	150/860/22	42/386/15
1	13/7/5	51/354/12	11/82/4	77/224/10	12/123/5
2	18/269/6	131/1077/8	1/18/1	99/529/11	5/48/4
3	24/39/4	88/1324/13	12/296/4	100/796/12	2/7/2
4	10/15/3	209/4711/11	4/1137/3	89/572/10	3/26/3
5	-----	86/4638/3	3/48/1	54/391/3	-----
6	-----	61/658/3	1/89/1	30/254/3	5/5/1
	78/347	668/13022	37/1682	599/3626	69/595

P = pintakerros Lukusarjat (esim. 13/7/6) = 13 kappaletta,
paino 17 g, löydöt kuudesta ruudusta

TAULUKKO 2. Löytöryhmien esiintyminen kerroksittain ja ruuduittain

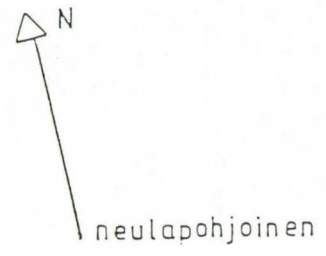
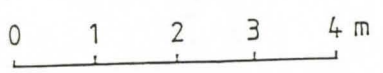
Alue 1	Hist.ajan/ ajoittamat- tomat met, esineet	Piiesineet	Punasavi- keramiik- ka	Liitu- piipun katkel- mat	Rauta- kautiset löydöt
Krs					
P	2/127/2	6/23/6	5/9/5	-----	-----
1	-----	3/12/3	4/17/2	-----	-----
2	2/2/2	1/7/1	3/25/3	-----	-----
3	1/3/1	2/2/2	3/8/3	1/1/1	-----
4	1/13/1	-----	-----	-----	-----
5	1/188/1	-----	-----	-----	-----
6	-----	1/1/1	-----	-----	-----
	7/333/7	13/45/13	15/59/13	1/1/1	-----

P = pintakerros Lukusarjat (esim. 2/127/2) = 2 kappaletta,
paino 127 g, löydöt kahdesta ruudusta

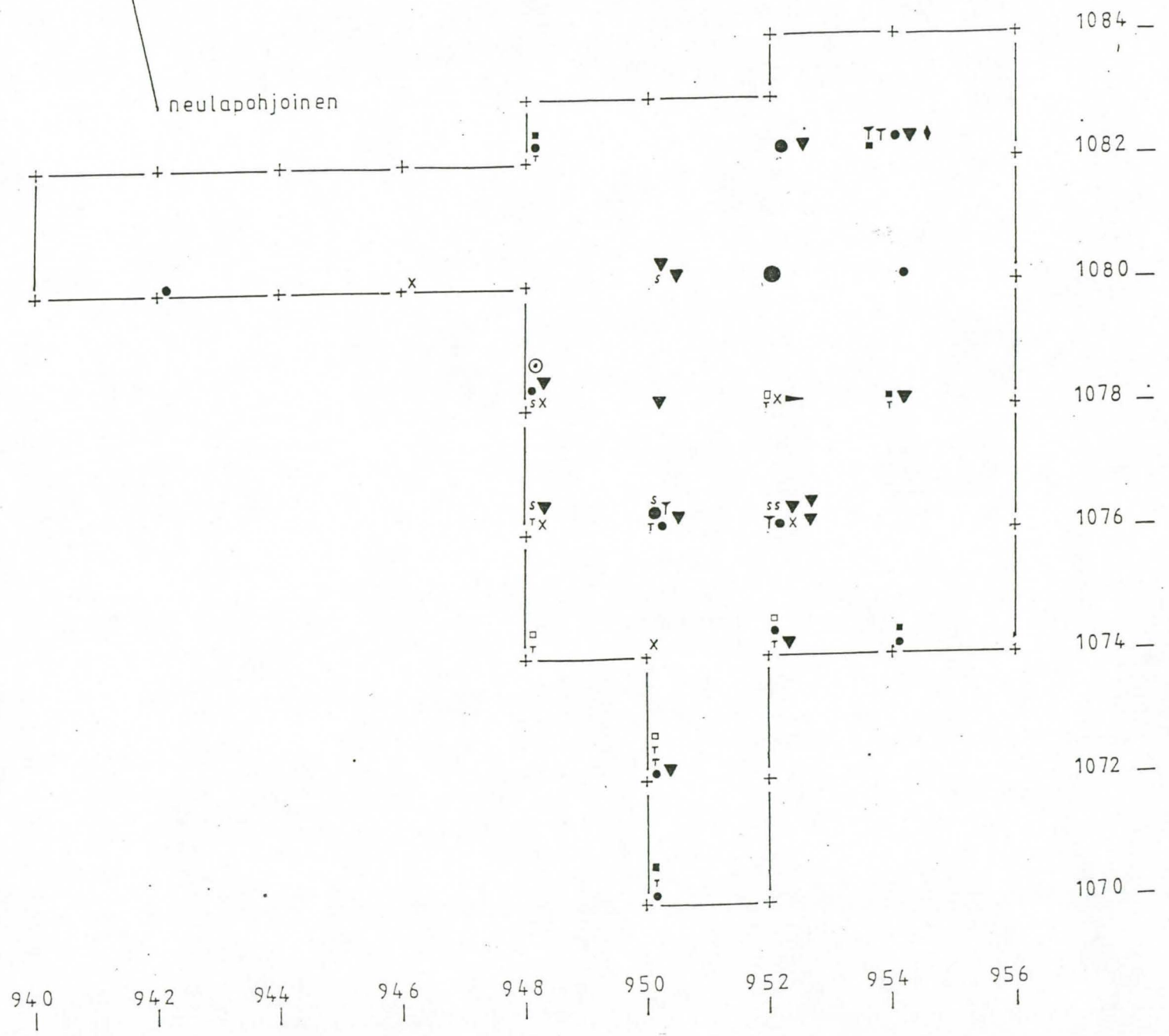
MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1
 LÖYTÖKARTTA PINTAKERPOS
 MK 1:100
 KP = 80, 4 12 m m.p.y.
 KONE 1 = 196
 PIIRT. M-L. MUILU

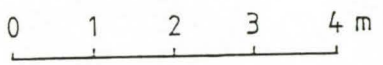
- T NAULA 1-20g T 21-40g T >41g
- KUONA 1-20g □ 21-40g □ >41g
- METALLI 1-20g ● 21-40g ● >41g
- ◇ TIILI 1-100g ◇ 101-200g ◇ >201g
- S SAVITIIVISTE 1-100g S 101-200g S >201g
- PALANUTSAVI 1-100g ■ 101-200g ■ >201g
- X PII
- ▼ KERAMIikka
- ⊙ VÄRTTINÄN KEHRÄ
- ▶ VEITSI
- ♦ HIOIMEN KATKELMA

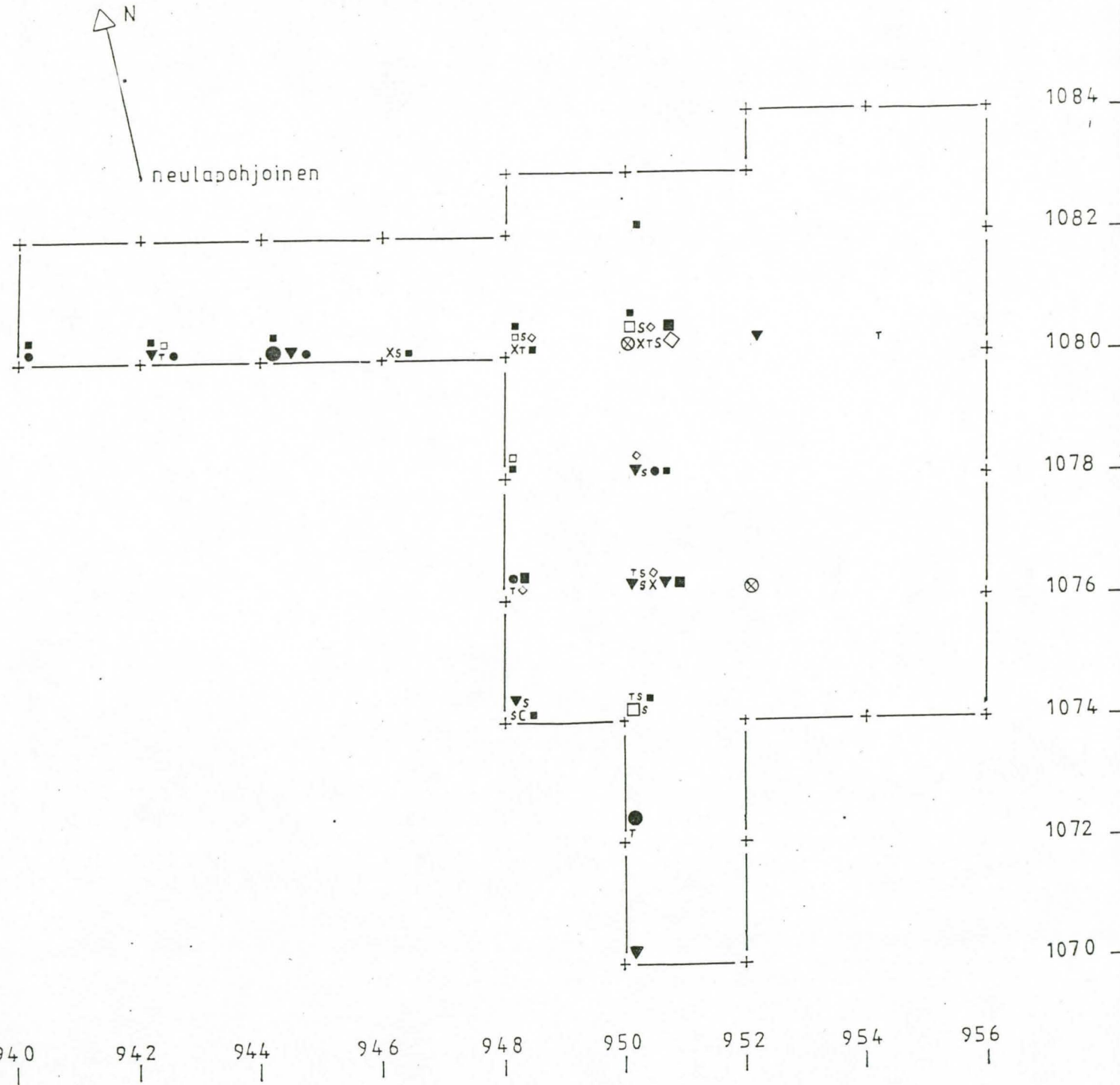
MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1
 LÖYTOKARTTA 1-2 KRS
 M:K 1:100
 KP = 80, 4 12 m m.p.y.
 KONE 1 = 196
 PIIRT. M-L. MUILU

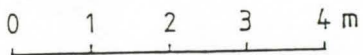
- T NAULA 1-20g T 21-40g T >41g
- KUONA 1-20g □ 21-40g □ >41g
- METALLI 1-20g ● 21-40g ● >41g
- ◇ TIILI 1-100g ◇ 101-200g ◇ >201g
- s SAVITIIVISTE 1-100g s 101-200g s >201g
- PALANUT SAVI 1-100g ■ 101-200g ■ >201g
- x PII
- ▼ KERAMIikka
- ⊗ RAHA
- c HAKANEN

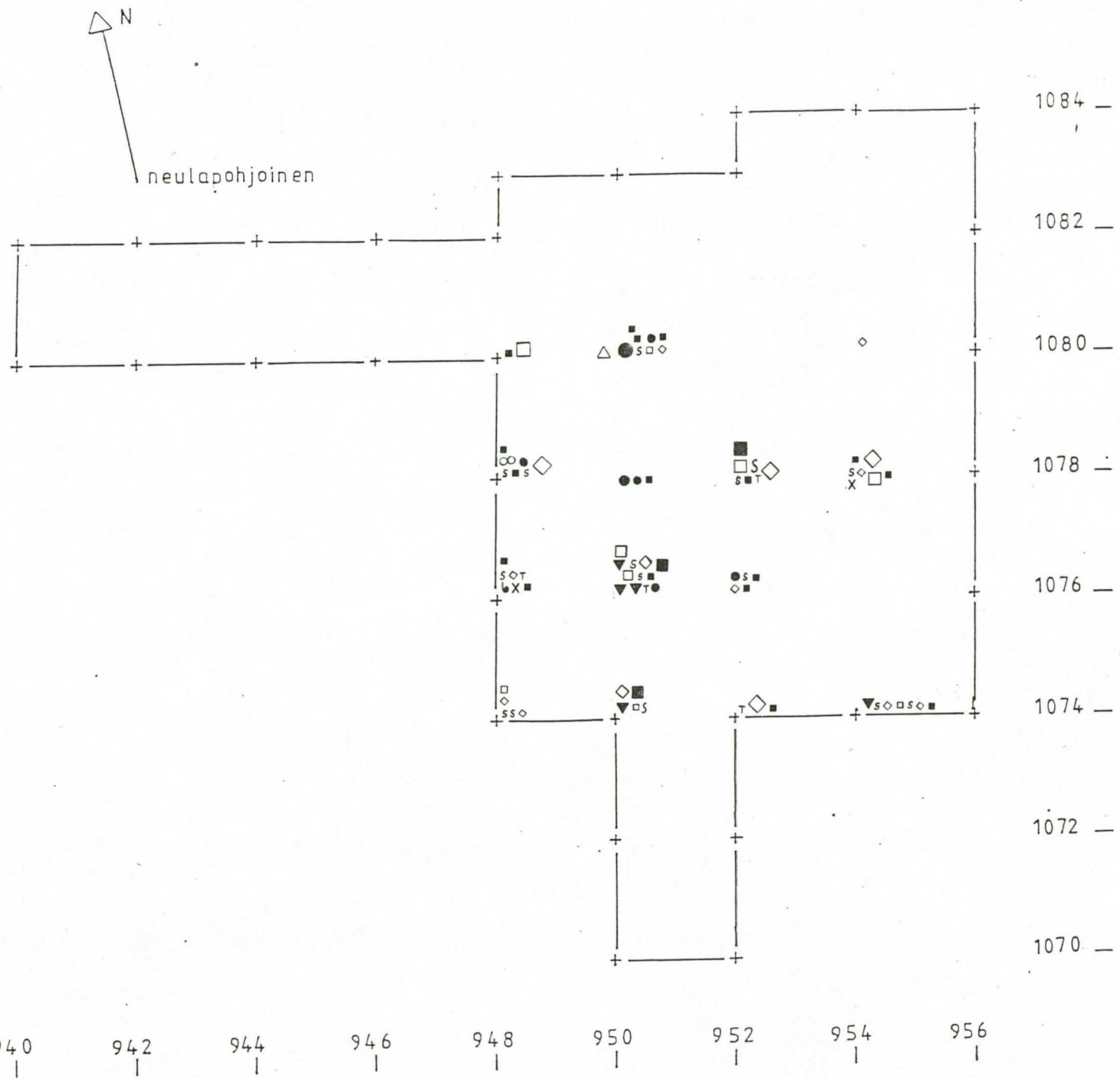
MIKKELIN MLK KYYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1
 LÖYTÖKARTTA 3-5 KRS
 MK 1:100
 KP = 80, 4 12 m m.p.y.
 KONE 1 = 196
 PIIRT. M-L. MUILU

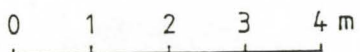
- T NAULA 1-20g T 21-40g T >41g
- KUONA 1-20g □ 21-40g □ >41g
- METALLI 1-20g ● 21-40g ● >41g
- ◇ TIILI 1-100g ◇ 101-200g ◇ >201g
- S SAVITIIVISTE 1-100g S 101-200g S >201g
- PALANUTSAVI 1-100g ■ 101-200g ■ >201g
- X PII
- ▼ KERAMIKKKA
- △ PELINAPPULA
- KUOLAIMET
- ◊ LUTUPUUN VARREN KATKELMA

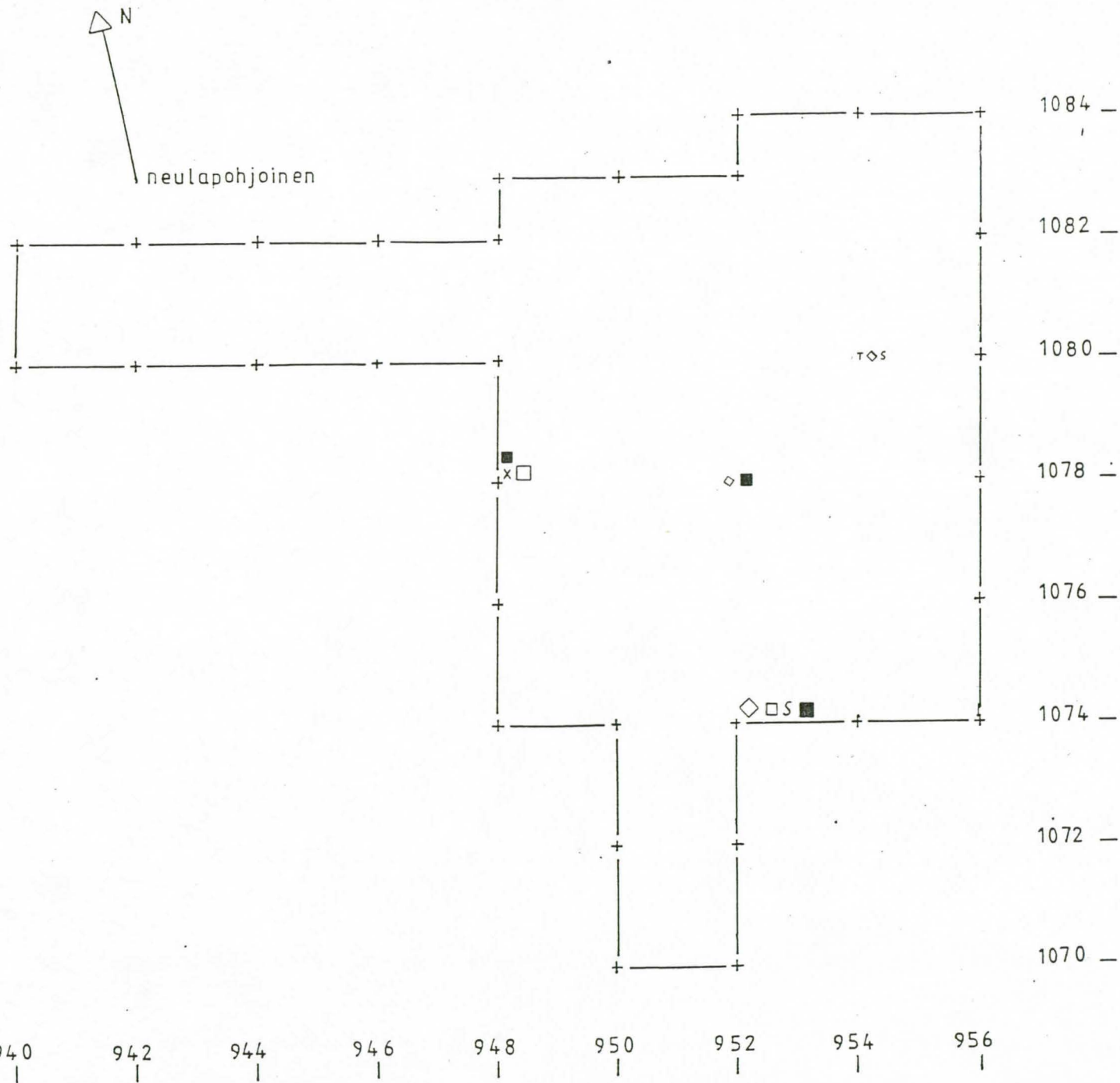
MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1
 LÖYTÖKARTTA 6-7 KRS
 MK 1:100
 KP = 80, 4 12 m m.p.y.
 KONE 1 = 196
 PIIRT.M-L. MUILU

- T NAULA 1-20g T 21-40g T >41g
- KUONA 1-20g □ 21-40g □ >41g
- METALLI 1-20g ● 21-40g ● >41g
- ◇ TIILI 1-100g ◇ 101-200g ◇ >201g
- S SAVITIIVISTE 1-100g S 101-200g S >201g
- PALANUTSAVI 1-100g ■ 101-200g ■ >201g
- X PII
- ▼ KERAMIikka
- △ PELINAPPULA
- KUOLAIMET
- ↳ LUTUPIIPUN VARREN KATKELMA

Alueelta 1 löytyi keramiikkaa kaikkiaan 27 kappaletta, suurin osa punasavikeramiikkaa, mutta joukossa on jokunen pala kivisavikeramiikkaakin. Inventoinnin yhteydessä alueen liepeiltä tuli pintalöytöinä pari palaa rautakauden tyyppin keramiikkaa.

Saviastian sirpaleiden ohella kohteesta saatiin talteen muutakin käyttöesineistöä: mm. kaksi varttinänkehrää (KM 25715:1, 25712:12), joista toinen löytyi jo inventoinnin yhteydessä; rautaveitsi (KM 25712:16), hioimen katkelma, pronssihakanen, sarvesta valmistettu pelinappula - nähtävästi shakkinappula - (KM 25712:42) ja hevosen rautaiset kuolaimet (KM 25712:56).

Lopuksi mainittakoon kaksi metallirahaa, jotka Kansallismuseon intendentti Pekka Sarvas on ajoittanut, kuten muutkin kaivauksissa löytyneet rahat (ks. liite 1, s. 1): Juhana III aikainen puolen äyrin hopearaha vuodelta 1581 (ruutu 1080/950, 1. krs) ja Kaarle IX aikainen yhden äyrin raha vuodelta 1610 (ruutu 1076/952, 2. krs).

Tulkinta

Löytömateriaalin perusteella arvioituna alueella 1 sijaitseva muinaisjäännös ajoittuu historialliselle ajalle - rakenteisiin liittyvistä kulttuurikerroksistahan ei löytynyt lainkaan rautakautista tai muuta esihistoriallista aineistoa.

Punasavikeramiikan käyttöjakso Suomessa on pitkä - 1300-luvulta aina nykypäivään saakka -, joten sen hyödyntäminen muinaisjäännöksen tarkemmassa ajoittamisessa vaatii aineiston perusteellista analysointia (lasitus, kuviot, reunan muoto jne.), mihin ei tässä yhteydessä ole mahdollista paneutua. Yhtä hankalasti ajoittamisessa käytettäviä ovat varttinänkehrät ja shakkinappula. Tulkoon kuitenkin mainituksi, että shakkipeli saapui Eurooppaan keskiajalla, ja 1200-luvulla peli tunnettiin Euroopassa aina Islantia myöten (Saarenheimo 1981:117-120).

Parhaiten ajoittamiseen soveltuvat ne kaksi rahaa (vuosilta 1581 ja 1610), jotka löytyivät kulttuurikerroksista ja niihin liittyneistä rakenteista. Välillisesti ajoituksen tukena voitaneen käyttää myös sitä havaintoa, että alueelta 1 löytyi ainoastaan yksi liitupiipun katkelma

(kerros 3); alueelta 2 niitä tuli 69 kappaletta. Tupakanpolttohan levisi Suomeen 1500-luvun lopulla yleistyen sitten 1600-luvulla. Edellä esitetyn perusteella muinaisjäännös voidaan ajoittaa 1600-luvulle.

Muinaisjäännöksen funktion päätteleminen kaivausaineiston perusteella on tietyiltä osin visainen tehtävä, joten lienee parasta aloittaa helpoimmasta päästä.

Kaivausalueelta löytyneistä artefakteista savikuona, savitiiviste ja rautakuona viittaavat siihen, että paikalla on valmistettu rautaa. Rautakuonaan on tällä paikalla kiinnittänyt huomiota jo aikaisemmin mv. Seppo Suominen, jonka mukaan sitä on ollut pellon pinnalla enemmänkin. Tarkasteltaessa kuonan esiintymistä kerroksittain (taulukko 1) voidaan havaita, että sitä esiintyy runsaimmin alemmissa kerroksissa (kerrokset 1-3 396g, kerrokset 4-6 1274 g). Sama koskee myös savitiivistettä, josta osa on kuumentunut ja kovettunut aivan tiilimäiseksi (kerrokset 1-3 2755g, kerrokset 4-6 10007g). Eläinten luut ja hampaat sen sijaan jakautuvat jokseenkin tasaisesti ylempiin ja alempiin kerroksiin (kerrokset 1-3 1349g, kerrokset 4-6 1217g).

Raudanvalmistukseen liittyviä rakenteita kaivausalueella todettiin viisi kappaletta; kaivausalueen ulkopuolella niitä saattaa olla lisää. Siinä vaiheessa, kun rakenteet/kiveykset erottuivat selvästi omiksi yksiköiksi, niille annettiin numerotunnus (1-5). Kaikille kiveyksille oli yhteinen piirre, että niitä varten oli kaivettu ensin kuoppa maahan. Lisäksi kaikista kiveyksistä tuli enemmän tai vähemmän kotieläinten luuta. Dokumentoidun kaivaustason lähtökorkeus (vaaitusluku) kiveyksen kohdalla oli 090, ja lähtötason yläpuolelta oli poistettu peltomultaa 15-20 cm. Ensimmäiset selvästi häiriintymättömät rakenteet olivat tasolla 110 (35-40 cm pellon pinnasta).

Kiveys 1: Alimpien kivien pohja oli tasolla 120-135 (vaaitusluku), ja värjäytynyt kulttuurimaa jatkui tasolle 140 saakka. Edellä esitetyn perusteella voi päätellä, että kiveystä varten oli kaivettu noin 70 cm syvä kuoppa. Halkaisijaltaan se oli 2,0 x 2,5 m. Kivet olivat nyrkin ja pään kokoisia, osa niistä kuumuuden rapauttamia. Tulenpidosta kertoivat rapautumisen lisäksi noki ja hiili. Savitiivistettä tämän kiveyksen alueelta tuli vain vähän. Kiveyksen alta paljastui osin hiilittyneitä, osin maatuneita ja erittäin huonokuntoisia puita, jotka olivat suurinpiirtein käsivarren paksuja. Puut näyttivät olleen jokseen-

kin ristikkäin: säilyneistä jäännöksistä 6-7 oli itä-länsi - ja 2 pohjois-etelä -suunnassa. Mielenkiintoisena yksityiskohtana mainittakoon, että aivan kuopan pohjalta kaivettiin esiin hevosen kuolaimet (KM 25712:56) - lieneekö niillä ollut jokin uskomuksellinen tehtävä raudanvalmistuksen yhteydessä? (Kartat 2, 4, 6; valokuvat 1, 3, 17, 18, 22)

Kiveys 2: Myös tätä kiveystä varten oli kaivettu noin 70 cm syvä kuoppa. Halkaisijaltaan se oli 1.0 x 1,5 m. Kivet olivat nyrkin ja pään kokoisia, niistä vain pari kuumuuden rapauttamia. Palanutta savea oli jonkin verran. (Kartat 2, 4; valokuvat 1, 3, 17, 18, 24)

Kiveys 3: Kiveyksen pohja oli tasolla 145-160 (vaaitusluku), ja sen alapuolella oli pääasiassa maatuneita ja hiukan hiiltyneitä puita tasolla 160-165. Edellä esitetyn perusteella voi päätellä, että kiveystä ja puurakenteita varten oli kaivettu noin 85-95 cm syvä kuoppa. Halkaisijaltaan se oli lähes 2.0 x 3,0. Kivet olivat nyrkin ja pään kokoisia, moni kuumuuden rapauttama. Tulenpidosta kertoivat rapautumisen lisäksi noki, hiili ja hiiltyneet puunkappaleet. Savitiivistettä, siitä osa tiilimäiseksi palanutta ja kovettunutta, tuli varsin paljon. Kiveyksen alta paljastui pääosin maatuneita ja erittäin huonokuntoisia puita, jotka olivat suurinpiirtein käsivarren paksuja. Osa puista näytti lähtevä enemmän tai vähemmän säteittäisesti kuopan keskustasta kohti reunoja, osa oli niihin nähden poikittaissuunnassa. Kohteessa, jonka alaosa kaivettiin ja dokumentoitiin perusteellisesti vain puolet, todettiin puolikkaan alueella noin 14 käsivarren paksuista puuta. Kuopan reunat oli osittain kivetty latteilla, syrjälleen asetetuilla kivillä, ja myös kuopan pohjalla oli latteahkoja kiviä. Kivien väleissä oli savitiivistettä. (Kartat 2, 4, 6, 7; valokuvat 1, 3, 17, 18, 23, 25)

Kiveys 4: Saattaa sisältää kaksi eri rakennetta. Halkaisija noin 2,0 x 3,0 m (epämääräinen muoto), kuopan syvyys 75-85 cm. Runsaasti savitiivistettä, lisäksi rapautuneita kiviä, nokea, hiilenkappaleita. Kiveys näyttää tehdyn joko parin ison maakiven kupeeseen tai lähelle pintaa nousevan kalliokohouman viereen.

Kiveys 5: Halkaisija noin 1,0 x 3,0 m (epämääräinen muoto), kuopan syvyys enimmillään noin 70 cm. Palanutta savea, lisäksi rapautuneita kiviä, nokea, hiilenkappaleita. Kiveystä/kuoppaa kiersi hiilijuova.

Kaivausalueelta saadut muut kuin raudanvalmistukseen viittaavat löydöt panevat tarkastelemaan aluetta siltä kannalta, että olisiko paikalla ollut muutakin toimintaa ja niihin mahdollisesti liittyviä rakenteita.

Raudanvalmistuspaikan itäpuolelta lähtee kaksi ojannetta (niiden pituutta ei valitettavasti voitu selvittää juurikasviljelmän takia), jotka tulevat lähes kiinni kiveyksiin (nrot 3 ja 5). Ojanteet kulkevat itä-länsi -suunnassa toisiinsa nähden saman suuntaisesti ja ovat toisistaan noin seitsemän metrin etäisyydellä. Niiden leveys oli noin 0,5 m ja ne ovat olleet korkeintaan 50-70 cm syviä.

Lisäksi kaivausalueella todettiin kolme kulttuurimaaläikkää, joiden halkaisija oli 50-70 cm, kulttuurikerroksen paksuus 50-70 cm (pellon pinnasta). Pienempiä läikkiä, halkaisija parikymmentä senttimetriä ja kulttuurikerroksen paksuus 40-70 cm. Läikät näyttäisivät muodostavan kaksi riviä, jotka ovat toisiinsa nähden suorassa kulmassa. Muodon, koon ja kulttuurikerroksen perusteella vaikuttaa siltä kuin läikkien paikalla olisi ollut kivi, joka sittemmin - peltotöiden yhteydessä? - olisi poistettu. Kivet ovat saattaneet olla osa jonkin rakennuksen peruskiveystä. Kaivausalue jäi kuitenkin liian pieneksi, jotta mitään varmuutta edellä esitettyihin oletuksiin olisi saatu. Paikalta löydetty käyttöesineistökin saattaa olla hukattua ja/tai paikalle jätteenä kuljetettua.

II.2.2 Alue 2

Pintalöytöjen (dreijattua slaavilaista(?) keramiikka, 1600-luvun raha, palanutta savea jne) perusteella aluetta koekuopitettiin 5 m välein. Kahdesta koekuopasta paljastui kulttuurikerros, joka yhdessä oli erittäin selvä. Tämän perusteella paikalle paalutettiin 14 m pitkä ja 2 m leveä koekaista pohjois-etelä -suuntaan. Kaivausalueen laajudeksi tuli 28 neliömetriä.

Kaistan sijoittamiseen vaikutti maaston muoto ja kasvillisuus; kaistan olisi ollut syytä jatkua kauemmas etelään, josta löytyi dreijattua keramiikka pintalöytönä, mutta sokerijuurikaskasvuston takia se jäi hieinan liian lyhyeksi. (Kartat 00, 0, 1a, 8-12; kuva 7)

Koekuopat alueella 2

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
44	1060/990	50	45	-	5	Ohut hiilikerros Hs:ssa rautaoks.
45	1070/990	48	32	-	16	"
46	1080/990	43	33	-	10	
47	1060/1000	56	32	-	24	" Hs muuttuu savi- pitoisemmaksi
48	1070/1000	43	38	-	5	
49	1080/1000	37	29	-	8	
50	1085/1000	50	31	2	17	Rautaoks.
51	1090/1000	82	35	26	1	
52	1095/1000	130	40	10	-	hHk + kultt.krs 10 cm
				+10	+3	
				+15		
53	1080/1010	50	43	-	7	Kyntökr:n ala- osa sekoitt.?

Sekoittunutta pintakerrosta poistettiin lapiolla 30-40 cm eli enemmän kuin kyntökerroksen paksuus; havaintojen perusteella paikalle oli nimittäin ajettu täyttömaata. Pintatasoa siistittäessä jouduttiin kuitenkin huomaamaan, että paikoitellen oltiin kaivettu 5-10 cm liian syvään ja rikottu kyntökerroksen alaisia kulttuurikerroksia so. palaneita ja maatuneita puurakenteita sekä kiveystä. Osassa aluetta ja leikkauksissa rakenteita oli edelleen havaittavissa. Koekaistan poikki meni ainakin kaksi puuta, joiden päällä oli edellisiin nähden suorassa kulmassa puurakenteita, jotka olivat osin hiiltyneitä ja osin maatuneita.

Tasot 1-2

Ruudun 1090/1000 alueella (koeojan eteläosa) oli pääasiassa humusta ja silttiä, osin sekaisin, ja hiukan nokea. Ruutujen 1092-1094/1000 kulttuurikerros koostui lähinnä ruskeanharmaaksi värjäytyneestä siltistä, jossa oli vähän nokea ja hiiltä siellä täällä.

Ruudun 1096/1000 alueella (koekaistan keskivaiheilla) paljastui selvä saveus ja ruoturajoilla 1094/1096, 1096/1098 saveukseen liittyviä puurakenteita, jotka olivat osittain hiiltyneitä, osittain maatuneita. Savikerroksen yläpuolelle nousi pienialainen kiveys.

Ruudussa 1098-1100/1000 oli ruskeanharmaaksi värjäytynyttä silttiä, nokea ja koeojan pohjoispäässä ruoturajan 1100/1102 kahden puolen oli palanutta silttiä ja tiilimurskaa.

Tasot 2-3

Koeojan eteläosassa oli pääasiassa silttiä ja hiukan humusta. Ruudun 1000/1096 alueella (koekaistan keskivaiheilla) tuli saveuksen alta esiin osittain hiiltynyttä kaarnaa ja puunkappaleita sekä pari tiiltä. Jo lähtötason korkeudella todettu pienialainen kiveys jatkui syvemmälle. Ruudussa 1098-1100/1000 oli jokseenkin häiriintymätöntä silttiä ja koeojan pohjoispäässä ruoturajan 1100/1102 kahden puolen oli palanutta silttiä ja tiilimurskaa, joitakin tiiliä sekä nokea ja hiiltä. Aivan koeojan päässä oli puhdasta silttiä.

Tasot 4-5 Viidennessä tasossa ruudut 1090-1094/1000 alkoivat olla pohjassa.

Ruudun 1090/1000 lounaiskulmassa oli pienialainen kulttuurimaa-alue (koekuopan takia se oli havaittavissa vain seinämässä) ja se lienee ulottunut horisontaalisesti kaivausalueen ulkopuolelle sekä itä- että länsi-suunnassa. Ruudun keskivaiheilla oli noin 15 cm leveä tumma juova, joka ruutujen 1090-1092/1000 rajalla teki jokseenkin suorankulman. Kulman kohdalla, sen pohjoispuolella, oli pyöreä paalunreikää muistuttava jälki.

Ruudussa 1096/1000 ja osin ruudun 1094/1000 yläosassa selvä kulttuuri-

kerros jatkui, samoin ruudun 1098/1000 alaosassa. Ruudun 1096/1000 alueella jo ensimmäisessä tasossa havaittu pienialainen kiveys poistettiin tasoissa 4 ja 5. Kyseisten ruutujen alueella kulttuurikerros koostui 5. tasossa maatuneesta puujätteestä (lastuja, puiden kappaleita jne) sekä hiilestä ja hiiltyneistä puiden kappaleista. Tämä kerros tuli selvästi laitetun, noin 5 cm paksun saveuksen alta. Tason 5 jälkeen ruvettiin mainittujen ruutujen alueella olevaa kulttuurikerrosta kaivamaan kuopalle noin 10 cm kerroksina (kerrokset 5a, 5b, 5c). Kerrokset rajautuivat selvästi enemmän tai vähemmän puhtaaseen hiesuun, joten ruutujen kohdalle on aikoinaan kaivettu kuoppa. Kuopan reunalla oli joitakin nyrkinkokoisia kiviä, pohjalla ja sivustoilla laakeita kiviä, halkaisijaltaan noin 25 cm.

Koeojan pohjoispäässä ruoturajan 1100/1102 kahden puolen oli edelleen palanutta silttiä ja tiilimurskaa. Uutena ilmiönä paljastui koekaistan luoteiskulmasta kiveystä ja pienialainen saveus.

TAULUKKO 3. Historiallisen ajan löytöjen ja ajoittamattoman mas-
satavaran jakautuminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 2	Lasi	Savitiiv.	Kuona	Eläinten	Metallin
	Posliini	Pal.savi		luut ja	kappal.
Krs		Tiili		hampaat	Naulat
P	2/4/1	5/59/2	-----	42/268/6	19/228/5
1	13/55/3	1/17/1	-----	26/102/4	2/27/2
2	50/255/5	19/637/4	4/97/1	36/316/5	34/246/4
3	14/28/3	14/358/3	-----	13/166/4	22/223/3
4	77/206/5	67/1696/3	-----	17/141/2	29/272/3
5	123/926/1	87/11408/1	-----	40/918/1	29/326/1
	279/1474	193/14175	4/97	174/1911	135/1322

TAULUKKO 4. Löytöryhmien esiintyminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 2	Hist. ajan/ ajoittamat- tomat met.	Piiesineet	Punasavi- keramiik- ka	Liitu- piipun katkel- mat	Rauta- kautiset löydöt
Krs	esineet (*)				
P	1/1/1	1/1/1	2/15/2	22/80/6	-----
1	2/24/2	-----	1/27/1	1/5/1	-----
2	1/1/1	4/7/2	2/8/1/	13/31/3	-----
3	-----	-----	1/1/1	9/23/1	-----
4	5/300/2	6/12/2	-----	6/11/2	-----
5	8/188/1	7/29/1	1/5/1	13/49/1	-----
5B	2/53/1	4/16/1	1/29/1	5/14/1	-----
	19/567/8	22/65/7	8/85/7	69/213/15	-----

(*) = mm. lyijykuulia, arpanoppia (lyijystä), lyijynauhaa ikkunois-
ta, tarve-esineitä

Alueelta 2 kertyi varsin mukavasti sekä ajoittavaa että kohteen funk-
tiota valaisevaa löytöaineistoa. Mm. liitupiipun katkelmia kaivausa-
lueelta löytyi 69 kappaletta (+ yksi, KM 25712:185, x/y = 1094/1000,
koekuopituksen yhteydessä).

Ruotsalaisia metallirahoja, kaikki 1700-luvun ensimmäiseltä puoliskol-
ta, tuli seitsemän kappaletta (ks. liite 1, s. 1-3, P. Sarvas, Mikkeli
mlk, Kyyhkylänniemi: rahalöydöt 1990): 1 hr.taaleri 1718 (KM 90053:6),
1096/1000, 2. krs; 2 hr.äyriä 1747 (KM 90053:8), 1096/1000, 5b krs; 2
hr.äyriä 1747 (KM 90053:9), 1102/1000, pintakerros; 2 hr.äyriä 174?
(:10), 1096/1000, 5. krs; 1 hr.äyri 1747 (:11), 1096/1000, 4. krs; 1
kr.äyri 1724 (:13), 1096/1000, 4. krs; 1 kr.äyri 1726 (KM 90053:14),
1096/1000, 2. krs.

Lyijykuulia löytyi muutama (KM 25712:101-102, 118-120, 134): halkaisi-
ja 18 mm/paino 38 g, 1 kpl; halkaisija 19 mm/paino 39 g, 3 kpl; hal-
kaisija 17 m^m/paino 37 g 1 kpl; halkaisija 11 mm/paino 8 g, 1 kpl. Li-
säksi löytyi yksi lyijypala, joka on selvästi neljännesosa lyijykuu-
lasta. Kustaan sodan aikana tiedetään Savon prikaatilla olleen käytös-

sään musköötti m/1747, jolla ammutun pyöreän kuulan kaliiperi oli 20 mm (Bagge 1989:38).

Hauskoja löytöjä olivat kaksi lyijyistä arpanoppaa (KM 25712:116-117), jotka olivat jokseenkin saman kokoisia (mitat 8x8x6 mm ja 7x7x6 mm, paino 20-21 g). Silmät sijaitsivat sitten, että kahden vastakkaisen silmäluvun summa on seitsemän. Molemmat arpakuutiot ovat ruudusta 1096/1000, 5. kerros.

Turun Vanhan Suurtorin tutkimuksissa löydetty sarvesta tai hyvin tiiviistä luusta valmistettu arpakuutio (TMM 20764:352, Hjelt, kerros 10), joka ajoittuu 1380-lukua nuoremmaksi. Sivun pituus on 12 mm ja vastakkain ovat häränsilmäkoristelusta muodostuvat silmäluvut 1-2, 3-5 ja 4-6,

Liedon Vanhalinnasta on saatu kaksi kuutiomaista luunoppaa. Molemmissa silmät on sijoitettu siten, että vastakkain ovat luvut 1-2, 3-4 ja 5-6. Rinteen (1914, 121) mukaan silmien järjestys on todennäköisesti perua esihistoriallisen ajan pitkänomaisista nopista, joissa ykkönen ja kakkonen olivat lyhyillä sivuilla, siis vastakkain (vrt. Kulturhistorisk lexikon 1975, 199; Taavitsainen 1979, 47) Koroisista on löytynyt ainakin kolme arpanoppaa.

Kuusiston linnasta on kolme 1400-1500-luvulle ajoitettua arpakuutiota (KM 2801:66, 2862:3, 63100:1). Niistä kahdessa ovat vastakkain silmät 1-2, 3-4, 5-6 ja yhdessä 1-6, 2-5, 3-4. Viimeksi mainitulle, jonka vastakkaisten silmien summa on seitsemän, ei Suomesta ole löytynyt keskiaikaista vastinetta. Kuusiston nopat julkaissseen Jussi-Pekka Taavitsaisen (1979, 47 & kuva 23) mukaan silmien sijoittelulla ei toisaalta näytä olevan mitään kronologista merkitystä (ks. kuitenkin Rinne 1914, 121).

Suomessa on noppapeli - arkeologisten löytöjen valossa - tunnettu viimeistään keskiajalla. Ajanmittaan se lienee tullut varsin suosituksi arkisen aherruksen piristäjäksi, ja J.W. Ruuth (1923, 171) kirjoittaa-kin, että keskiajan ja 1500-luvun Turussa olivat huvituksista " ---troligen kort- och tärningspel de vanligaste." Nopanheiton saamaa suosiota kuvastanee, että lainsäätäjät asettivat rajoituksia pelipal- nosten suuruudelle (Kulturhistorisk lexikon 1975, 199-200).

Lyijypuiteikkunoissa käytettyä lyijynauhaa alueelta löytyi yksi pätkä. Mainitun kaltaisia ikkunoita on ollut 1600-1700-luvulla ainakin Ristiinan Brahelinnassa.

Muista löydöistä mainittakoon vielä kaksi. Toinen on rautainen esine (KM 25712:104), jolla reen aisa kiinnitettiin reessä olevaan tappiin. Toinen on pronssista valmistettu ongenkoukku (25712:78), jonka pituus on 40 mm. "Siiman" puoleisessa päässä on reikä, josta lähtee pätkä kierrettyä pronssilankaa.

Tulkinta

Rakenteiden ja löytöjen perusteella alueen 2 paikalla on ollut 1700-luvulle ajoittuva pajarakenus. Koekaistan keskivaiheilla todettu pienialainen kiveys ja kuoppa sekä siinä havaittu paksu palaneen puuaineksen kerros viittaavat siihen, että sillä kohdalla on ollut aho.

Mitään selvästi esihistoriallista ei paikalta löytynyt, vaikka vähäiset pintalöydöt jossain määrin antoivat mahdollisuuden sellaista ounnastella. Mainittakoon kuitenkin, että kaivauskerroksista löytyi musta lasihelmi (25712:62), joka saattaa olla yhtä hyvin historialliselta kuin esihistorialliseltakin ajalta. Lisäksi saatiin talteen yksi kvartsi-iskos (25712:84).

II.2.3 Alue 3

Koekuopituksessa ja kairauksissa tehtyjen havaintojen perusteella alueelle 3 avattiin kaksi metriä leveä ja 10 m pitkä koekaista. Varsin pian osoittautui, että kulttuurikerrokset olivat peräisin myöhäiseltä historialliselta ajalta. Ensimmäisen kaivauskerroksen jälkeen koekaistaan tehtiin puolen metrin levyinen koeoja, joka kaivettiin häiriintymättömään maannokseen saakka. Tällä haluttiin varmistaa, ettei paikalla ollut muinaisjäännöstä.

Koekuopat alueella 3

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
8	1030/952	40	30	2	8	
9	1040/952	50	30	12	-	Sa 8 cm
10	1050/952	40	25	5	10	
11	1060/952	47	25	-	22	

TAULUKKO 5. Historiallisen ajan löytöjen ja ajoittamattoman mas-
satavaran jakautuminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue	Krs	Lasi Posliini	Savitiiv. Pal.savi Tiili	Kuona	Luut, hampaat	Metallin kappal. Naulat
P	1/1/1		5/28/2	-----	6/30/2	12/106/3

II.2.4 Alue 4

Alueen 4 ympäristöstä oli jo pintapöiminnassa löydetty merkkejä mahdollisesta muinaisjäännöksestä: rautakauden tyyppin keramiikkaa (KM 25715:2-3), pii-, kvartsi- ja kivilaji-iskoksia (25715:8-11). Koekuopituksessa ja kairauksissa tehtyjen havaintojen perusteella alueelle 4 avattiin 20 neliömetrin suuruinen koekaivausalue. (Kartat 00, 0, 1a, 13-15; valokuva 13)

Koekuopat alueella 4

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
26	1040/990	52	36	-	16	Hs:ssa rautaoks.
27	1000/1000	63	31	-	32	
28	1010/1000	60	45	-	15	Kyntökr:n ala- puol. sekoitt.
29	1020/1000	46	33	-	13	
30	1030/1000	46	34	-	12	
31	1035/1000	40	30	-	10	
32	1040/1000	38	32	-	6	
33	1015/1005	57	45	-	12	Kyntökr:n ala- osa sekoitt.?
34	1030/1005	45	33	-	12	
35	1005/1007	55	35	-	20	
36	1000/1010	36	26	-	10	
37	1020/1010	38	28	-	10	
38	1030/1010	50	28	-	22	Hiesussa rau- taoksidia
39	1040/1010	36	31	-	5	"
40	1010/1015	65	45	-	20	
41	1020/1015	55	45	-	10	
42	1005/1025	65	55	-	10	Hiiltä & kiviä = kultt.krs
43	1010/1025	53	42	-	11	Hiukan hiiltä

Kaivaus aloitettiin poistamalla lapiolla suurin osa kyntökerroksesta, noin 20 cm. Tämän jälkeen kaivamista jatkettiin lastoilla 5 cm - tasoon 1 saakka - ja maa-aines seulottiin. Kaivamiseen käytettiin lapiota myös jatkossa sellaisissa tapauksissa, kun löytöjä tuli vähän, rakenteita ei ollut ja kulttuurimaata oli vain läikkinä siellä täällä.

Taso 0 (ks. pinta- eli lähtötasovaaituskartta, nro 13) sijoittui kyntökerroksen alaosaan, ja sen alapuolinen kerros on nro 1. Ensimmäisestä tasosta lähtien kaivettiin teknisiä kerroksia, joiden teoreettinen

paksuus oli 2-3 cm. Tällaiseen teknisten kerrosten "ohuuteen" päädyttiin sen vuoksi, että huomattava osa mahdollisten kulttuurikerrosten ylemmistä osista oli tuhoutunut maanmuokkauksen yhteydessä.

Tasot 1-2. Ensimmäinen taso sijaitsi vertikaalisesti kyntökerroksen ja häiriintymättömän maannoksen/kulttuurikerroksen vaihettumiskohdassa. Dokumentoinnin jälkeen kaivamista jatkettiin tasoon 2. Karttojen puhtaaksi piirtämisen vaiheessa tasokartat 1 - 2 yhdistettiin, koska tasosta 2 ei tullut esiin kovin uutta tai poikkeavaa verrattuna ensimmäiseen tasoon. Humusta ja nokea oli lähes koko kaivausalueella, hiesua läikämäisesti alueen pohjoisosassa (ruudut 1003/1022-1024). Nyrkin ja pään kokoisten kivien muodostama selvä kiveys todettiin ruutujen 999-1001/1022 alueella.

Taso 3

Tasoon kolme tultaessa ei kulttuurikerrosten luonteessa ja alueellisessa jakautumisessa tapahtunut kovin suuria muutoksia: humusta oli edelleen lähes kauttaaltaan silttiä hieman laajemmalla alueella. Kiveys jatkui ruutujen 999-1001/1022 alueella melko tiiviinä ja selvänä. Sen lomassa oli nokimaata ja uutena maalajina hiekkaa (tai hiekaksi rapautunutta kiveä?).

Tason 3 jälkeen alue kaivettiin pohjaan. Ruudun 1003/1022 alueella kulttuurikerros jatkui muuta aluetta syvemmälle, muodostaen selvän kuopan; löydöt olivat kotieläinten luita, nauvoja ja muuta hylätyn oloista rautaesineistöä myöhäiseltä historialliselta ajalta.

TAULUKKO 6. Historiallisen ajan löytöjen ja ajoittamattoman massatavaran jakautuminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 4	Lasi	Savitiiv.	Kuona	Eläinten	Metallin
Krs	Posliini	Pal.savi		luut ja	kappal.
		Tiili		hampaat	Naulat
P	34/65/3	8/20/3	2/13/2	18/73/4	29/134/4
1	9/40/3	1/10/1	-----	7/20/3	14/69/3
2	23/56/5	4/34/3	-----	14/44/4	22/262/5
3	13/17/3	14/578/3	-----	14/65/4	16/103/2
4	14/19/3	17/782/3	-----	31/304/3	13/137/3
	93/197	44/1424	2/13	94/506	94/705

Valtaosa löydöistä on peräisin myöhäiseltä historialliselta ajalta (ks. taulukot 6 ja 7). Historiallisen ajan esineitä ja historiallisen ajan/ajoittamatonta massatavaraa löytyi yhteensä 337 kappaletta. Näitä tuli kaikista kaivausruuduista ja kaikista kerroksista.

TAULUKKO 7. Löytöryhmien esiintyminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 4	Hist.ajan/ ajoittamat- tomat met.	Piiesineet	Punasavi- keramiik- ka	Liitu- piipun katkel- mat	Rauta- kautiset löydöt
Krs	esineet				
P	3/6/3	-----	2/2/2	1/1/1	4/8/2
1	1/1/1	-----	-----	-----	2/8/1
2	-----	-----	-----	-----	-----
3	-----	-----	3/7/1	-----	-----
	4/7/4	-----	5/9/3	1/1/1	6/16/3

Raukautisiksi ajoitettuja ja mahdollisia (epävarmoja) rautakautisia esineitä kertyi kuusi kappaletta: mm. rautakauden tyyppin keramiikkaa (KM 25712:148), viikinkiaikainen (?) lasimassahelmen katkelma (KM

25712:151) ja kankiketjun osa (KM 25712:159).

Tulkinta

Kaivausalueen 4 löydöistä valtaosa on peräisin myöhäiseltä historialliselta ajalta. Osa resenteistä artefakteista on peräisin kuopasta, joka sen luonteen ja löytöjen perusteella voidaan tulkita jätekuopaksi. Osa löydöistä, kuten tiilet ja palanut savi saattavat olla peräisin jostain rakennuksesta, joka on ehkä sijainnut kyseisellä paikalla. Kaivausalueen suppea-alaisuuden takia ei mahdollisen rakennuksen olemassaolosta tällä paikalla voitu saada täyttä varmuutta.

Rautakautiset löydöt viittaavat siihen, että koekaivausalueella ja sen vieressä saattaa olla rautakautinen kiinteä muinaisjäännös, josta ainakin osa on epäilemättä tuhoutunut myöhemmän maankäytön yhteydessä. Ruutujen 999-1001/1022 alueella todettu kiveys on mahdollisesti osa tästä muinaisjäännöksestä. Mikäli alueella tulevaisuudessa tehdään jatkotutkimuksia, kaivausalue kannattaisi ilmeisesti laajentaa itään päin, kohti rantaa, missä on myös kalliopaljastumia. Mainittakoon, että tällä alueella kasvaa tummatulikukkaa.

II.2.5 Alue 5

Kyyhkylän kuntoutussairaalan itäpuolella osuttiin maanäytekairalla noen ja hiilen sekaiseen kulttuurikerrokseen, jossa tuntui olevan tiivis kiveys. Tämän perusteella paikalle kaivettiin yksi koekuoppa.

Koekuoppa alueella 5

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	-	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
25	967/996	75	-	70	-	Turve 5 cm. Musta kultt.krs; hiiltä, nokea, tiivis kiveys

Kairauksista ja koekuopasta tehtyjen havaintojen perustella paikalle avattiin 4 x 4 metrin kokoinen kaivausalue (16 neliometriä). (Kartat 00, 0, 1a, 13, 16-21; valokuvat 8-10, 12, 16,

Tiivis turve poistettiin kaivausalueelta lapioilla, minkä jälkeen turpeiden alapinnalle jäänyt multa (pinta- eli turvekerros) tutkittiin lastoilla rapsuttaen. Tämän jälkeen kaivausaluetta kuopsutettiin vain lastoilla ja otettiin esiin kivikerros toisensa jälkeen, keskimäärin 10 cm:n kerroksissa. Turpeen alapuolinen kerros oli ensimmäinen kaivauskerros (1), jonka alta piirrettiin ensimmäinen taso (1).

Taso 1

Kaivausalue oli lähes kauttaaltaan humuksen kattama. Siellä täällä oli savea/hiesua läikänomaisesti, ja ruudun 968/995 koilliskulmassa oli humuksen sekaista moreenia. Hiiltä ja nokea oli lähinnä ruutujen 966/993-995 alueella. Kerroksen 1 alta paljastui harvanlainen kiveys, joka oli selvimmillään ruudussa 966/993 ja ruuturajalla 966-/968/995.

Taso 2

Tasossa kaksi melkein koko kaivausalue oli humuksen, noen, hiilen ja kivennäismaan sekaisen kulttuurikerroksen peittämä. Savea/hiesua tosin oli edelleen siellä täällä läikänomaisesti, ja ruudun 968/995 koilliskulmassa oli jokseenkin puhdasta moreenia. Tasossa 1 ruudun 966/993 alueella ollut pieni kehämäinen kiveys harveni ja siitä oli enää jäljellä vain muutama isompi (pään kokoinen) kivi.

Sen sijaan ruuturajalta 966-/968/995 1. tasossa esiin tullut kiveys muuttui toiseen tasoon mennessä selvemmäksi; nyt se oli tiiviimpi ja laajemmalla alueella. Se oli keskittynyt miehen nostannaisen kiven ympärille ja oli peruskallion ympäröimä.

Taso 3

"Puhdas" peruskallio kattoi nyt yhä suuremman osan kaivausalueesta. Nokimaata oli vielä lähes kauttaaltaan siellä täällä kallionkoloissa,

mutta ruudut 966-968/993 ja 968/995 alkoivat jo mennä pohjaan. Selvä kulttuurikerros ja kiveys oli enää ruuturajan 966-/968/995 alueella, mutta täälläkin kiveys oli jo pienialaisempi. (Kuva 16)

Taso 4

Tasossa 4 koko kaivausalue - lukuunottamatta ruuturajan 966-/968/995 liepeillä olevaa kiveystä - oli käytännöllisesti katsoen pohjassa. Mainittu kiveys koostui nyt pelkästään nyrkin kokoisista kivistä. Kulttuurikerros oli sekoittunutta humusta, kivennäismaata, nokea ja hiiltä.

Tasot 5-9

Tasossa 4 kuvattu kiveys oli nyt vain ruudun 966/995 alueella. Se meni varsin syväälle kallionkoloon pikku hiljaa pinta-alaltaan supistuen, mutta edelleen hyvin selvänä. Musta kulttuurikerros jatkui aina peruskallioon saakka. (Kartta 20; kuvat 19-21)

Löytöjä kaivausalueelta 5 tuli kaikkiaan varsin vähän. Historiallisen ajan esineitä ja historiallisen ajan/ajoittamatonta massatavaraa tuli vain ylemmistä kerroksista. (Taulukot 8-9)

TAULUKKO 8. Historiallisen ajan löytöjen ja ajoittamattoman mas-
satavaran jakautuminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 5	Lasi	Savitiiv.	Kuona	Eläinten	Metallin
	Posliini	Pal.savi		hampaat	kappal.
Krs		Tiili			Naulat
P	2/4/2	-----	1/9/1	2/9/1	1/44/1
1	-----	-----	-----	4/9/2	-----
2	-----	3/6/2	-----	1/6/1	-----
3	-----	1/5/1	-----	-----	-----
4	-----	1/2/1	-----	-----	-----
5	-----	-----	-----	-----	-----
6	-----	-----	-----	3/1/1	-----
7	-----	1/2/1	-----	7/7/1	-----
8	-----	-----	-----	2/1/1	-----
	2/4	6/15	1/9	19/33	1/44

TAULUKKO 9. Löytöryhmien esiintyminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 5	Hist.ajan/ ajoittamat- tomat met.	Piiesineet	Punasavi- keramiik- ka	Liitu- piipun katkel- mat	Rauta- kautiset löydöt
Krs	esineet				
P	1/27/1	-----	-----	-----	-----
1	3/1/1	-----	-----	-----	1/-/1
7	-----	-----	-----	-----	1/1/1
	4/28	-----	-----	-----	2/-

Löytöjä, jotka voinee ajoittaa rautakautisiksi, alueelta saatiin ai-
noastaan kaksi. Ensimmäisestä kerroksestä löytyi tiiviin kiveyksen
päältä rautainen nuolenkärki (KM 25712:163). Sen kokonaispituus on 97
mm, josta ruodon osuus 42 mm. Terän leveys on enimmillään 16 mm ja
paksuus 3 mm. Kärki on muodoltaan lehtimäinen. Kärjen ja lehden vai-

hettumiskohdassa on paksunnos.

Kerroksesta 7 löytyi pieni pala rautakauden tyyppin keramiikkaa (25712:166B), jossa on sekoitteena kvartssia ja maasälpää. Kiinnostavia löytöjä, joskin varsin vaatimattomia, ovat ensimmäisestä kerroksesta tulleet kolme pientä pronssipalaa (25712:166A).

Edellä mainittujen artefaktien lisäksi on kiinnitettävä hiukan huomiota kaivauskerroksista löytyneisiin kotieläinten (nauta, sika) luihin. Kaikki varsinaisissa kaivauskerroksissa säilyneet luut ovat hampaita - ainoastaan turpeen pohjasta tuli yksi postkraniaalinen luu. Kaivettaessa hampaiden (hammaskiillettä) ympärillä tosin erottui ruskeata luuainesta, mutta se oli maatonut täysin jauhomaiseksi. Niiltä kaivausalueilta, jotka ajoittuivat historialliselle ajalle, löydettiin myös hyvin säilyneitä postkraniaalisia luita.

Kaivausalueen 5 luut, ainakin kerroksissa 6-8, oli selvästi laitettu tiettyyn kohtaan ja eri kivikerrosten väliin.

Tulkinta

Kaivausalueen 5 kulttuurikerrokset olivat paksuimmillaan kallionkoloissa ja enimmillään lähes 70 cm. Ne koostuivat nyrkin ja pään kokoisista kivistä sekä maa-aineksesta, joka sisälsi nokea, humusta ja kivennäismaata. Kivikerrosten alta löytyi enimmäkseen kotieläinten hampaita ja hieman palanutta savea. Nuolenkärjen ja rautakauden tyyppin keramiikan perusteella kohde ajoittunee rautakaudelle.

Kulttuurikerrokset, kiveykset ja löydöt viittaavat siihen, että kaivausalueella 5 osuttiin mahdollisesti rautakautiseen polttokalmistoon. Palanutta luuta tai muuta selvästi polttohautaukseen viittaavaa ei nyt tehdyssä kaivauksessa kuitenkaan löydetty.

II.2.6 Alue 6

Alueelle 6 avattiin kairauksissa todettujen kulttuurikerrosten perusteella yksi lyhyt koekaista (2x4 m) ja neljä koeruutua (2x2 m). Kaivauspinta-alaa kertyi siten 24 neliometriä.

Turve poistettiin kaivausalueelta lapiolla, minkä jälkeen turpeiden alapinnalle jäänyt multa (pinta- eli turvekerros) tutkittiin lastoilla. Tämän jälkeen kaivausaluetta kaivettiin lastoilla keskimäärin 5-10 cm:n kerroksissa. Myöhemmässä vaiheessa, kun näytti siltä, että koeruuduilla osuttiin myöhäiseltä historialliselta ajalta olevaan kohteeseen, työvälineenä käytettiin myös lapiota.

Turpeen alapuolinen kerros oli ensimmäinen kaivauskerros (1), jonka alta piirrettiin ensimmäinen taso (1).

Ruutu 1094/928:

Tasoissa 1-2 tuli esiin halkaisijaltaan noin 0.7 x 0.8 kokoisen maakiven ympärillä näkyvä kulttuurikerros (harmaanruskeaa hiekkaa, himpusti hiiltä) ja nyrkin kokoisista kivistä koostuva epämääräinen kiveys. (Kartta 25)

Tasossa 3 ruutu oli pohjassa lukuunottamatta maakiven lounaispuolella olevaa kohtaa, jossa oli selvä nokimaa-alue. Tasoon 4 tultaessa nokiin alta paljastui palanut puun kappale.

Koeruudusta löytyi kaksi rahaa: 1 äyri (KM 90053:3), Säter, 1627-31 (1. krs); 1 äyri (KM 90053:4), Nyköping 1627-29 (pintakerros). Lisäksi löytyi hevosen jääkenkä ja historiallisen ajan keramiikkaa.

Ruutu 1096/938:

Tasoissa 1-2 näkyi kohtalaisen tiivis kiveys ja musta noen sekainen kulttuurikerros. Osa kivistä oli rapautuneita. Tasoissa 2-4 kulttuurikerros jatkui selvänä, mutta kiveys alkoi harveta ja koeruudun reunalta ilmestyi jokseenkin "puhdasta" hiekkaa. Tason 4 jälkeen ruutu kaivettiin pohjaan. (Kartta 26)

Ruudusta löytyi runsaasti resenttiä tavaraa, kuten lasia ja nauloja (ks. taulukot 10 ja 11 sekä liite 2)

TAULUKKO 10. Historiallisen ajan löytöjen ja ajoittamattoman mas-
satavaran jakautuminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 6	Lasi	Savitiiv.	Kuona	Eläinten	Metallin
	Posliini	Pal.savi		luut ja	kappal.
Krs		Tiili		hampaat	Naulat
P	5/10/5	30/136/5	1/57/1	73/678/6	7/85/5
1	3/9/3	18/67/4	-----	48/285/2	1/8/1
2	-----	8/45/2	-----	26/54/2	-----
3	1/1/1	19/106/4	-----	20/80/2	3/20/2
4	-----	20/105/2	-----	2/8/1	-----
	9/20	95/459	1/57	169/1105	11/113

TAULUKKO 11. Löytöryhmien esiintyminen kerroksittain ja ruuduittain

Alue 6	Hist.ajan/ ajoittamat- tomat met.	Piiesineet	Punasavi- keramiik- ka	Liitu- piipun katkel- mat	Rauta- kautiset löydöt
Krs	esineet				
P	1/18/1	1/3/1	2/4/1	-----	-----
1	-----	-----	2/9/2	-----	-----
2	1/290/1	1/4/1	1/6/1	-----	-----
	2/308/2	2/7/2	5/19/4	-----	-----

Ruutu 1102/948 osui vanhan maakellari kupeeseen ja ruutua ei kaivettu pohjaan saakka.

Koekaista 1092-1094/948:

Tasoissa 1-2 oli selvä kiveys sekä humuksen ja noen sekainen kulttuurikerros. Sekä kiveys että kulttuurikerros jatkuivat tasoihin 3 ja 4 saakka, minkä jälkeen alue kaivettiin pohjaan.

Alueelta löytyi runsaasti historiallisen ajan esineistöä, mm. yksi laskuraha (KM 90053:15), joka on ajoitettu 1700/1800-luvun taitteeseen (ruutu 1092/948, 1. krs). (Ks. myös taulukot 10 ja 11 sekä liite 2)

Ruutu 1098/954:

Ruudun alueella oli vain ohut kulttuurikerros (harmaanruskeaa hiekkaa ja hiukan nokea) ja ruutu meni pohjaan jo tason 2 jälkeen.

Ruudusta löytyi mm. tiiltä ja nauvoja.

III YHTEENVETO

Vanha-Kyyhkylän peltoalueella kaivettiin viidessä - kuudessa eri kohdassa, jotka valittiin pintapoiminnan, maanäytekairauksen ja koekuopituksen perusteella. Kaivausalueiden yhteenlaskettu pinta-ala oli noin 208 neliometriä.

Alue 1

Rakenteiden ja löytömateriaalin perusteella päätellen alueella on sijainnut 1600-luvulle ajoittuva raudanvalmistupaikka. Raudanvalmistukseen liittyviä rakenteita kaivausalueella todettiin viisi kappaletta; kaivausalueen ulkopuolella niitä saattaa olla lisää.

Paikalla todettiin myös mahdollisia merkkejä historiallisen ajan rakennuksesta; rakenteisiin viittaavia piirteitä ja käyttöesineistöä. Kaivausalue jäi kuitenkin liian pieneksi, joten selviin johtopäätöksiin riittävää valaistusta ei näiltä osin saatu. Paikalta löydetty käyttöesineistökin saattaa olla hukattua ja/tai paikalle jätteenä kul-

jetettua.

Raudanvalmistuspaikan itäpuolelta lähtee kaksi ojannetta, joiden merkityksestä tai iästä ei saatu varmuutta. Ne voivat liittyä raudanvalmistuspaikkaan tai paikalla mahdollisesti sijainneeseen rakennukseen - tai olla yksinkertaisesti pelto-ojia.

Paikalta löydettiin varsin runsaasti esineistöä, mm. kaksi hopearopoa vuosilta 1581 ja 1610, varttinänkehrä ja muita tarve-esineitä, luinen shakkinappula, hevosen kuolaimet, rautakuonaa ja runsaasti kotieläinten luita.

Rakenteisiin liittyvistä kulttuurikerroksista ei löytynyt lainkaan rautakautista tai muuta esihistoriallista aineistoa.

Alue 2

Rakenteiden ja löytöjen perusteella alueella 2 osuttiin 1700-luvulle ajoittuvaan pajarakennukseen. Paikalla todettu pienialainen kiveys sekä kuoppa ja siinä havaittu palaneen puuaineksen kerros näyttävät olevan peräisin ahjon käytöstä. Kuopan ja palaneen aineksen päälle on myöhemmin levitetty savikerros (hyvää sinistä savea) - nähtävästi lattiatasoksi.

Esineistöstä päätellen (ongenkoukku, lyijykuulat, arpanopat, monet rahat ja astiansirpaleet) seppä on mahtanut viettää rattoisan riehakasta ja joskus auvoistakin elämää.

Paikalta ei löytynyt merkkejä esihistoriallisesta muinaisjäännöksestä.

Alue 3

Paikalla todettiin merkkejä resentistä toiminnasta, mahdollisesti ulkorakennuksesta.

Alue 4

Kaivausalueen 4 löydöistä valtaosa on peräisin myöhäiseltä historialliselta ajalta. Osa resenteistä artefakteista näyttää olevan peräisin jätekuopasta. Osa löydöistä, kuten tiilet ja palanut savi, saattavat olla peräisin jostain rakennuksesta, joka on ehkä sijainnut kyseisellä paikalla. Kaivausalueen suppea-alaisuuden takia ei mahdollisen rakennuksen olemassaolosta tällä paikalla voitu saada täyttä varmuutta.

Rautakautiset löydöt (keramiikka, lasimassahelmen katkelma, kankiketjun osa) viittaavat siihen, että koekaivausalueella ja sen vieressä saattaa olla rautakautinen kiinteä muinaisjäännös, josta ainakin osa on epäilemättä tuhoutunut myöhemmän maankäytön yhteydessä. Osa alueella todetusta kiveyksestä on mahdollisesti "pala" tästä muinaisjäännöksestä.

Alue 5

Kulttuurikerrokset, kiveykset ja löydöt (rautakauden tyyppin savias-tianpala, rautainen nuolenkärki) viittaavat siihen, että kaivausalueella osuttiin mahdollisesti rautakautiseen polttokalmistoon. Palanutta luuta tai muuta selvästi polttohautaukseen viittaavaa ei nyt tehdyssä kaivauksessa kuitenkaan löydetty.

Po. kohteesta noin 30 m koilliseen sijaitsee alueen 4 todennäköinen rautakautinen muinaisjäännös. Saattaa olla mahdollista, että kyseiset muinaisjäännökset ovat osa yhdestä ja samasta polttokalmistosta(?), joka on halkaistu rantaan johtavaa tietä tehtäessä.

Alue 6

Aluetta tutkittiin vain koeruuduilla ja yhdellä lyhyellä koekaistalla, joten kovin varmoja tulkintoja ei voi esittää. Kaikki löydöt ovat kuitenkin historialliselta ajalta (kaksi kuparikolikkoa 1600-luvun alusta ja saksalainen pelimerkki 1700/1800-luvun taitteesta). Muut löydöt, pääasiassa käyttöesineistöä ja eläinten luita, ovat myös historialliselta ajalta.

Kulttuurikerrokset ja kiveykset viittaavat siihen, että paikalla saattaa olla jäännöksiä paristakin historiallisen ajan rakennuksesta. Mitään esihistoriaan viittaavaa paikalta ei löytynyt.

Muita löytöjä

Vanha-Kyyhkylän pelloilta löytyi rautakautisten ja historiallisen ajan muinaisjäännösten lisäksi merkkejä varhaisemmastakin ihmistoiminnasta alueella. Kvartsi- ja kivilaji-iskokset (KM 25712:84, 25715:9-10) saattavat olla kivikaudelta peräisin. Niitä löytyi kuitenkin vähän, joten varsinaisesta asuinpaikasta ei kaiketikaan ole kyse. Pikemminkin iskokset voivat kertoa tilapäisestä oleskelusta.

Arkeologisen ja historiallisen lähdeaineiston valossa näyttää mahdolliselta, että ihminen on toiminut ja asunut Kyyhkylänniemen alueella yhtäjaksoisesti nuoremmalta rautakaudelta aina nykypäivään saakka. Moninaiset toiminnot ovat pitkän ajanjakson kuluessa jättäneet sekä maanpinnalle että maaperään omat jälkensä. Tämän takia ajalliset kerrostumat ja toiminnalliset/rakenteelliset jäännökset ovatkin monin paikoin sekaisin, mikä vaikeuttaa tulkintoja melkoisesti.

Ensimmäiset kaivaukset Kyyhkylänniemessä tehtiin vuosina 1937-38, kun kivikoita raivatessa löytyi sattumalta rautakautista esineistöä. J. Leppäahon tutkimista kuudesta raunioista osa on tulkittu uhriröykkiöiksi ja osa hautaraunioiksi. Lisäksi Kyyhkylänniemestä on saatu maallikkolöytönä soikea kupurasolki (KM 21460) Porrassalmen peltoalueelta. Näiden ohella M. Huurre löysi tarkastusmatkallaan rautakaudentyypin keramiikkaa Porrassalmen pelloilta.

Nyt tehdyn maastotyön yhteydessä löytyi Suur-Savon museon kokoelmista kaksi kaksipronssista ja ristileimoin koristeltua rannerengasta (KM 26914), jotka on löydetty Kyyhkylän pellosta ja toimitettu museoon vuonna 1930. Tarkempia löytötietoja niistä ei valitettavasti ole. Tämän tyyppisten rannerenakiden ajoitus on aukollinen, mutta ne kuulunevat pääasiassa 800-luvulle - tosin jotkut alatyypit voivat olla nuorempiakin.

Kyyhkylänniemen sijainti Mikkelin kaupungin läheisyydessä ja Kyyhkylän

kuntoutussairaalan rakennushankkeet aiheuttavat alueella maankäyttöpaineita. Nyt tunnetut muinaisjäännökset ja alueen erityisluonne tulisi ottaa huomioon, mikäli Kyyhkylänniemeen tulevaisuudessa suunnitellaan uusia teitä tai rakennuksia.

Mikkelissä 29.11.1992

Hannu Poutiainen

KIRJALLISUUS:

- Bagge, O. 1989 Parkuinmäen taistelu v. 1789.
- Etelä-Savon Seutukaavaliitto 1984: Etelä-Savon esihistorialliset suojelukohteet. - Julkaisu 113.
- Huurre, M. 1984: Itä-Suomen rautakautinen asutus arkeologian valossa. - Suomen väestön esihistorialliset juuret.
- Kivikoski, E. 1973: Die Eisenzeit Finnlands.
- Kulturhistoriskt lexikon för nordiskt medeltid. XIX.
- Luoto J 1984 Liedon Vanhalinnan mäkilinna. Suomen Muinaismuistoyhdistyksen aikakauskirja 87.
- Lehtosalo-Hilander, P.-L. 1988: Esihistorian vuosituhatet Savon alueella. - Lehtosalo-Hilander, P.-L. & Pirinen, K: Savon historia I, s. 11-264.
- Ruuth J W 1923 Abo stads historia under medeltiden och 1500-talet. Fjärde häftet.
- Rinne J 1914 Suomen keskiaikaiset mäkilinnat I. Myöhäisesihistorialliset ja niihin palautuvat linnat.
- Simola, H., Grönlund, E. & Uimonen-Simola, P. 1988: Etelä-Savon asutushistorian paleoekologinen tutkimus. - Joensuun yliopisto, Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja N:o 84.
- Taavitsainen J-P 1979 Kuusiston linnan kaivauslöydöt. Kaivauslöytöjen ja historiallisten lähteiden vetailua/Utgrävningsfynd från Kustö slott. En jämförelse mellan utgrävningsfynd och historiska källor. Turun kaupungin historiallinen museo/Åbo stads historiska museum, rapporteja/rapporter 3, 1979.
- Talve I 1990 Suomen kansankulttuuri.
- Saarenheimo, E. 1981: Shakki, pelien kuningas. - Pelit ja leikit (toim. P. Laaksonen), Kalevalaseuran vuosikirja 61, 1981:117-129.
- Wirilander, H. 1982: Mikkelin pitäjän historia.

90053: 1	Ruotsi	Juhana III	1/2 äyriä 1581	SM 90	Vanha-Kyyhkylä l.n:o I/1 alue ruutu 1080/950 krs	1990
90053: 2	Ruotsi	Kaarle IX	1 äyri 1610 Göteborg	SM 85	Vanha-Kyyhkylä l.n:o I/2 alue ruutu 1076/952 krs	1990
90053: 3	Ruotsi	Kustaa II Aadolf	1 äyri 1627-1631 Säter vsl. epäs.	SM 132-139	Vanha-Kyyhkylä l.n:o 6/1 alue 6 ruutu krs	1990
90053: 4	Ruotsi	Kustaa II Aadolf	1 äyri 1627-1629 Nyköping vsl. epäs.	SM 148-153	Vanha-Kyyhkylä l.n:o 6/2 alue ruutu krs pinta	1990
90053: 5	Ruotsi	Kristiina	kuusinainen 1635	SM 123	Vanha-Kyyhkylä l.n:o 2/K alue ruutu krs pinta	1990
90053: 6	Ruotsi	Kaarle XII	1 hr.taaleri 1718 hätäraha "Mercurius"	SM 221	Vanha-Kyyhkylä l.n:o II/12 alue ruutu 1096/100 krs	1990

90053: 7	Ruotsi	Ulrika Eleonora	1 kr.äyri 1719	SM 24c	Vanha-Kyyhkylä <i>l.n:o</i> <i>alue</i> <i>ruutu</i> <i>krs</i> löyt. Marja-Leena Halonen n. 1978	1990
90053: 8	Ruotsi	Fredrik I	2 hr.äyriä 1747	SM 314	Vanha-Kyyhkylä <i>l.n:o</i> II/9 <i>alue</i> <i>ruutu</i> 1096/100 <i>krs</i>	1990
90053: 9	Ruotsi	Fredrik I	2 hr.äyriä 1749	SM 316	Vanha-Kyyhkylä <i>l.n:o</i> II/10 <i>alue</i> <i>ruutu</i> 1002/100 <i>krs</i>	1990
90053: 10	Ruotsi	Fredrik I	2 hr.äyriä 1743-1749 vsl. epäs.	SM 310-316	Vanha-Kyyhkylä <i>l.n:o</i> II/8 <i>alue</i> <i>ruutu</i> 1096/101 <i>krs</i>	1990
90053: 11	Ruotsi	Fredrik I	1 hr.äyri 1747	SM 335	Vanha-Kyyhkylä <i>l.n:o</i> II/11 <i>alue</i> <i>ruutu</i> 1096/100 <i>krs</i>	1990
90053: 12	Ruotsi	Fredrik I	1 kr.äyri 1724	SM 346a	Vanha-Kyyhkylä <i>l.n:o</i> 1/K <i>alue</i> <i>ruutu</i> <i>krs</i> pelto	1990

90053: 13	Ruotsi	Fredrik I	1 kr.äyri 1724	SM 346b	Vanha-Kyyhkylä l.n:o II/13 alue ruutu 1096/100 krs	1990
90053: 14	Ruotsi	Fredrik I	1 kr.äyri 1726	SM 348	Vanha-Kyyhkylä l.n:o II/14 alue ruutu 1096/100 krs	1990
90053: 15	Saksa		laskuraha 1700-l./1800-l. Nürnberg Etus. ilm. muotokuva ja tekstinkatk. CATH:I--- . Takas. puu ja teksti RECH PFEN, leikkeessä L (=Lauer?) 1700-l. lopusta tai 1800-l. alusta		Vanha-Kyyhkylä l.n:o 6 alue ruutu 948/1092 krs 1	1990

Resentit löydöt ja resentti/ajoittamaton massatavara (ei luetteloitu)

(Kaikki mainutut luut ja hampaat ovat eläinten)

Alue 1

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Metallia	1070/950	Pinta	1	10
Hevosenkengännaula	-"-	-"-	-"-	7
Lasia (väri vihreä)	-"-	-"-	-"-	-
Savitiiviste	1070/954	-"-	-"-	29
Rautaesine	1072/950	-"-	3	14
Hampaaita	-"-	-"-	5	-
Luuta	-"-	-"-	2	-
Palanut luu	-"-	-"-	1	-
Naula	-"-	-"-	-"-	13
Hevosenkengännaula	-"-	-"-	-"-	2
Kuona	-"-	-"-	-"-	1
Luuta	1074/948	-"-	5	-
Lasia (palanut)	-"-	-"-	1	1
Nauloja	-"-	-"-	2	13
Kuona	-"-	-"-	1	2
Luuta ja hampaaita	1074/952	-"-	8	60
Naula	-"-	-"-	1	9
Metallinkappale	-"-	-"-	-"-	8
Kuonaa	-"-	-"-	-"-	7
Luuta ja hampaaita	1074/954	-"-	4	14
Lasia	-"-	-"-	1	1
Metallin paloja	-"-	-"-	2	18
Palanutta savea	-"-	-"-	1	6
Nappi (musta pyöreä)	-"-	-"-	-"-	2
Luuta ja hampaaita	1076/948	-"-	10	83
Naula	-"-	-"-	1	2
Savitiivistettä	-"-	-"-	5	50
Hampaaita	1076/950	-"-	3	20
Nauloja	-"-	-"-	2	13

(Liite 2, s. 2)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Metallin paloja	1076/950 -"-	Pinta	5	
Palanutta savea	-"-	-"-	8	57
Luuta ja hampaita	1076/952	-"-	25	138
Nauvoja	-"-	-"-	4	60
Metallinpaloja	-"-	-"-	3	13
Savitiivistettä	-"-	-"-	5	27
Lasia	-"-	-"-	2	2
Lasia	-"-	-"-	3	-"-
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	11
Posliini	-"-	-"-	1	1
Luuta ja hampaita	1078/948	-"-	6	68
Savitiivistettä	-"-	-"-	3	23
Luita ja hampaita	1070-1076/950	-"-	12	122
Nauvoja	-"-	-"-	4	90
Palanutta savea	-"-	-"-	-"-	31
Luita ja hampaita	1078/952	-"-	8	76
Naula	-"-	-"-	1	11
Kuonaa	-"-	-"-	2	2
Luuta ja hampaita	1078/954	-"-	9	16
Naula	-"-	-"-	1	5
Lasia	-"-	-"-	2	4
Palanutta savea	-"-	-"-	3	7
Hampaita	1080/942	-"-	2	1
Luu	1080/944	-"-	1	11
Luuta	1080/946	-"-	2	6
Hammias	1080/948	-"-	1	2
Luita ja hampaita	1080/950	-"-	4	16
Savitiivistettä	-"-	-"-	3	4
Luita ja hampaita	1080/952	-"-	14	101
Luu	1080/954	-"-	1	4
Luita	1082/948	-"-	6	20
Nauvoja	-"-	-"-	2	4
Metallin pala	-"-	-"-	1	6
Palanutta savea	-"-	-"-	4	7

(Liite 2, s. 3)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Luita	1082/950	Pinta	1	1
Luita ja hampaita	1082/952-954	-"-	15	79
Lasia	-"-	-"-	3	6
Palanut savi	-"-	-"-	2	8
Nauloja	-"-	-"-	4	70
Luita ja hampaita	1082/954	-"-	5	9
Naula	-"-	-"-	1	23
Metallin pala	-"-	-"-	-"-	1
Luita ja hampaita	1070/950	1	4	24
Hammass	1072/950	-"-	1	5
Naula	-"-	-"-	-"-	13
Metallinkappaleita	-"-	-"-	3	51
Savitiiviste	1074/948	-"-	1	19
Luita	1074/950	-"-	7	23
Kuonaa	-"-	-"-	2	46
Nauloja	-"-	-"-	-"-	18
Savitiiviste	-"-	-"-	1	6
Luita ja hampaita	1076/950	-"-	15	39
Palanutta lasia	-"-	-"-	8	3
Savitiivistettä	-"-	-"-	2	15
Luu ja hampaita	1078/948	-"-	8	37
Lasi	-"-	-"-	1	1
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	7
Luita ja hampaita	1078/950	-"-	6	26
Palanut savi	1080/940	-"-	1	2
Naula	1080/942	-"-	-"-	13
Raudanpala	-"-	-"-	-"-	8
Palanut savi	-"-	-"-	2	15
Kuona	-"-	-"-	1	1
Posliini	1080/944	-"-	-"-	-"-
Palanutta savea	-"-	-"-	5	12
Luu	-"-	-"-	1	1
Savitiiviste	1080/946	-"-	-"-	5
Luita	-"-	-"-	3	3

(Liite 2, s. 4)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Palanut savi	1080/946	1	2	14
Posliini	1080/948	-"-	-"-	1
Nauloja	-"-	-"-	-"-	13
Luita ja hampaita	-"-	-"-	17	35
Kuonaa	-"-	-"-	4	5
Savitiivistettä	-"-	-"-	8	51
Palanutta savea	-"-	-"-	9	33
Nauloja	1080/950	-"-	2	7
Kuonaa	-"-	-"-	4	30
Luita ja hampaita	-"-	-"-	14	-"-
Savitiivistettä	-"-	-"-	8	113
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	3	33
Palanut savi	-"-	-"-	6	28
Luu	1082/950	-"-	1	1
Lasi	-"-	-"-	-"-	-"-
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	-"-
Luita ja hampaita	1074/948	2	5	31
Posliini	-"-	-"-	2	2
Savitiiviste	-"-	-"-	1	14
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	20
Lasipullon puolikas	-"-	-"-	-"-	249
Luu ja hampaita	1074/950	-"-	4	8
Savitiiviste	-"-	-"-	3	96
Palanut savi	-"-	-"-	10	55
Luu ja hampaita	1076/948	-"-	12	76
Naula	-"-	-"-	1	16
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Lasia	-"-	-"-	2	-"-
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	-"-	10
Palanut savi	-"-	-"-	18	101
Posliini	1076/950	-"-	1	1
Naula	-"-	-"-	-"-	15
Lasi	-"-	-"-	6	2
Savitiiviste	-"-	-"-	3	72

(liite 2, s. 5)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Tiili/palanut savi	1076/950	2	1	4
Palanut savi	-"-	-"-	20	182
Luu ja hampaaita	-"-	-"-	14	140
Luita	1078/948	-"-	9	52
Lasi	-"-	-"-	1	2
Kuona	-"-	-"-	-"-	18
Savitiiviste	1078/950	-"-	-"-	5
Metallinpala	-"-	-"-	-"-	-"-
Palanut savi	-"-	-"-	16	29
Luu ja hampaaita	-"-	-"-	12	86
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	1	43
Posliini	1076/952	-"-	-"-	4
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Luu ja hampaait	-"-	-"-	19	33
Luita	-"-	-"-	3	36
Luu ja hampaait	1080/948	-"-	-"-	3
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	2	5
Palanut savi	-"-	-"-	10	17
Luu ja hampaait	1080/950	-"-	14	41
Savitiiviste	-"-	-"-	3	104
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	-"-	212
Palanut savi	-"-	-"-	36	108
Luita	1080/952	-"-	3	22
Keramiikka	-"-	-"-	1	1
Lasia	-"-	-"-	2	6
Nauvoja	1080/954	-"-	-"-	12
Hampaaita	1082/954	-"-	-"-	1
Posliini	1074/948	3	1	1
Luu	-"-	-"-	-"-	2
Savi tiiviste	-"-	-"-	2	8
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	1	9
Palanut savi	-"-	-"-	5	28
Naula	1074/952	-"-	1	6
Luita	-"-	-"-	2	5

(liite 2, s. 6)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Tiili/palanut savi	1074/952	3	2	248
Lasi	1074/954	-"-	1	1
Savitiiviste	-"-	-"-	2	7
Luu	-"-	-"-	1	15
Tiili/palanut savi	-"- -"-	-"-	2	4
Palanut savi	-"-	-"-	9	32
Kuona	1074/956	-"-	1	9
Palanut savi	-"-	-"-	5	28
Savitiiviste	1076/948	-"-	4	90
Luu ja hampaat	-"-	-"-	7	149
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	3	31
Palanut savi	-"-	-"-	4	47
Naula	1076/950	-"-	1	1
Kuonaa	-"-	-"-	9	50
Lasi	-"-	-"-	1	3
Savitiiviste	-"-	-"-	-"-	12
Palanutta lasia	-"-	-"-	20	33
Luu ja hampaat	-"-	-"-	30	80
Palanut savi	-"-	-"-	2	18
Tiili/palanut savi	1076/952	-"-	5	45
Palanut savi	-"-	-"-	11	34
Lasi	-"-	-"-	1	1
Luita ja hampaita	1078/948	-"-	9	104
Luita	1078/950	-"-	15	95
Savitiiviste	1078/952	-"-	3	91
Luita ja hampaita	-"-	-"-	-"-	40
Palanut savi	-"-	-"-	2	41
Savitiiviste	1078/954	-"-	4	24
Luita ja hampaita	-"-	-"-	13	103
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	1	4
Kuona	-"-	-"-	-"-	219
Palanut savi	-"-	-"-	2	20
Luita	1080/948	-"-	-"-	3
Palanut savi	-"-	-"-	1	3

(Liite 2, s. 7)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Savitiiviste	1080/948	3	2	33
Kuona	-"-	-"-	1	18
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	-"-	353
Palanut savi	1080/950	-"-	5	26
Luita ja hampaita	-"-	-"-	16	198
Tiili/palanut savi	1080/954	-"-	9	88
Luu	-"-	-"-	1	2
Posliini	1074/948	4	1	3
Savitiiviste	-"-	-"-	2	18
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	1	59
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Luu	-"-	-"-	-"-	5
Palanut savi	1074/952	-"-	2	4
Savitiiviste	1074/954	-"-	3	11
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	11	66
Palanut savi	-"-	-"-	10	19
Naula	1076/948/4	-"-	1	5
Luita ja hampaita	-"-	-"-	11	31
Lasia	-"-	-"-	2	1
Lasi	-"-	-"-	1	3
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	5
Luita ja hampaita	1076/950/4	-"-	26	169
Savitiiviste	-"-	-"-	13	153
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	8	175
Palanut savi	-"-	-"-	51	534
Kuona	-"-	-"-	1	221
Lasia	-"-	-"-	5	7
Metallia	1076/952/5	-"-	1	12
Savitiivistettä	-"-	-"-	3	13
Luita	-"-	-"-	-"-	4
Palanutta savea	-"-	-"-	2	9
Savitiivistettä	1078/948/1	-"-	1	36
Luu	-"-	-"-	-"-	48
Palanut savi	-"-	-"-	5	14

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Luita ja hampaaita	1078/950/1	4	6	95
Palanut savi	-"-	-"-	1	2
Luita	1078/950/2	-"-	6	14
Naula	1078/952/3	-"-	1	9
Luita ja hampaaita	-"-	-"-	19	157
Kuonaa	-"-	-"-	2	81
Savitiivistettä	-"-	-"-	9	243
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	32	1455
Palanut savi	-"-	-"-	18	1490
Tiiliä/palanut savi	1078/954/3	-"-	5	235
Palanut savi	-"-	-"-	1	62
Luita	-"-	-"-	2	3
Kuona	1080/948	-"-	1	835
Luita ja hampaaita	1080/950/2	-"-	14	46
Palanut savi	-"-	-"-	2	19
Palanut savi	-"-	-"-	1	9
Kuona	1074/950	5	-"-	10
Savitiivistettä	-"-	-"-	6	119
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	4	147
Palanut savi	-"-	-"-	2	163
Luita ja hampaaita	-"-	-"-	19	144
Savitiivistettä	1078/948-950	-"-	2	6
Palanut savi	-"-	-"-	3	8
Luu	-"-	-"-	1	1
Luita ja hampaaita	1078/952	-"-	34	246
Tiili/palanut savi	-"-	-"-	42	4115
Tiili/palanut savi	kiveys 3	4-7	52	2441
Kuonaa	-"-	-"-	2	38
Savitiivistettä	-"-	-"-	16	458
Palanut savi	-"-	-"-	40	304
Luita ja hampaaita	-"-	-"-	14	90
Kuona	1078/948/1	6	1	89
Palanut savi	-"-	-"-	16	152
Hamma	-"-	-"-	1	4

(Liite 2, s. 9)

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Luita ja hampaita	1078/952/3	6	5	33
Tiili/palanut savi	"-	"-	4	86
Palanut savi	"-	"-	7	199
Luita ja hampaita	kiveys 4	pohjaan	10	127
		kaivett.		
Nauloja	1080/954	"-	5	-
Tiili/palanut savi	"-	"-	3	64
Savitiiviste	"-	"-	4	77

Alue 2

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Naula	1090/1000	pinta	1	10
Savitiiviste	"-	"-	"-	3
Palanut savi	"-	"-	2	15
Luita ja hampaita	"-	"-	7	26
Nauloja	1092/1000	"-	2	27
Luita	"-	"-	3	34
Hamma	1096/1000	"-	1	1
Luita ja hampaita	"-	"-	13	33
Nauloja	1098/1000	"-	6	63
Metallinpaloja	"-	"-	2	43
Luita ja hampaita	"-	"-	7	35
Nauloja	1100/1000	"-	3	33
Naula	"-	"-	1	9
Luita ja hampaita	"-	"-	3	41
Posliini	1102/1000	"-	1	2
Nauloja	"-	"-	4	43
Lasi	"-	"-	1	2
Luita ja hampaita	"-	"-	8	98
Palanut savi	"-	"-	2	41

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Metallinkappale	1094/1000	1	1	6
Luita ja hampaita	-"-	-"-	4	46
Posliini	1096/1000	-"-	3	12
Lasia	-"-	-"-	-"-	4
Luita ja hampaita	-"-	-"-	8	25
Posliini	1098/1000	-"-	3	34
Posliini	-"-	-"-	1	1
Lasia	-"-	-"-	3	4
Luita	-"-	-"-	6	18
Posliini	1100/1000	-"-	1	5
Naula	-"-	-"-	-"-	21
Luita	-"-	-"-	8	13
Palanut savi	-"-	-"-	1	17
Metallinpaloja	1090/1000	2	2	14
Lasia	-"-	-"-	5	3
Tiiltä	-"-	-"-	3	348
Luita	1092/1000	-"-	-"-	4
Palanut savi	-"-	-"-	1	28
Posliini	1094/1000	-"-	2	2
Naula	-"-	-"-	1	5
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Luita ja hampaita	-"-	-"-	8	64
Posliini	1096/1000	-"-	20	135
Posliini	-"-	-"-	3	12
Nauloja	-"-	-"-	20	160
Metallinkappaleita	-"-	-"-	9	51
Lasia	-"-	-"-	13	59
Luita ja hampaita	-"-	-"-	15	107
Posliini	1098/1000	-"-	1	10
Nauloja	-"-	-"-	2	16
Lasia	-"-	-"-	3	26
Tiiltä	-"-	-"-	10	106
Palanut savi	-"-	-"-	3	25
Luita	-"-	-"-	10	139

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Posliini	1100/1000	2	1	5
Lasi	-"-	-"-	-"-	2
Kuonaa	-"-	-"-	4	97
Palanut savi	-"-	-"-	2	130
Luita	-"-	-"-	-"-	2
Posliini	1094/1000	3	1	-
Naula	-"-	-"-	-"-	11
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Luita	-"-	-"-	2	5
Nauvoja	1096/1000	-"-	15	156
Metallinpaloja	-"-	-"-	4	25
Luita ja hampaita	-"-	-"-	6	140
Lasia	-"-	-"-	10	24
Posliini	1098/1000	-"-	1	1
Metallinkappaleita	-"-	-"-	2	31
Luita ja hampaita	-"-	-"-	4	18
Palanut savi	-"-	-"-	1	3
Posliini	1102/1000	-"-	-"-	-"-
Tiiltä	-"-	-"-	12	323
Luu	-"-	-"-	1	3
Savitiiviste	-"-	-"-	-"-	32
Lasia	1090/1000	4	2	1
Tiiltä	-"-	-"-	3	77
Naula	1094/1000	-"-	1	26
Posliini	-"-	-"-	-"-	8
Posliini	1096/1000	-"-	12	23
Posliini	-"-	-"-	1	4
Hevosenkengän nauvoja	-"-	-"-	2	12
Nauvoja	-"-	-"-	13	123
Lasia	-"-	-"-	34	69
Tiiltä	-"-	-"-	23	1244
Luita ja hampaita	-"-	-"-	8	69
Posliini	1098/1000	-"-	4	18
Posliini	-"-	-"-	8	19

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Nauvoja	1098/1000	4	8	70
Hevosenkengän naula	-"-	-"-	1	10
Nauvoja	-"-	-"-	4	31
Tiiltä	-"-	-"-	41	375
Lasia	-"-	-"-	15	64
Luita	-"-	-"-	8	62
Luu	1102/1000	-"-	1	10
Posliini	1096/1000	5	23	294
Posliini	-"-	-"-	7	170
Posliini	-"-	-"-	2	10
Posliini	-"-	-"-	1	10
Lasia	-"-	-"-	50	116
Lasia	-"-	-"-	12	42
Lasia	-"-	-"-	2	6
Nauvoja	-"-	-"-	23	248
Luita ja hampaaita	-"-	-"-	32	832
Tiiltä	-"-	-"-	56	8080
Posliini	-"-	5 B	7	55
Posliini	-"-	-"-	4	160
Posliini	-"-	-"-	1	1
Nauvoja	-"-	-"-	6	78
Luita ja hampaaita	-"-	-"-	8	86
Lasia	-"-	-"-	14	62
Tiiltä	-"-	-"-	22	3335
Palanut savi	-"-	-"-	9	93

Alue 3

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Naula	1034/950	pintak	1	8
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	19
Nauvoja	1036/950	-"-	2	36
Metallinkappale	-"-	-"-	1	8
Hammas	-"-	-"-	-"-	7
✓ Hioimen katkelma	1040/950	-"-	-"-	43
Naula	1046/950	-"-	-"-	12
Metallinkappale	-"-	-"-	-"-	9
✓ Hioimen katkelma	-"-	-"-	-"-	-"-
Naula	-	-"-	-"-	4
✓ Pii	-	-"-	-"-	1
Lasi	-	-"-	-"-	-"-
Luita ja hampaita	-	-"-	5	23
Metallinkappale	-	-"-	-"-	29
Palanut savi	-	-"-	4	9

Alue 4

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Savitiiviste	999/1020	Pinta	2	2
Posliini	-"-	-"-	-"-	8
Nauvoja	-"-	-"-	4	17
Metallikoukkuja	-"-	-"-	2	5
Metallitanko	-"-	-"-	1	6
Lasia	-"-	-"-	3	3

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Lasia	999/1020	Pinta	4	15
Luita	"-	"-	2	6
Posliini	999/1022	"-	1	1
Posliini	"-	"-	"-	"-
Lasi	"-	"-	"-	"-
Metallitankoja	"-	"-	3	8
Koksia	"-	"-	2	13
Luita	"-	"-	3	16
Posliini	1001/1022	"-	2	4
Nauloja	"-	"-	4	29
Metallikoukku	"-	"-	1	4
Metallitangon paloja	"-	"-	5	12
Lasia	"-	"-	9	19
Tiiltä	"-	"-	2	3
Luita ja hampaaita	"-	"-	5	36
Nauloja	"-	"-	4	31
Metallilangan paloja	"-	"-	"-	11
Posliini	"-	"-	6	5
Kuonaa	"-	"-	"-	11
Koksi	"-	"-	1	2
Luita ja hampaaita	"-	"-	6	6
Lasia	"-	"-	5	8
Naula	1003/1024	"-	1	11
Savitiiviste	"-	"-	3	10
Kuona	"-	"-	1	2
Tiiltä	"-	"-	"-	5
Koksi	"-	"-	"-	6
Luita	"-	"-	2	9
Nauloja	999/1020	1	5	36
Metallinpaloja	"-	"-	4	7
Lasia	"-	"-	2	1
Luita	"-	"-	"-	3
Naula	999/1022	"-	1	8
Tiiltä	"-	"-	"-	10

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Lasi	1001/1022	1	-"-	6
Luu	-"-	-"-	-"-	3
Posliini	1003/1022	-"-	-"-	1
Metallitankoja	-"-	-"-	4	18
Lasia	-"-	-"-	5	32
Luita ja hampaita	-"-	-"-	4	14
Naula	999/1020	2	1	19
Metalliesineen kat- kelma	-"-	-"-	-"-	127
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Palannut savi	-"-	-"-	2	9
Luita	-"-	-"-	3	12
Naula	999/1022	-"-	1	7
Metallikoukku	-"-	-"-	-"-	5
Lasia	-"-	-"-	2	3
Tiiltä	-"-	-"-	1	18
Luita	-"-	-"-	2	4
Posliini	1001/1022	-"-	-"-	2
Nauloja	-"-	-"-	5	30
Metallitangon paloja	-"-	-"-	-"-	15
Lasia	-"-	-"-	6	-"-
Luita	-"-	-"-	4	5
Naula	1003/1022	-"-	1	8
Metallinpaloja	-"-	-"-	2	14
Lasia	-"-	-"-	7	19
Palanut savi	-"-	-"-	1	7
Luita	-"-	-"-	5	23
Posliini	1003/1024	-"-	2	2
Nauloja	-"-	-"-	3	30
Metallilevy	-"-	-"-	1	4
Metallinkappale	-"-	-"-	-"-	3
Lasia	-"-	-"-	3	14
Nauloja	999/1022	3	6	35
Metallinkappaleita	-"-	-"-	5	28

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Posliini	999/1022	3	2	1
Lasia	-"-	-"-	4	7
Luita ja hampaita	-"-	-"-	7	20
Nauloja	1001/1022	-"-	2	19
Metallinkappale	-"-	-"-	1	5
Posliini	-"-	-"-	3	6
Lasi	-"-	-"-	1	1
Tiiltä	-"-	-"-	5	526
Luita	-"-	-"-	3	5
Naula	1003/1022	-"-	1	11
Metallipuikon kappale	-"-	-"-	-"-	5
Tiiltä	-"-	-"-	-"-	2
Luu	-"-	-"-	-"-	3
Lasia	1003/1024	-"-	3	2
Savitiiviste	-"-	-"-	4	22
Palanut savi	-"-	-"-	-"-	28
Luita ja hampaita	-"-	-"-	13	37
Naula	999/1022	4	1	11
Lasia	-"-	-"-	2	3
Tiiltä	-"-	-"-	5	513
Luu	-"-	-"-	1	2
Nauloja	1001/1022	-"-	6	56
Lasia	-"-	-"-	-"-	7
Tiiltä	-"-	-"-	5	52
Luita ja hampaita	-"-	-"-	21	169
Nauloja	1003/1022	-"-	5	61
Metallinkappale	-"-	-"-	1	9
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Savitiiviste	-"-	-"-	2	7
Tiiltä	-"-	-"-	5	210
Luita ja hampaita	-"-	-"-	9	133
Posliini	-"-	-"-	5	8

Alue 5

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Naula	966/993	Pinta	1	44
Kuona	-	-"-	-"-	9
Lasi	966/993	-"-	-"-	3
Posliini	968/993	-"-	-"-	1
Hampaista	-"-	-"-	2	9
Hampaista	968/993	1	3	5
Hammast	968/995	-"-	1	4
Savitiiviste	966/993	2	2	3
Tiiltä	968/993	-"-	1	-"-
Hammast	-"-	-"-	-"-	6
Savitiiviste	968/993	3	-"-	5
Savitiiviste	966/995	4	-"-	2
Hammasta	-"-	6	3	1
Savitiiviste	-"-	7	1	2
Hampaista	-"-	-"-	7	7
Hammasta	-"-	8	2	1

Alue 6

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Naula	1092/948	Pinta	1	9
Luita	-"-	-"-	3	83
Naula	1094/948	-"-	1	7
Metalliesineen katkelma	-"-	-"-	-"-	35
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Luita	-"-	-"-	8	203
Naula	1098/954	-"-	1	14
Tiiltä	-"-	-"-	3	44

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Keram. valkoinen				
pinnat lohjenneet	1104/948	Pinta	1	1
Lasi	-"-	-"-	-"-	-"-
Palanut savi	-"-	-"-	9	20
Luu ja hammas	-"-	-"-	2	10
Tiiltä	1094/928	pintak	1	2
Naula	1092-94/948	-"-	-"-	6
Kuona	-"-	-"-	-"-	57
Luita	-"-	-"-	4	69
Nauloja	1096/938	-"-	2	14
Lasia	-"-	-"-	-"-	3
Savitiiviste	-"-	-"-	5	18
Palanut savi	-"-	-"-	8	21
Luita ja hampaita	-"-	-"-	49	160
Tiiltä	1098/954	-"-	1	2
Palanut savi	-"-	-"-	2	4
Lasi	1104/948	-"-	1	5
Tiiltä	-"-	-"-	-"-	25
Luita	-"-	-"-	7	153
Lasi	1092/948	1	1	1
Tiiltä	-"-	-"-	3	26
Palanut savi	-"-	-"-	9	38
Hevosenkengännaula	1094/948	-"-	1	8
Lasi	-"-	-"-	-"-	1
Savitiiviste	-"-	-"-	-"-	-"-
Palanut savi	-"-	-"-	3	13
Luita ja hampaita	-"-	-"-	8	30
Lasi	1096/938	-"-	1	7
Savitiiviste	-"-	-"-	5	12
Luita ja hampaita	-"-	-"-	40	255
Savitiiviste	1098/954	-"-	1	3
Tiiltä	-"-	-"-	2	6
Palanut savi	-"-	-"-	3	6

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Savitiiviste	1094/948	2	1	6
Palanut savi	"-	"-	"-	8
Luita	"-	"-	4	12
Savitiiviste	1096/938	"-	1	8
Palanut savi	"-	"-	2	3
Tiiltä	"-	"-	3	20
Luita	"-	"-	22	42
Palanu savi	1092/948	3	6	13
Luita ja hampaita	"-	"-	3	12
Palanut savi	1094/928	"-	2	11
Naula	1094/948	"-	1	2
Lasi	"-	"-	"-	1
Rautalankaa	"-	"-	"-	3
Palanut savi	"-	"-	8	24
Naula	1096/938	"-	1	15
Savitiiviste	"-	"-	2	37
Tiili	"-	"-	1	21
Luita ja hampaita	"-	"-	17	68
Savitiiviste	1092/948	4	2	28
Palanut savi	"-	"-	13	37
Savitiiviste	1096/938	"-	3	31
Palanut savi	"-	"-	2	9
Luita	"-	"-	"-	8

Koekuopat

Löydön laji	Koord. X/Y	Krs.	Lkm./ kpl/	Paino/ g
Posliini	995/958	koek.	5	20
Lasi	998/958	-"-	1	12
Keramiikka ruskea	1030/1000	-"-	2	3
Keramiikan siru	1040/1000	-"-	1	1
Keramiikan siru	1060/1000	-"-	2	2
Luu ja hammas	-"-	-"-	-"-	-"-
Luita	1080/950	-"-	-"-	-
Liitupiipun pesän ja varren katkelma	1100/1000	-"-	2	-
Kuona	-"-	-"-	1	6
Luita ja hampaita	-"-	-"-	4	21

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA-KYYHKYLÄ 1990

Kuva- ja negatiiviluettelo (kuvaaja H. Poutiainen)

Kuva	Neg	Aihe
1	90065	Alue 1, taso 1, lännestä.
	90066	Alue 1, taso 1, idästä.
	90067	Alue 2, taso 1, idästä.
2	90068	Alue 1, taso 2, ruudut 1074-1080/948-952, etelästä.
4	90069	Alue 1, taso 2, ruudut 1074-1080/948-952, idästä.
	90070	Alue 1, taso 2, ruudut 1074-1080/948-952, pohjoises- ta
3	90071	Alue 1, taso 2, ruudut 1074-1080/948-952, pohjoises- ta
	90072	Alue 3, koekaista pohjaan kaivettuna. Etelästä.
	90073	Alue 2, taso 2, etelästä.
	90074	Alue 2, taso 2, pohjoisesta.
6	90075	Alue 1, työkuva. Tasokarttaa piirtämässä hum. kand. Marja-Liisa Muilu.
	90076	Alue 1, taso 2, etelästä.
5	90077	Alue 1, taso 2, ruudut 1076-1080/948-954, idästä
7	90078	Alue 2, taso 4, etelästä.

Kuva	Neg	Aihe
	90079	Yleiskuva alueen 2 suuntaan, lännestä.
	90080	Alue 5, taso 2, ruudut 966-968/995. Etelästä.
	90081	Alue 5, taso 2, ruudut 966-968/995. Pohjoisesta.
8	90082	Alue 5, taso 2, ruudut 966-968/993. Pohjoisesta.
9	90083	Alue 5, taso 2, yleiskuva pohjoisesta.
10	90084	Alue 5, yleiskuva kaivausalueen ympäristöön. Pohjoisesta.
	90085	Alue 6, taso 2, ruudut 1092-1094/948. Etelästä.
11	90086	Alue 6, taso 2, ruudut 1092-1094/948. Pohjoisesta.
12	90087	Alue 5, taso 2, yleiskuva. Pohjoisesta.
	90088	Alue 5, taso 2, yleiskuva. Etelästä.
	90089	Alue 4, taso 2, ruudut 999 ja 1001/1022. Pohjoisesta.
13	90090	Alue 4, taso 2, ruudut 999 ja 1001/1022. Etelästä.
14	90091	Mikkelin urheilusukeltajat valmistautumassa vedenalaiseen inventointiin Kyyhkylänniemen ympäristössä.
	90092	Mikkelin urheilusukeltajat valmistautumassa vedenalaiseen inventointiin Kyyhkylänniemen ympäristössä.
15	90093	Mikkelin urheilusukeltajat valmistautumassa vedenalaiseen inventointiin Kyyhkylänniemen ympäristössä.
	90094	Alue 5, taso 3, yleiskuva. Pohjoisesta.

Kuva	Neg	Aihe
16	90095	Alue 5, taso 3, yleiskuva. Etelästä.
17	90096	Alue 1, taso 4, ruudut 1074-1078/948-954, 1080/948-952. Pohjoisesta
18	90097	Alue 1, taso 4, ruudut 1074-1078/948-954, 1080/948-952. Idästä.
	90098	Alueen 6 raivattua ympäristöä epämääräisine kiveyksineen. Kaakosta.
	90099	Alueen 6 raivattua ympäristöä epämääräisine kiveyksineen ja valleineen (maakellarin jäännökset?). Lounaasta.
19	90100	Alue 5, taso 5, ruudut 966-968/995. Pohjoisesta.
20	90101	Alue 5, taso 7, ruutu 968/995. Pohjoisesta.
21	90102	Alue 5, taso 9, ruutu 968/995. Pohjoisesta.
22	90103	Alue 1, taso 5, ruudut 1078-1080/948-950, kiveys 1. Pohjoisesta
24	90104	Alue 1, taso 5, ruudut 1078-1080/950-952, kiveys 2. Pohjoisesta
23	90105	Alue 1, tasot 4-5, ruutu 1078/952, kiveys 3. Pohjoisesta
25	90106	Alue 1, tasot 4-5, ruutu 1078/952, kiveys 3. idästä.
	90107	Alue 1, tasot 4-6, ruutu 1078/952, kiveys 3. idästä.
26	90108	Alue 6, taso 1, ruutu 1096/938, ylhäältä kuvattuna.

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA-KYYHKYLÄ

Karttaluettelo (kaivauskartat)

Nro	Kartan aihe
00	Mikkelin mlk, Kyyhkylänniemi, Vanha-Kyyhkylä ja Porrassalmen pelto. Yleiskartta 1:2000.
0	Mikkelin mlk, Kyyhkylänniemi, Vanha-Kyyhkylä. Yleiskartta 1:1000.
1a	Kaivausalueet ja koekuopat 1990-1991. 1:500.
1	Alue 1, pinta- ja pohjavaaituskartta. 1:100.
2	Alue 1, tasokartta, ruudut 1078-1082/948-954, tasot 2-3. 1:25.
3	Alue 1, tasokartta, ruudut 1074-1076/948-954, tasot 4-5. 1:25.
4	Alue 1, tasokartta, ruudut 1078-1082/948-954, tasot 2-3. 1:25.
5	Alue 1, tasokartta, ruudut 1074-1076/948-954, tasot 4-5. 1:25.
6	Alue 1, tasokartta, ruudut 1078-1080/948-952, tasot 6-7. 1:25.
7	Alue 1, taso- ja profiilikartta, ruutu 1078/952, tasot 4-5 ja 6-7 yhdistetty. 1:25.
8	Alue 2, pinta- ja pohjavaaituskartta. 1:100
9	Alue 2, tasokartta, ruudut 1090-1102/1000, tasot 1-2. 1:50.
10	Alue 2, tasokartta, ruudut 1090-1102/1000, tasot 3-4. 1:50.
11	Alue 2, tasokartta, ruudut 1090-1102/1000, taso 5. 1:50.
12	Alue 2, profiilikartta. 1:50.
13	Alueet 4 ja 5, pinta- ja pohjavaaituskartta. 1:100.
14	Alue 4, tasokartta, ruudut 999/1020-1022, 1001-1003/1022, 1003/1024, tasot 1-2. 1:50.
15	Alue 4, tasokartta, ruudut 999/1020-1022, 1001-1003/1022, 1003/1024, taso 3. 1:50.

Nro	Kartan aihe
16	Alue 5, taso 1. 1:25.
17	Alue 5, taso 2. 1:25.
18	Alue 5, taso 3. 1:25.
19	Alue 5, taso 4. 1:25.
20	Alue 5, taso 5-9. 1:25.
21	Alue 5, profiilikartta. 1:25.
22	Alue 6, pinta- ja pohjavaaituskartta. 1:100.
23	Alue 6, tasokartta, ruudut 1092-1094/948, tasot 1-2. 1:25.
24	Alue 6, tasokartta, ruudut 1092-1094/948, tasot 3-4. 1:25.
25	Alue 6, tasokartta, ruudut 1094/928, tasot 1-4. 1:25.
26	Alue 6, tasokartta, ruudut 1096/938, tasot 2-4. 1:25.
27	Alue 6, tasokartta, ruudut 1098/954, tasot 1-2. 1:25.

KOEKUOPPALUETTELO

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
1	950/956	25	-	-	-	Sekoitt., iso kivi
2	950/958	35	-	-	-	Sekoitt., kiviä
3	995/956	40	-	-	-	Kiviä, kahvikupin palasia
4	998/958	50	-	-	1	Kiviä seinämissä & sekoitt. löyhä res.? kultt.krs
5	1004/958	35	-	-	5	Kiviä reunassa
6	1004/961	*46	-	-	11	*Väri tumma, kiviä alareunassa
7	1007/961	*50	-	-	20	*Väri musta, kiviä alareunassa
8	1030/952	40	30	2	8	
9	1040/952	50	30	12	-	Sa 8 cm
10	1050/952	40	25	5	10	
11	1060/952	47	25	-	22	
12	1060/910	40	32	-	8	
13	1070/910	40	32	-	8	
14	1080/910	55	40	-	15	Kyntökr:n alaosasekoitt.?
15	1080/920	40	32	-	8	"
16	1070/920	40	30	2	-	Sa tai Hs 8 cm
17	1070/930	50	36	-	-	" 14 cm
18	1080/930	55	35	-	-	" , 29 cm, rautaoks.
19	1070/940	47	32	13	2	" ,
20	1080/940	50	30	3	-	Sa 17 cm
21	1070/950	45	32	-	13	Hs muuttuu savi- pitoisemmaksi, Hs:ssa rautaoks.

(Liite 5, s. 2)

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
22	1080/950	55	30	22	3	Hiiltä, nokea, palanutta savea, nyrkinkok. kiviä
23	1090/950	60	40	-	20	Hiiltä paikoin hiilensekaista ei kiviä
24	1080/960	57	39	-	18	
25	967/996	75	-	70	-	Turve 5 cm. Mus- ta kultt.krs; hiiltä, nokea, tiivis kiveys
26	1040/990	52	36	-	16	Hs:ssa rautaoks.
27	1000/1000	63	31	-	32	
28	1010/1000	60	45	-	15	Kyntökr:n ala- puol. sekoitt.
29	1020/1000	46	33	-	13	
30	1030/1000	46	34	-	12	
31	1035/1000	40	30	-	10	
32	1040/1000	38	32	-	6	
33	1015/1005	57	45	-	12	Kyntökr:n ala- osa sekoitt.?
34	1030/1005	45	33	-	12	
35	1005/1007	55	35	-	20	
36	1000/1010	36	26	-	10	
37	1020/1010	38	28	-	10	
38	1030/1010	50	28	-	22	Hiesussa rau- taoksidia
39	1040/1010	36	31	-	5	"
40	1010/1015	65	45	-	20	
41	1020/1015	55	45	-	10	
42	1005/1025	65	55	-	10	Hiiltä & kiviä = kultt.krs

(Liite 5, s. 3)

Nro	Koordinaatti x/y	Kuopan syvyys cm	Kyntö- kerros cm	Kultt.- kerros cm	Hiesu cm	Huomautuksia
43	1010/1025	53	42	-	11	Hiukan hiiltä
44	1060/990	50	45	-	5	Ohut hiilikerros Hs:ssa rautaoks.
45	1070/990	48	32	-	16	"
46	1080/990	43	33	-	10	
47	1060/1000	56	32	-	24	" Hs muuttuu savi- pitoisemmaksi
48	1070/1000	43	38	-	5	
49	1080/1000	37	29	-	8	
50	1085/1000	50	31	2	17	Rautaoks.
51	1090/1000	82	35	26	1	
52	1095/1000	130	40	10	-	hHk + kultt.krs 10 cm
				+10	+3	
				+15		
53	1080/1010	50	43	-	7	Kyntökr:n ala- osa sekoitt.?

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA-KYYHKYLÄ

0

H. POUTAINEN 1990

YLEISKARTTA

MK 1:1000 50 M

 KAIVAUSALUE

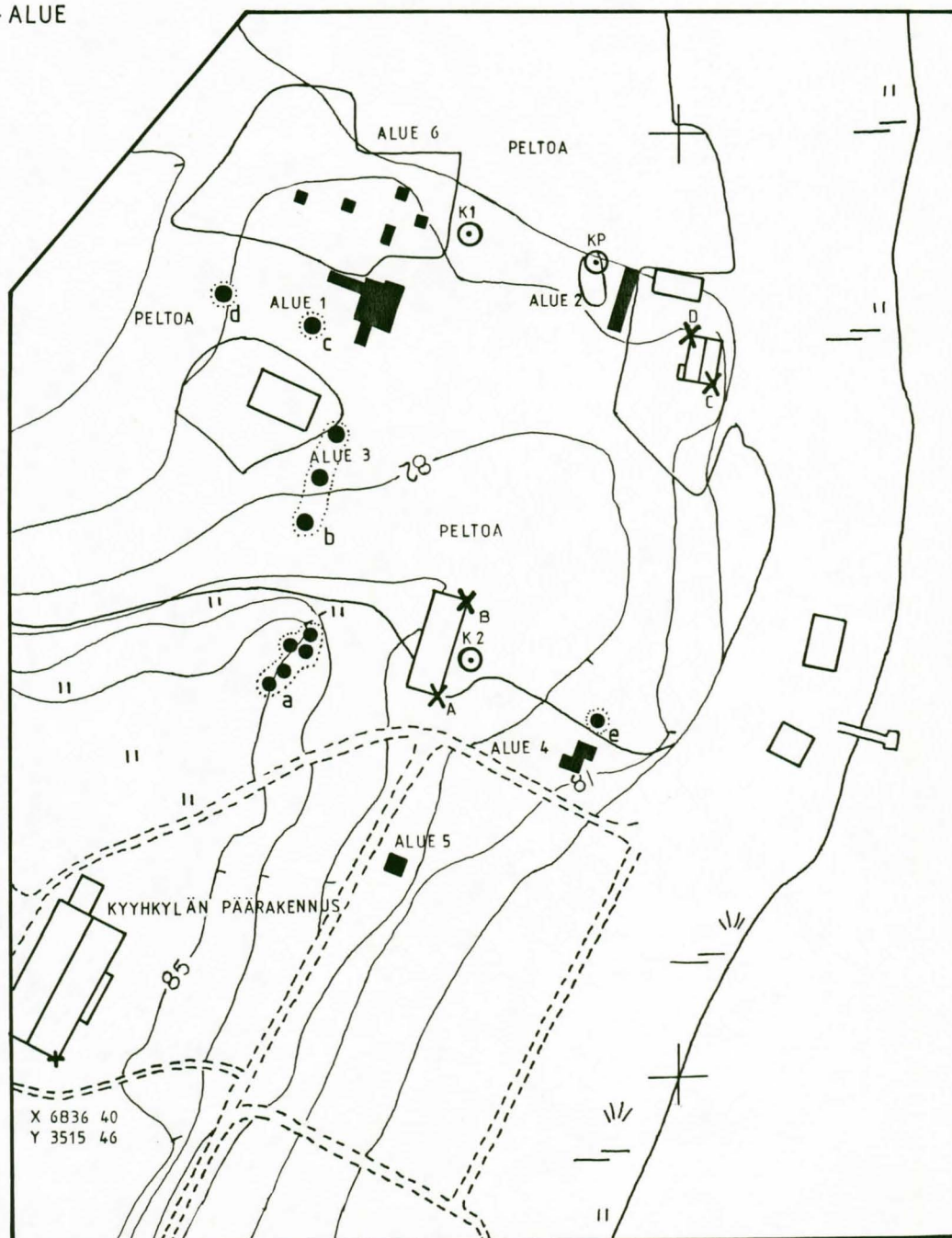
 KULTTUURIKERROS KOEKUOPASSA

 K1 SUUNTA- JA ETÄISYYSMITTAUSTEN LÄHTÖPISTE

 KP KORKEUS KIINTOPISTE

 KAIVAUSALUEEN KIINTOPISTE

 a KULTTUURIMAA-ALUE

X 6836 40
Y 3515 46

KARTTAPOHJA:
KAAVOITUKSEN POHJAKARTTA 1:2000
MIKKELIN MLK
KYYHKYLÄNNIEMI
KARTOITUS v1966TÄYDENNETTY v.1991

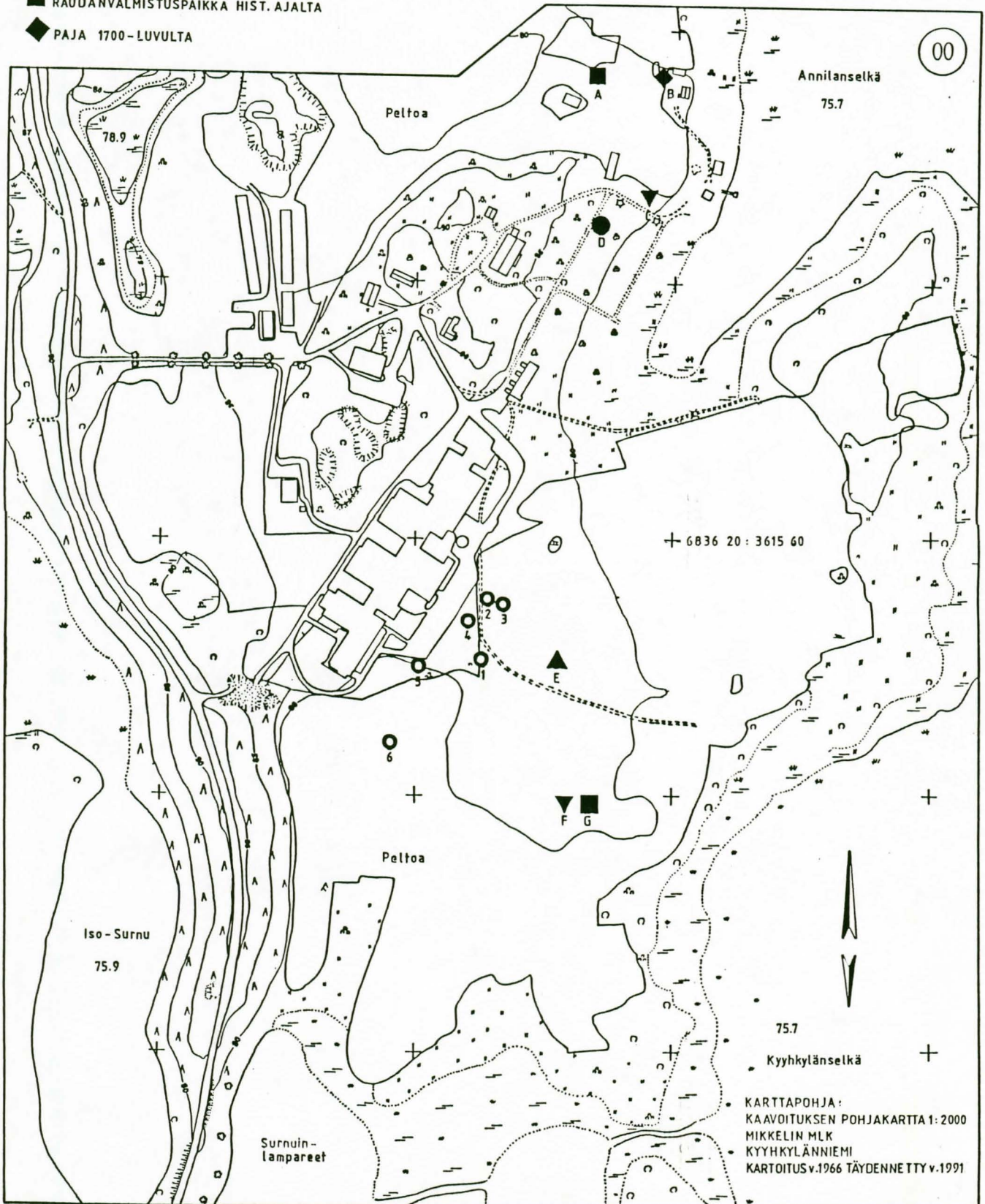
MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA-KYYHKYLÄ JA PORRASSALMEN PELTO

H.Poufiainen 1990-1991

Yleiskartta

Mk 1:2000 100 m

- V.1937-38 TUTKIMUKSET: ○ LEPPÄAHON TUTKIMA RAUNIO
 V.1990-91 TUTKIMUKSET: ● POLTTOKALMISTO ▲ PRONSSINVALANTAPAIKKA
 ▼ RAUTAKAUTINEN MUINAISJÄÄNNÖS
 ■ RAUDANVALMISTUSPAIKKA HIST. AJALTA
 ◆ PAJA 1700-LUVULTA

KARTTAPOHJA:
 KAAVOITUKSEN POHJAKARTTA 1:2000
 MIKKELIN MLK
 KYYHKYLÄNNIEMI
 KARTOITUS v.1966 TÄYDENNE TTY v.1991

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1

PINTA- JA POHJAAITUSKARTTA

MK 1:100

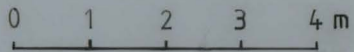
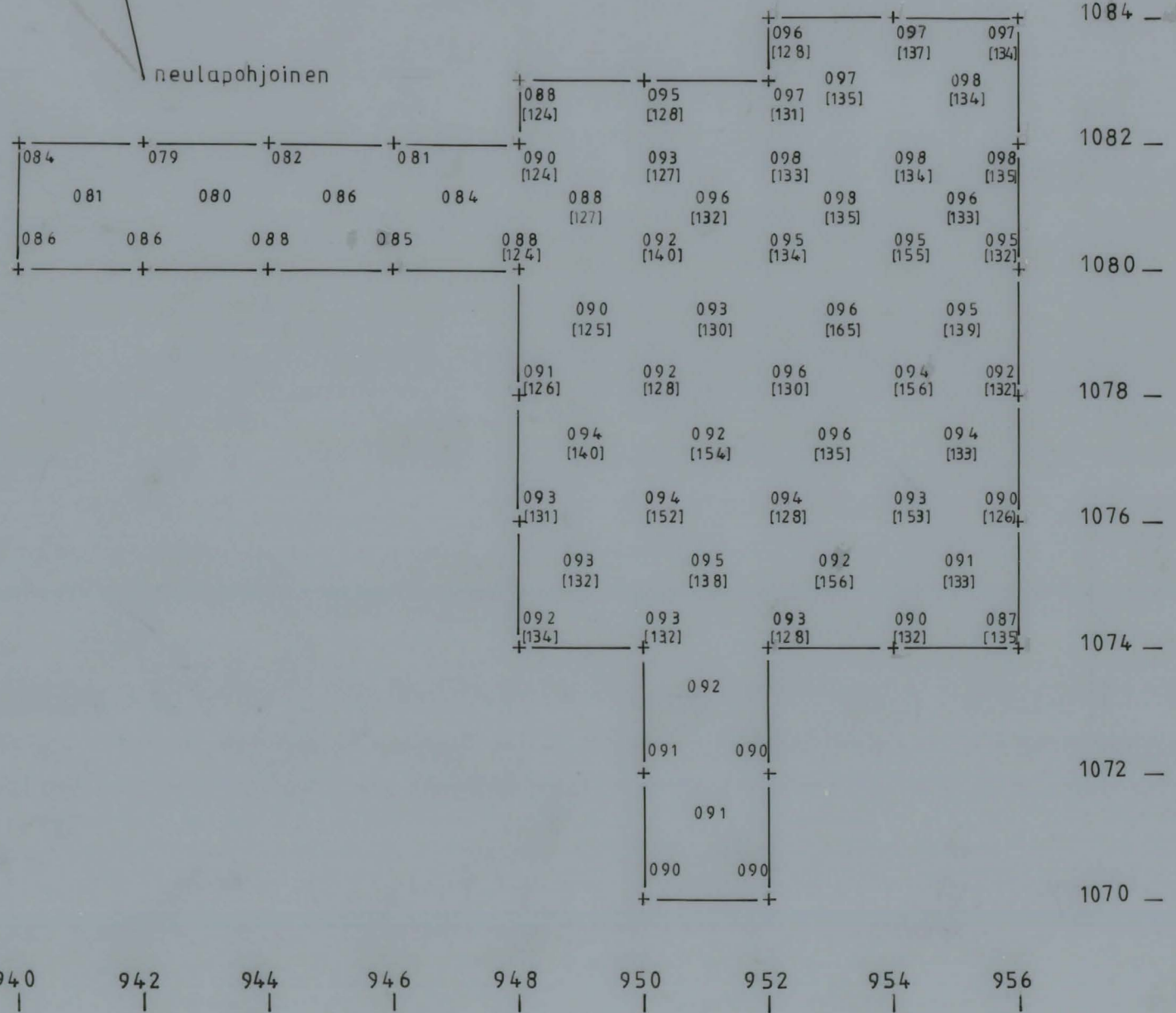
KP = 80, 4 12 m m.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRT. M-L. MUILU

neulapohjoinen

090 pintaluku

[142] pohjaluku

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1

TASOT 2 JA 3 YHDISTETTY

RUUDUT 1078 - 1082/94 8 - 954

M:K 1:25

KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 1 = 196

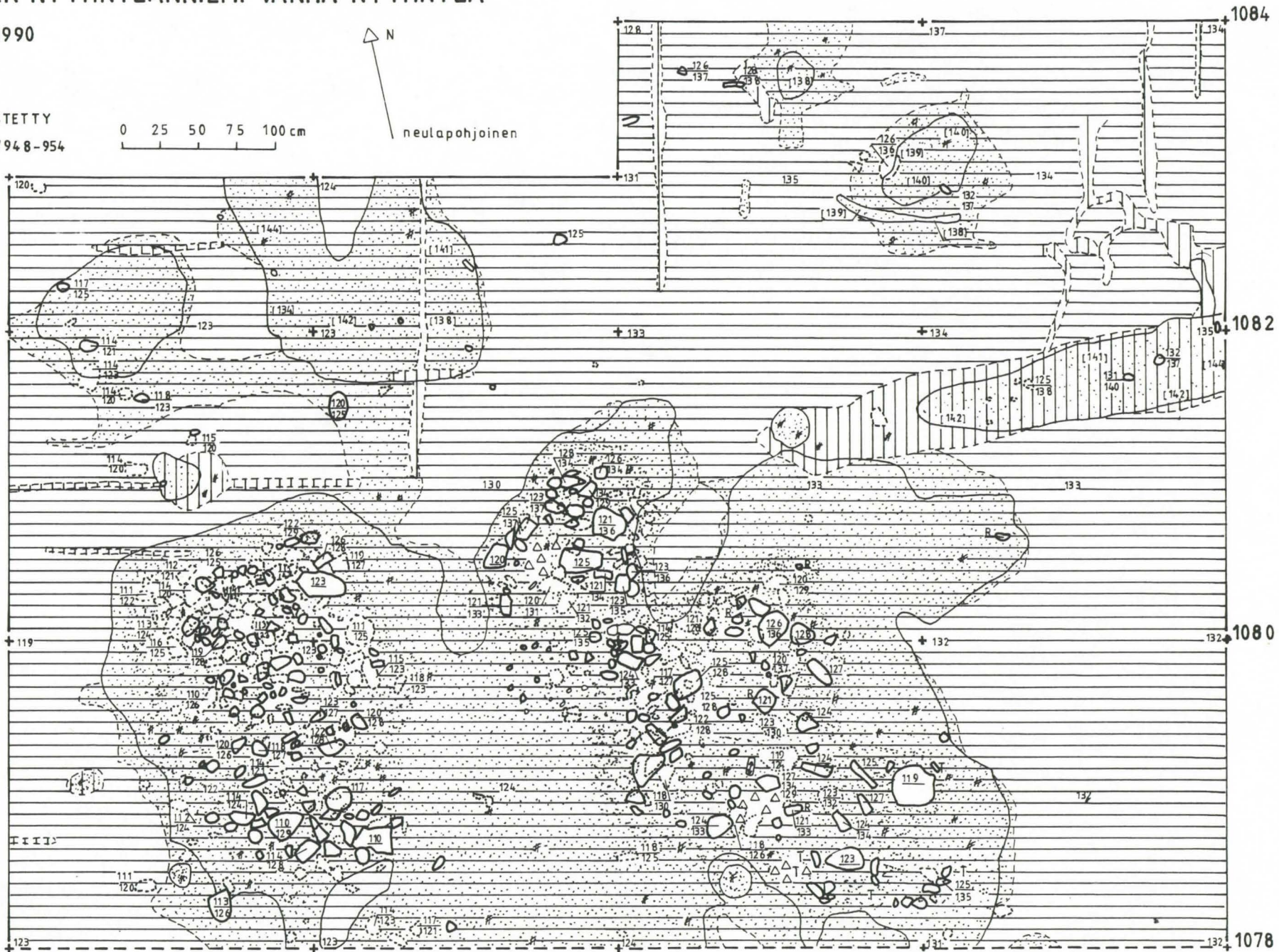
PIIRT. M.-L. MUILU

0 25 50 75 100 cm

neulapohjoinen

N

- multa
- siltti
- nokimaa
- hiili
- kivi
- kivi tasos-
sa 2
- rapatunut
kivi
- tiili
- [123] pohjaluku

948

950

952

954

956

1084

1082

1080

1078

MIKKELIN MLK. KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1

TASOT 2 JA 3 YHDISTETTY

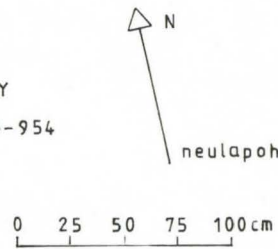
RUUDUT 1074-1076/948-954

MK 1:25

KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRT. M-L. MUILU

multa

siltti

ruskeanharmaa siltti

nokimaa

hiili

palanut savi

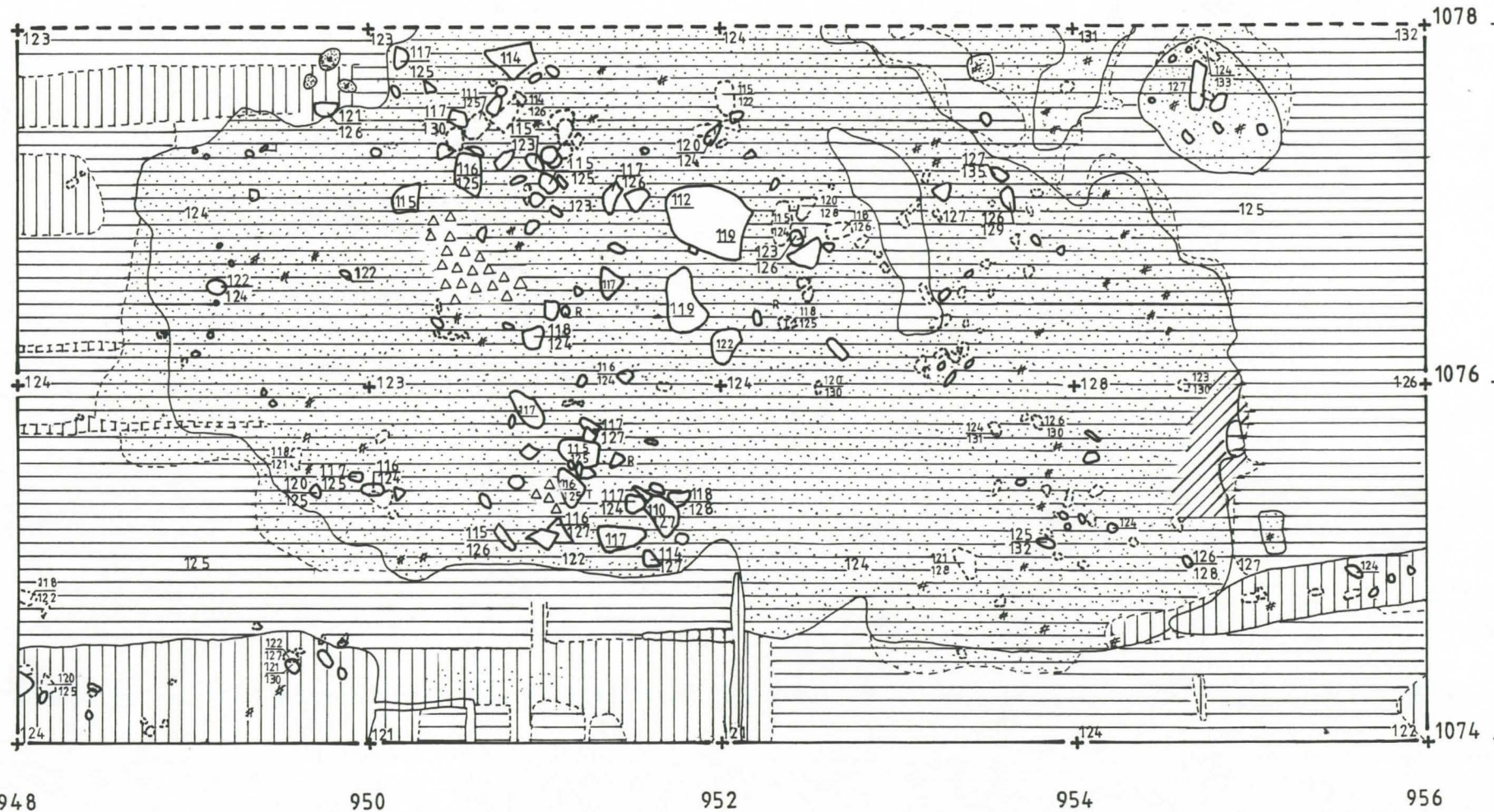
kivi

kivi tasossa 2

tiili

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1

TASOT 4 JA 5 YHDISTETTY

RUUDUT 1078-1082/948-954

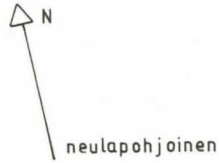
MK 1:25

KP = 80,412 m m.p.y.

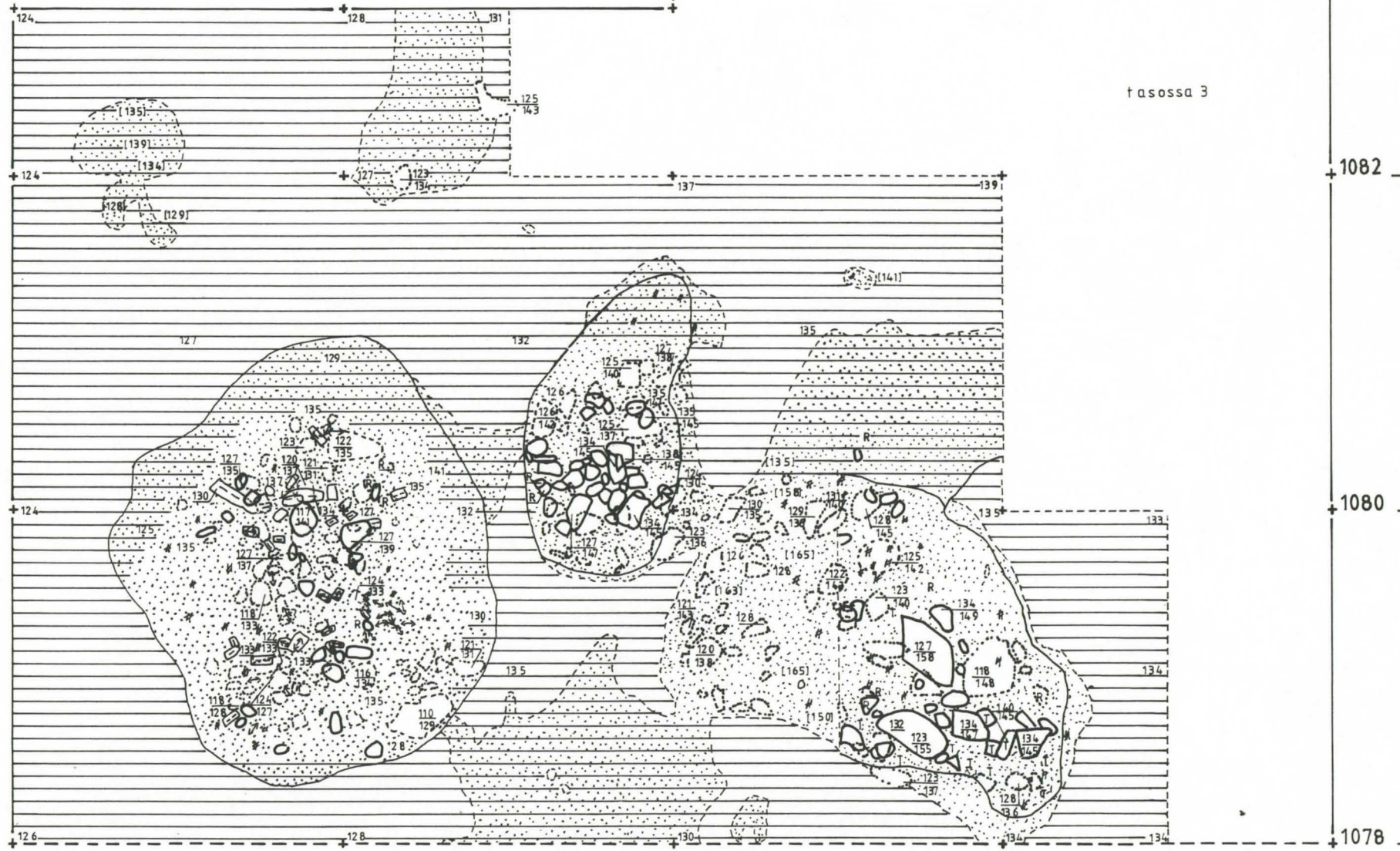
KONE 1 = 196

PIIRT. M.-L. MUILU

0 25 50 75 100 cm

- siltti
- nokimaa
- hiili
- kivi
- kivi tasossa 4
- rapautunut kivi
- tiili
- hiiltynyt puu
- puu
- [123] pohjaluku

948

950

952

954

956

1084

1082

1080

1078

tasossa 3

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 1
TASOT 4 JA 5 YHDISTETTY
RUUDUT 1074-1076/948-954

MK 125

KP 196 = 80, 412 mm.p.y.

KONE 1

PIIR.T.M.-L. MUILU

N

neulapohjoinen

0 25 50 75 100 cm

multa

siltti

nokimaa

hiiltynyt puu

hiili

palanut savi

kivi

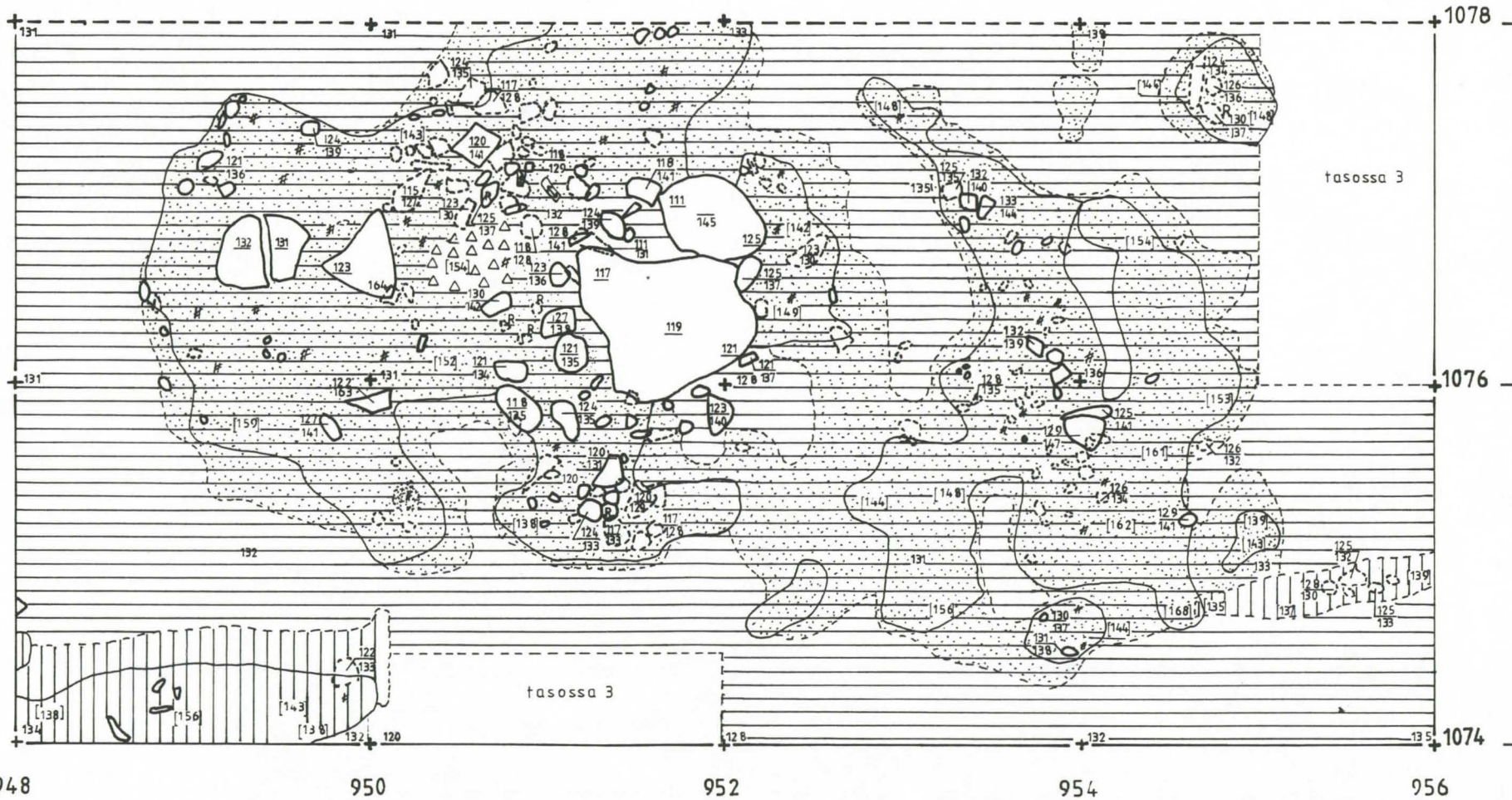
kivi tasossa 4

rapautunut kivi

[123] pohjaluku

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 1

TASOT 6 JA 7 YHDISTETTY

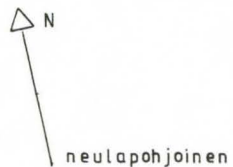
RUUDUT 1078 - 1080/948 - 952

MK 1:25

KP = 80, 412 m m.p.y.

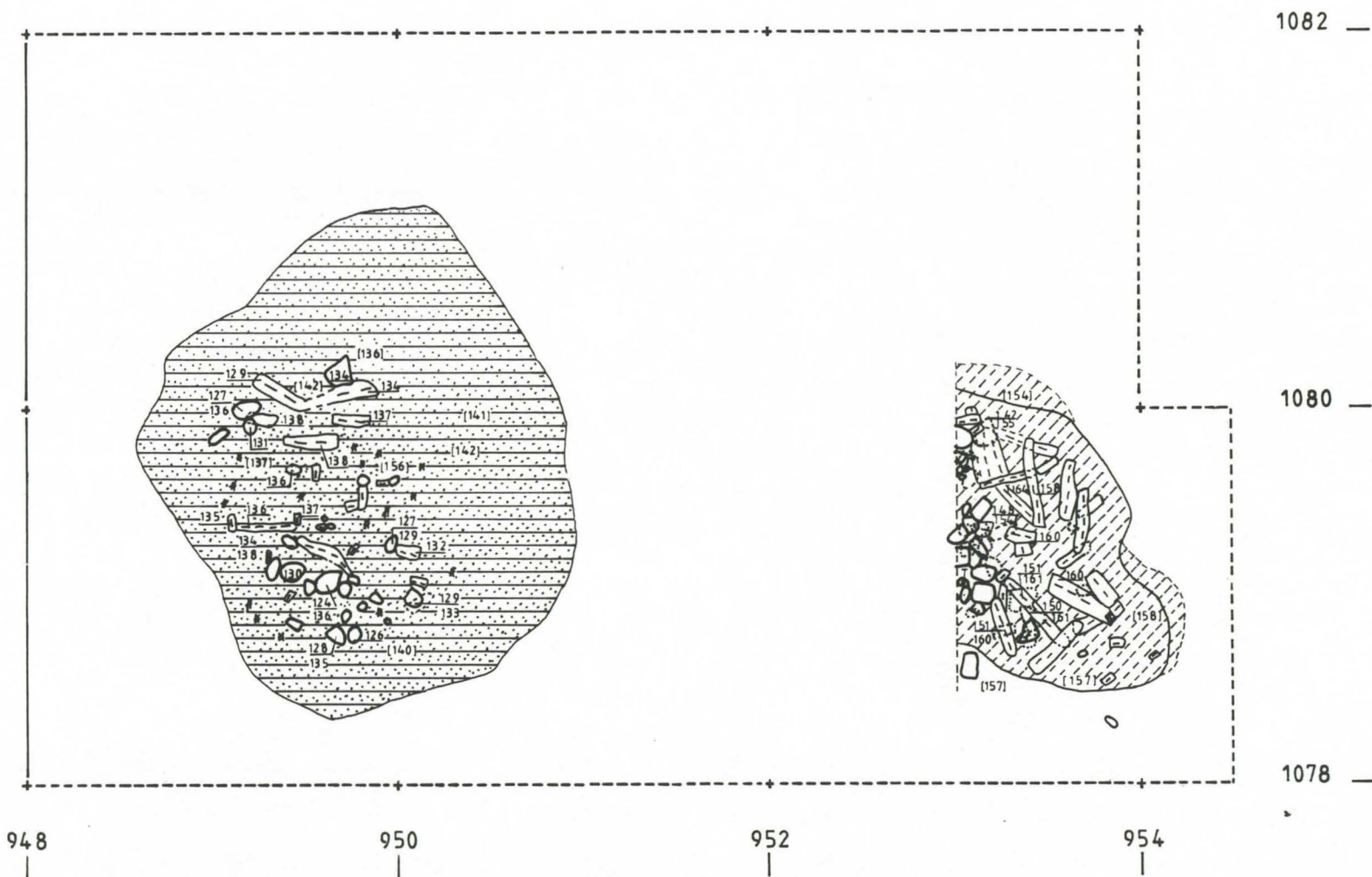
KONE 1 = 196

PIIRT. M - L. MUILU

0 25 50 75 100 cm

- siltti
- värjäytynyt siltti ja maatunut puu
- nokimaa
- hiili
- puu
- kivi
- kivi tasossa 6
- [137] pohjaluku

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 1

TASO- JA PROFIILIKARTTA

RUUTU 1078/952

TASOT 4-5 JA 6-7 YHDISTETTY

S-N PROFIIILIDÄSTÄ KATSOEN

MK 1:25

KP = 80, 412 m m.p.y.

KÖNE 1 = 196

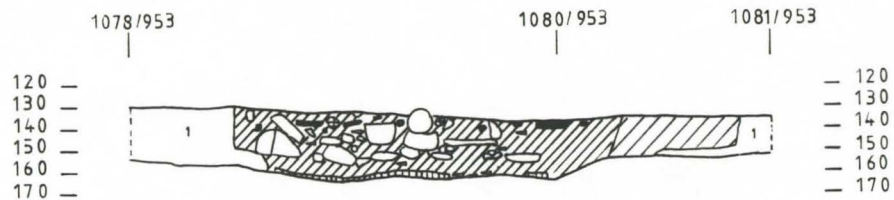
PIIRT. M-L. MUILU

0 25 50 75 100 cm

neulapohjoinen

- siltti
- värjäytynyt siltti ja maatonut puu
- nokimaa
- hiili
- puu
- luu
- kivi
- kivi tasossa 4 ja 6
- tiili
- [157] pohjaluku

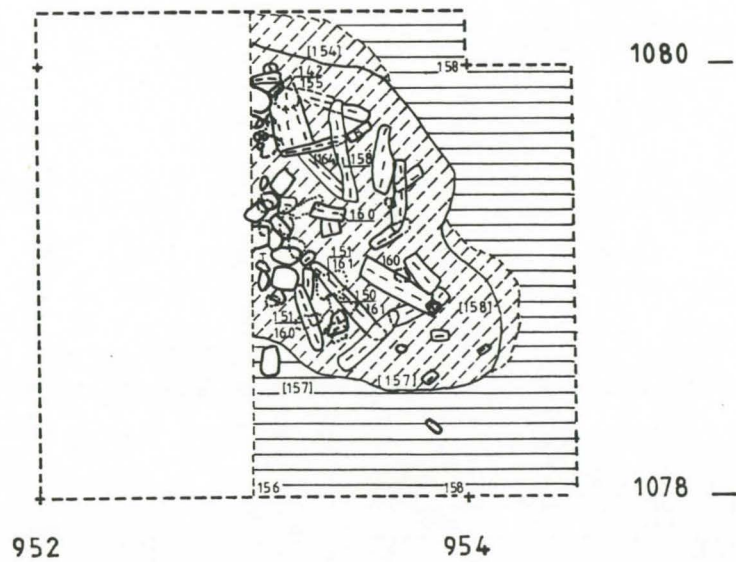

- siltti
- hiilen ja noen tummaksi värjäämä siltti
- noen värjäämä siltti
- hiili/hiiltynyt puu
- maatonut puu
- palanut savi
- tiili

tasot 4-5

tasot 6-7

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 2

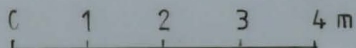
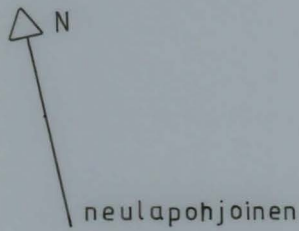
PINTA- JA POHJAVAAITUSKARTTA

MK 1:100

KP = 80,412 m m.p.y.

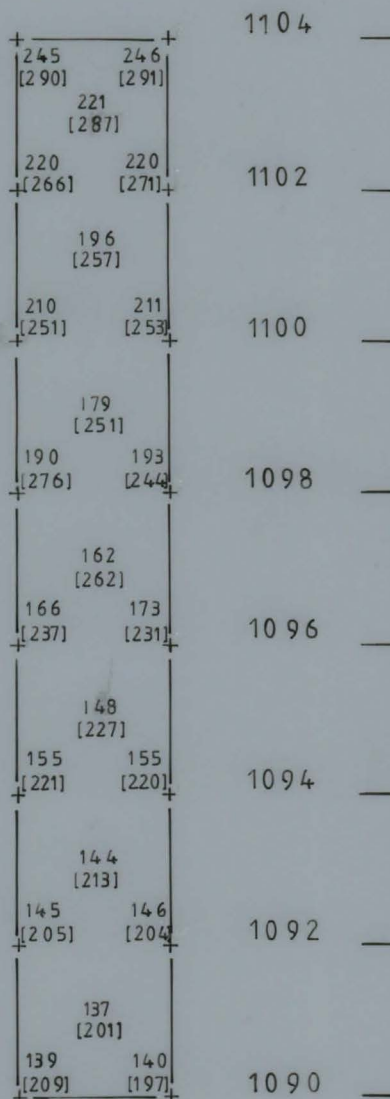
KONE 1 = 196

PIIRT. M-L. MUILU

139 pintaluku

[209] pohjaluku

MIKKELIN MLK KYHHKYLÄNNIEMI VANHA KYHHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 2

TASOT 1 JA 2 YHDISTETTY

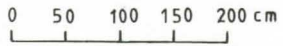
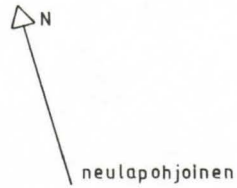
RUUDUT 1090-1102/1000

MK 1:50

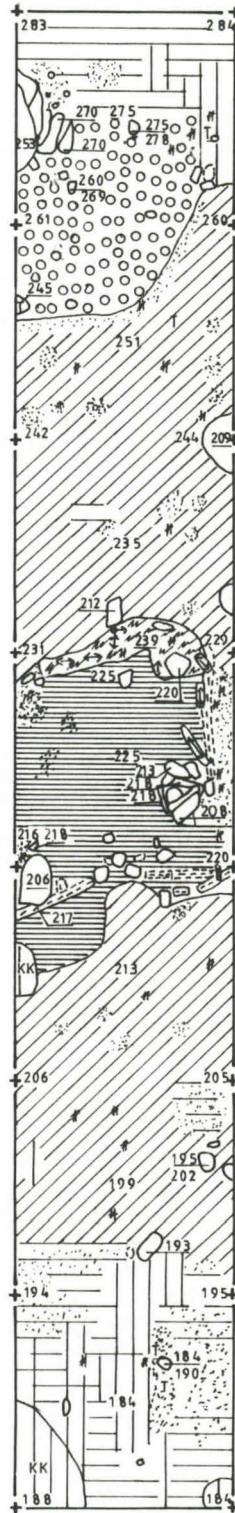
KP = 80, 412 m m.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRIT M-L MUILU

- multa
- siltti
- savi
- ruskeanharmaaksi värjäytynyt siltti
- nokimaa
- hiili
- palanut siltti ja tiilimurska
- puu
- hiltynyt puu
- hiili ja kaarna
- kivi
- kivi tasossa 1
- tiili
- koekuoppa

1104 —

1102 —

1100 —

1098 —

1096 —

1094 —

1092 —

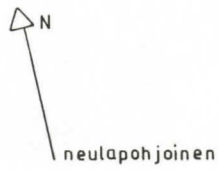
1090 —

1000 | 1002

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

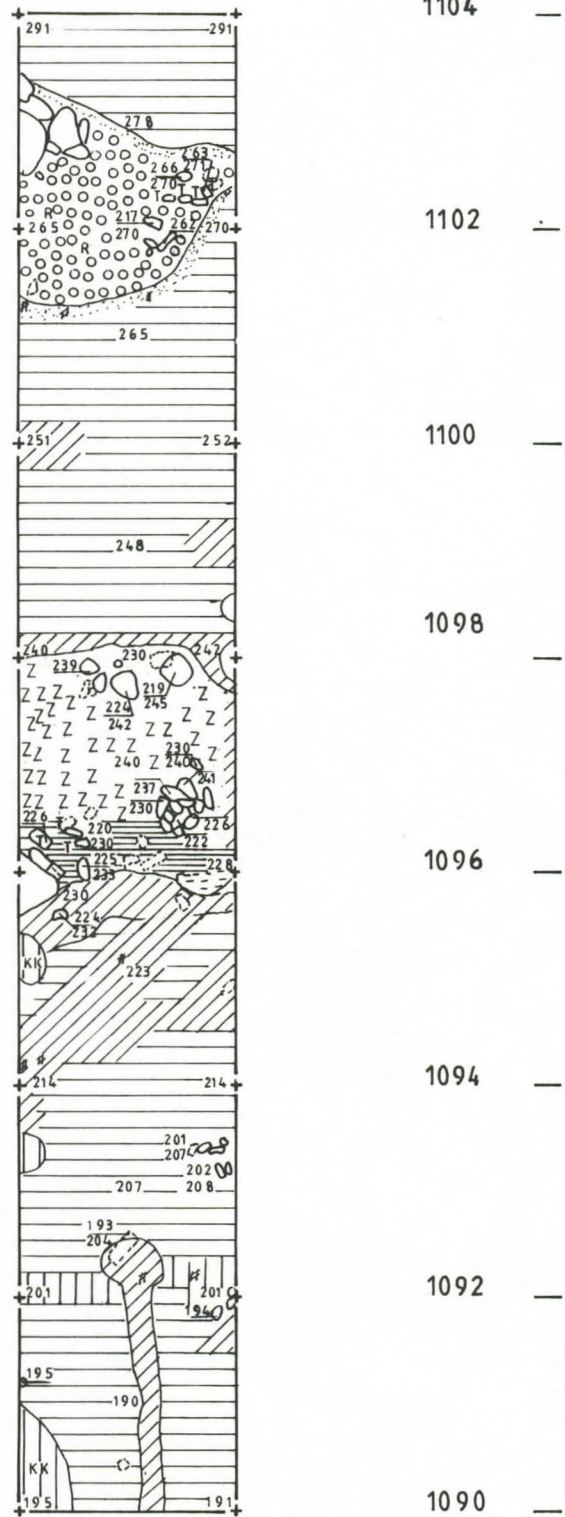
H. POUTAINEN 1990

ALUE 2
 TASOT 3 JA 4 YHDISTETTY
 RUUDUT 1090-1102/1000
~~MK 1-50~~
 KP = 80, 412 m m.p.y.
 KONE 1 = 196
 PIIRT. M-L. MUILU

0 50 100 150 200 cm

- multa
- siltti
- savi
- ruskeanharmaaksi värjäytynyt siltti
- nokimaa
- hiili
- palanut siltti ja tiilimurska
- puu
- hiiltynyt puu
- hiili ja kaarna
- kivi
- kivi tasossa 3
- tiili
- koekuoppa

1000 1002

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 2

TASO 5

RUUDUT 1090-1102/1000

MK 1-50

KP = 80, 412 m.m.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRT. K. GLASBERG

0 50 100 150 200 cm

 mulka

 siltti

 savi

 ruskeanharmaaksi värjätynyt siltti

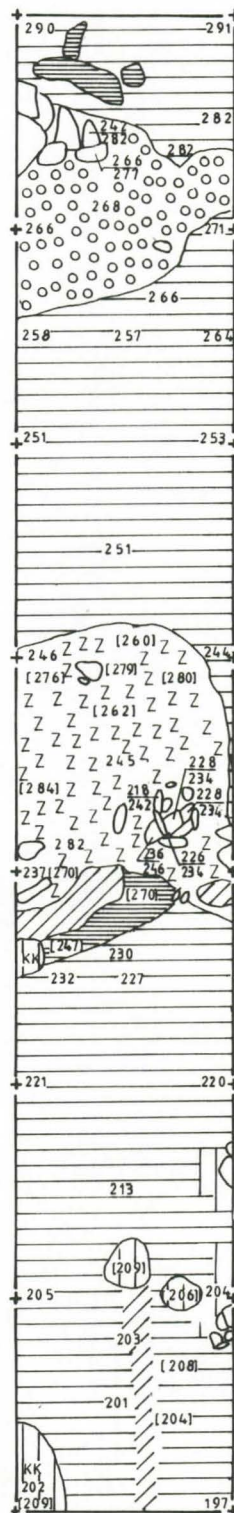
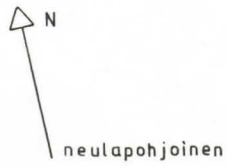
 palanut siltti ja tiilimurska

 hiili ja kaarna

 kivi

 koekuoppa

[123] pohjaluku

1000

1002

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

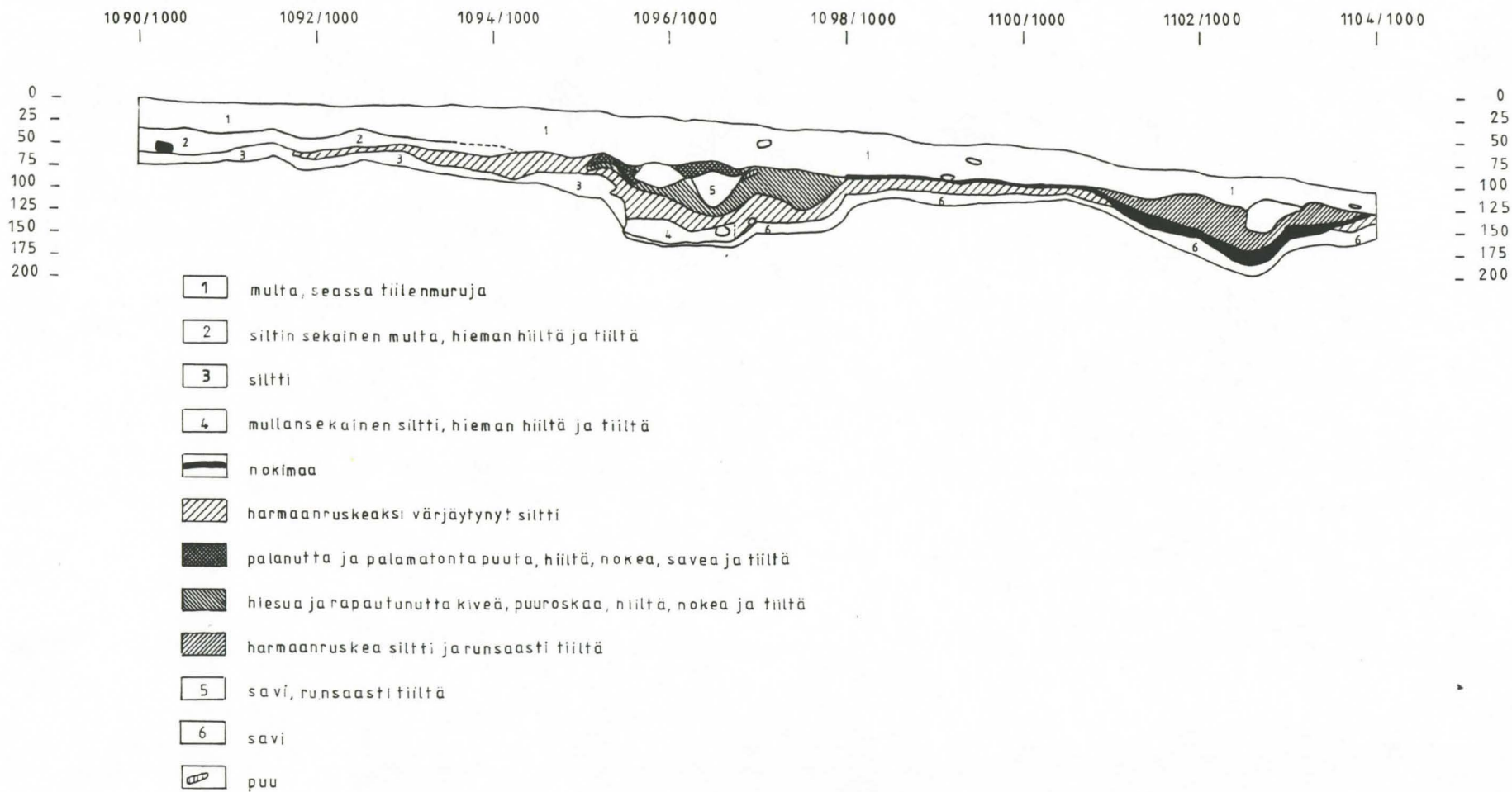
ALUE 2

PROFIILIKARTTA

S-N PROFIIILI IDÄSTÄ KATSOTTUNA

1:50

PIIRT. K. GLASBERG

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUEET 4 JA 5

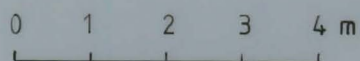
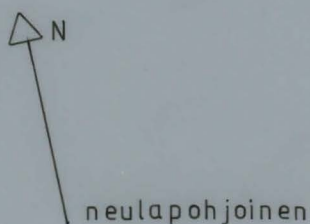
PINTA- JA POHJAVAAITUSKARTTA

MK 1:100

KP = 80, 412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

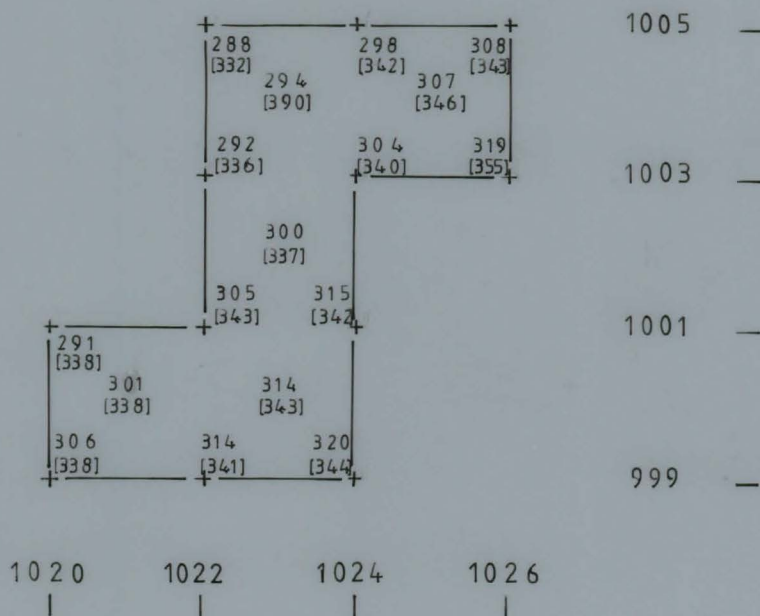
PIIRT. M-L. MUILU

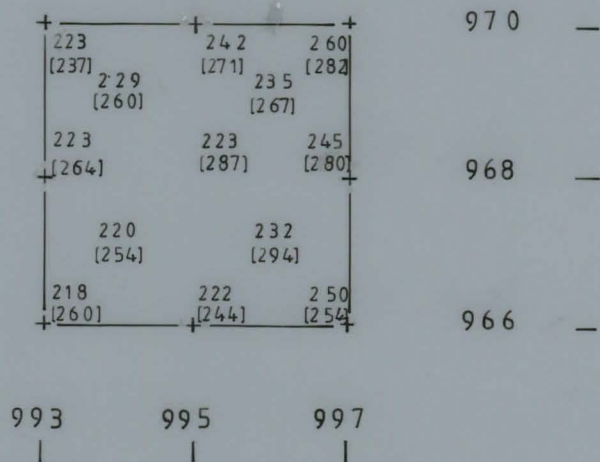
223 pintaluku

[264] pohjaluku

alue 4

alue 5

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

14

H. POUTAINEN 1990

ALUE 4

TASOT 1 JA 2 YHDISTETTY

RUUDUT 999/1020-1022, 1001-1003/1022, 1003/1024

MK 1:50

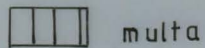
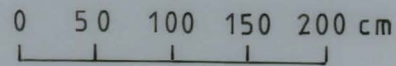
KP = 80, 412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

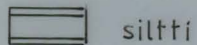
PIIRT. M - L. MUILU JA K. GLASBERG

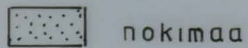
neulapohjoinen

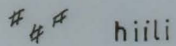
multa

siltti

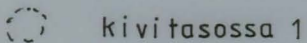
nokimaa

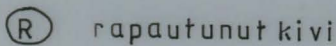
hiili

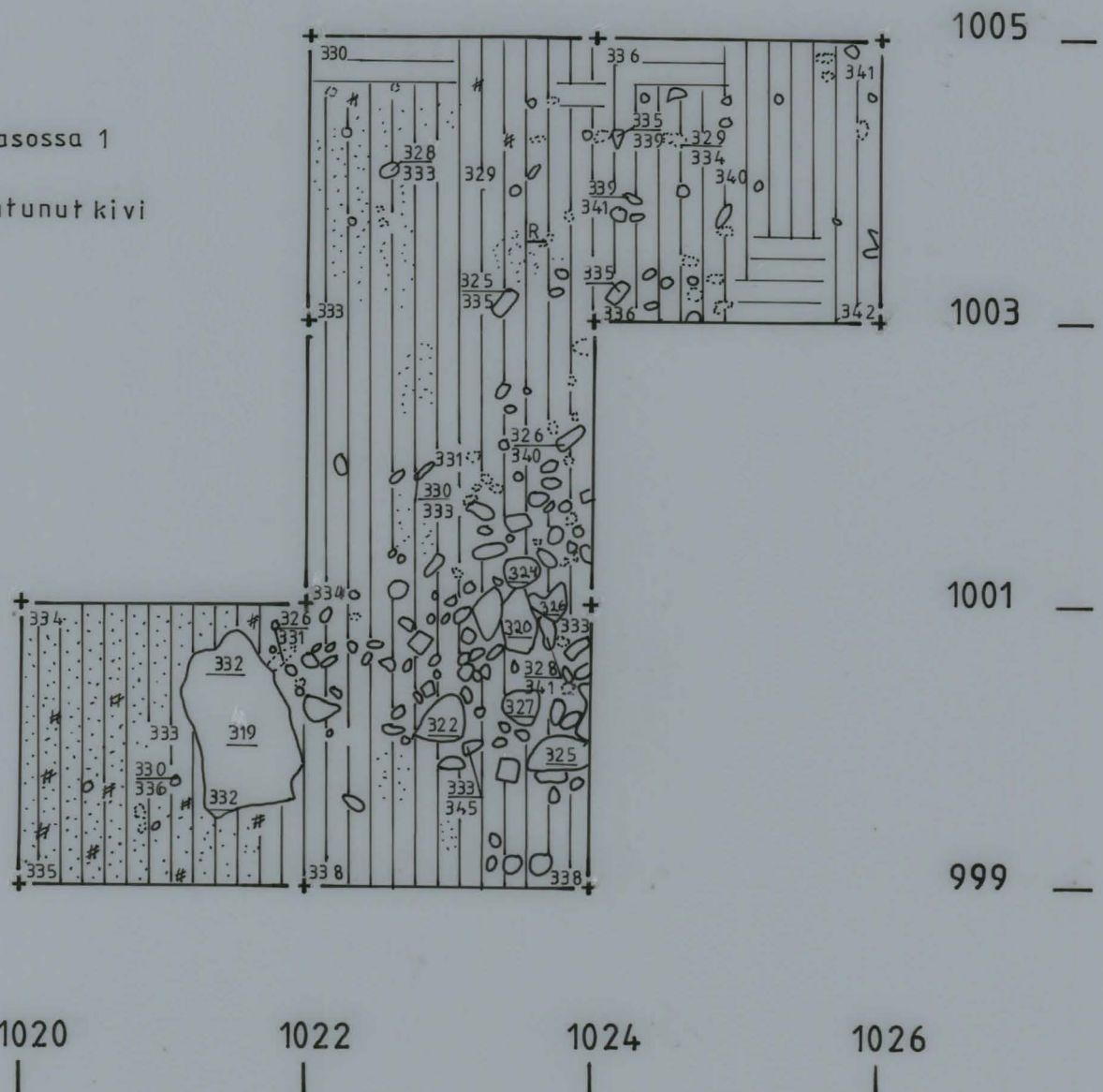
kivi

kivitasossa 1

rapautunut kivi

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

15

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 4

TASO 3

RUUDUT 999/1020 - 1022, 1001-1003/1022, 1003/1024

MK 1:50

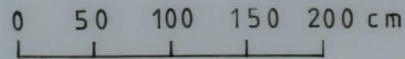
KP = 80, 412 m m.p. y.

KONE 2 = 405

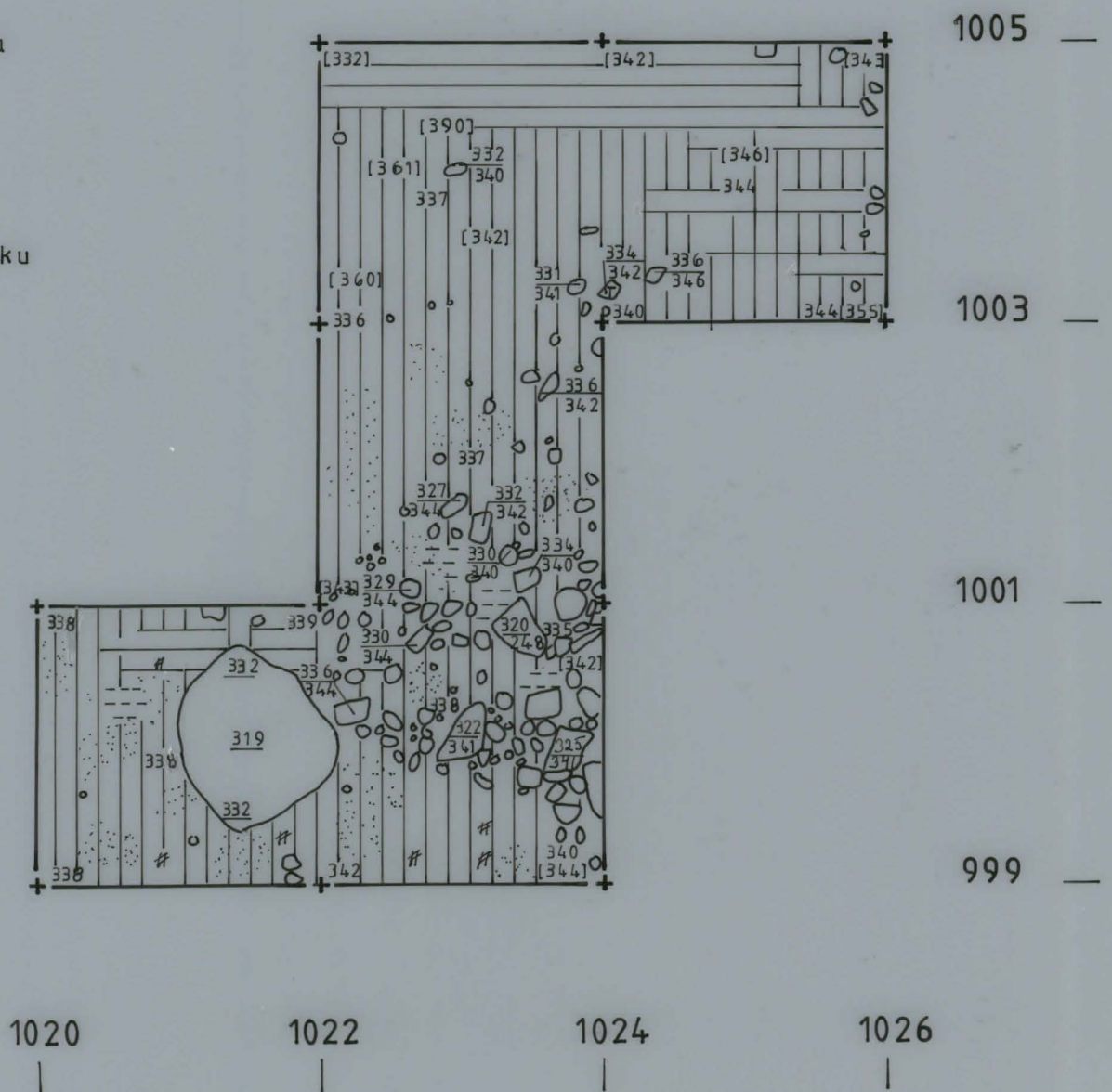
PIIRT. M - L. MUILU

neulapohjoinen

- multa
- siltti
- hiekka
- nokimaa
- hiili
- kivi
- [123] pohjaluku

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

16

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 5

TASO 1

MK 1:25

KP = 80, 412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

PIIRT. K. GLASBERG

multa

savi

moreeni

nokimaa

hiili

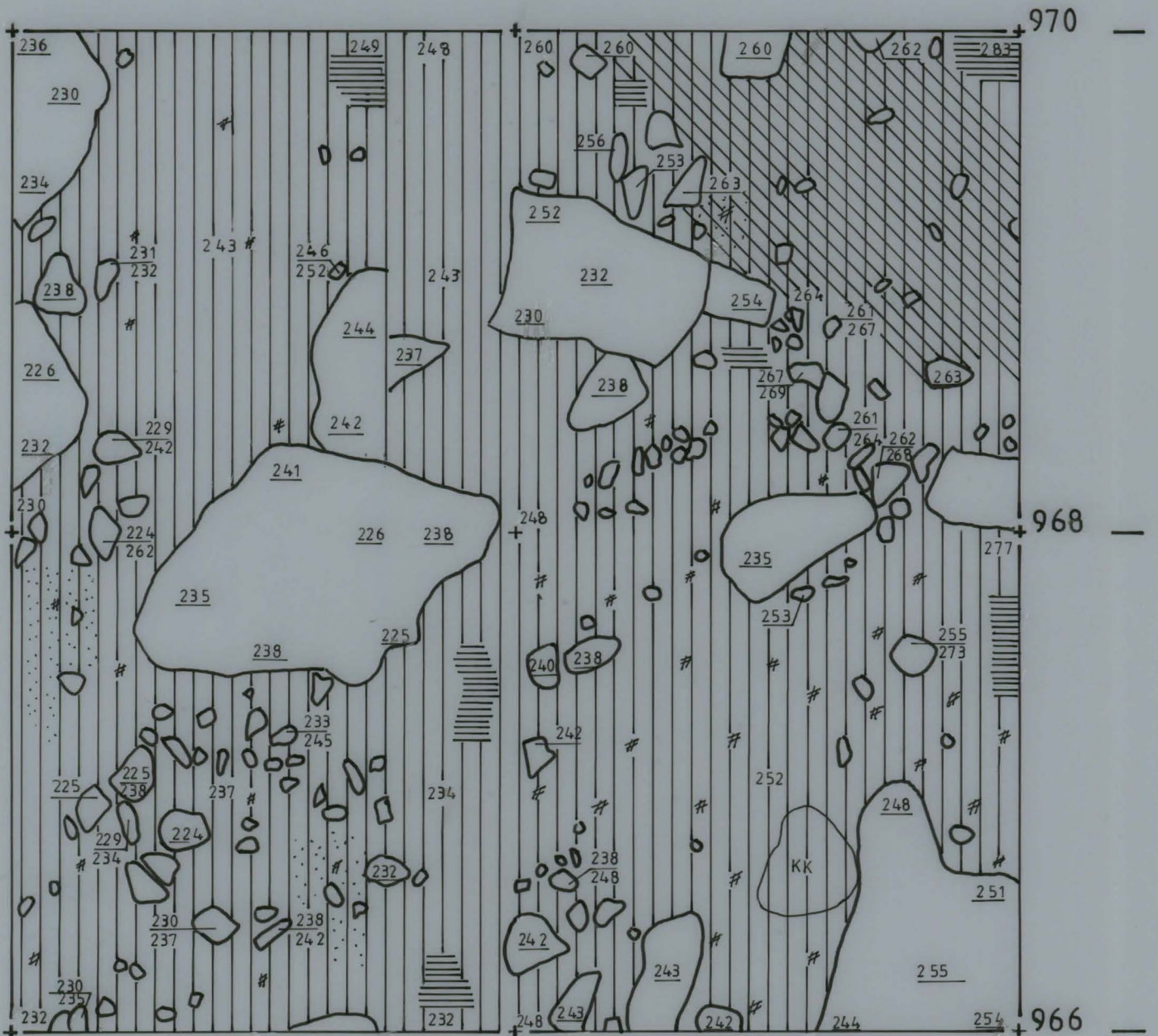
kivi

N

neulapohjoinen

0 25 50 75 100 cm

993

995

997

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

17

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 5

TASO 2

RUUDUT 966-968/993-995

MK 1:25

KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

PIIRT. K. GLASBERG

0 25 50 75 100 cm

multa

savi

moreeni

nokimaa

hiili

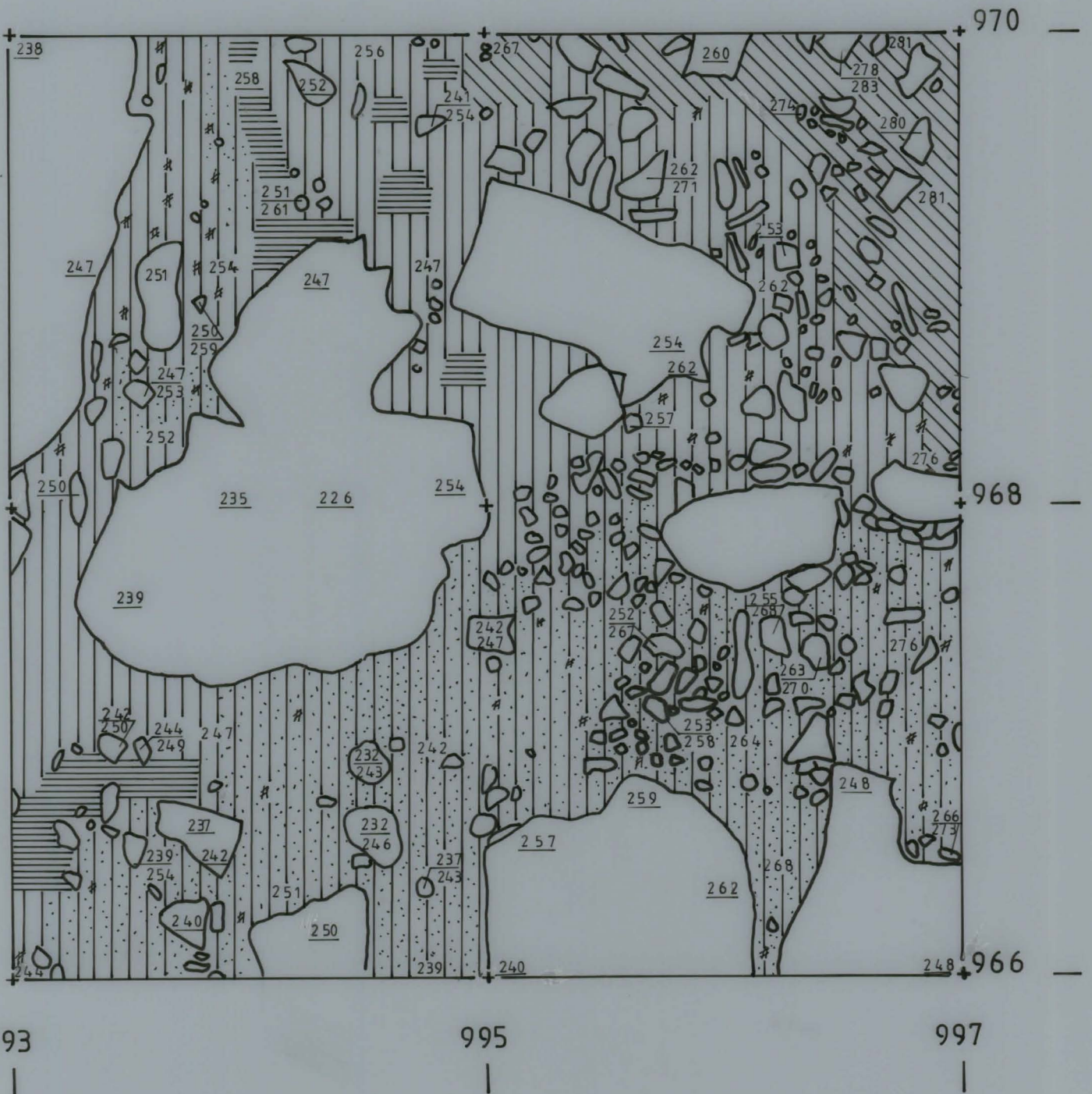

kivi

N

neulapohjoinen

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

18

H. POUTAINEN 1990

ALUE 5

TASO 3

RUUDUT 966 - 968/993 - 995

KP = 80, 412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

MK 1:25

PIIRT. M-L. MUILU

 multa

 siltti

 savi

 moreeni

 nokimaa

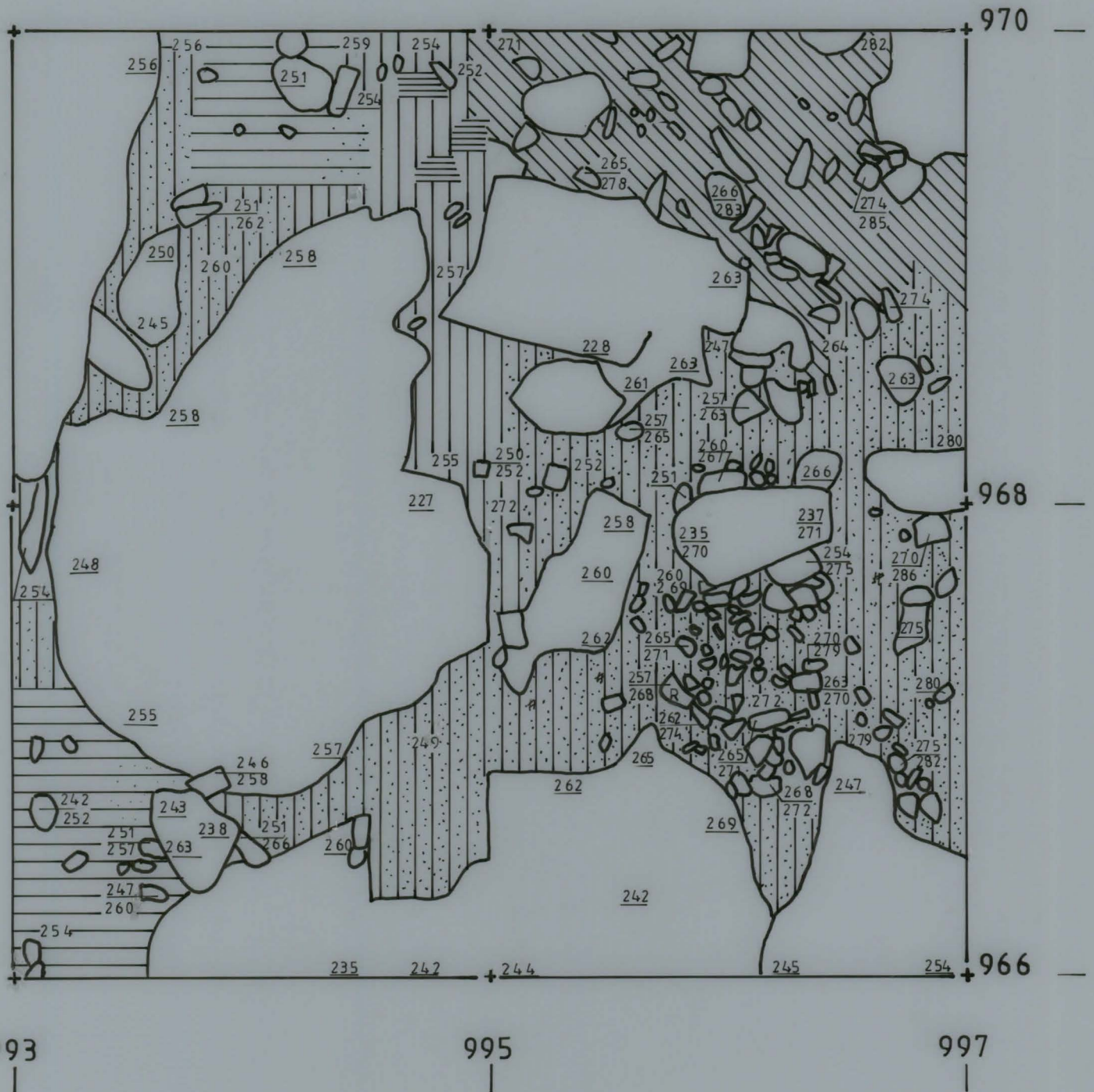
 hiili

 kivi

N

neulapohjoinen

0 25 50 75 100 cm

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 5

TASO 4

RUUDUT 966-968/993-995

KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

MK 1: 25

PIIRT. M-L. MUILU

 multa

 siltti

 moreeni

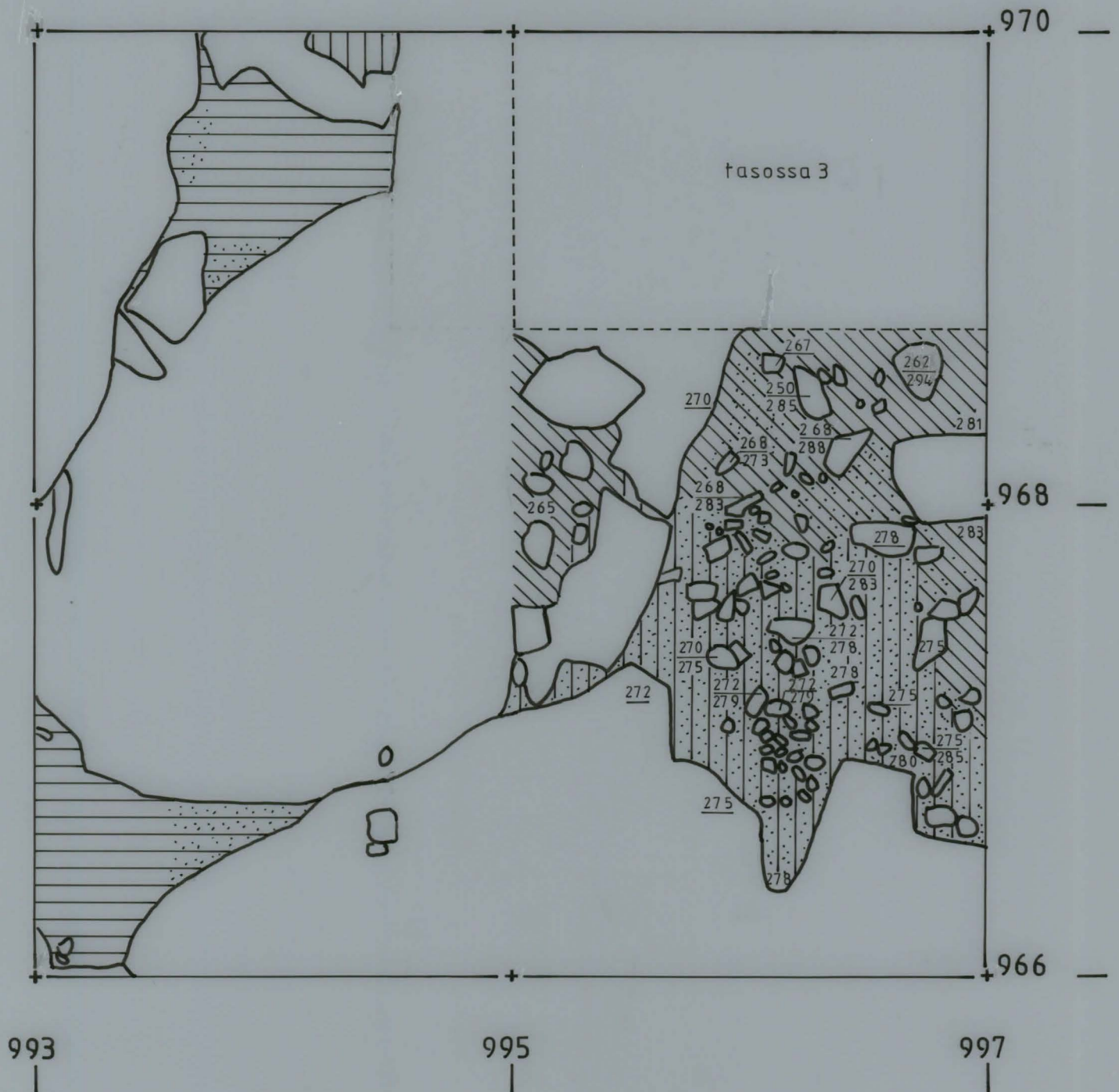
 nokimaa

 kivi

neulapohjoinen

0 25 50 75 100 cm

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 5

TASOT 5-9

RUUTU 995/966

~~MK 1-25~~

KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 2 = 405

PIIRT. M-L. MUILU

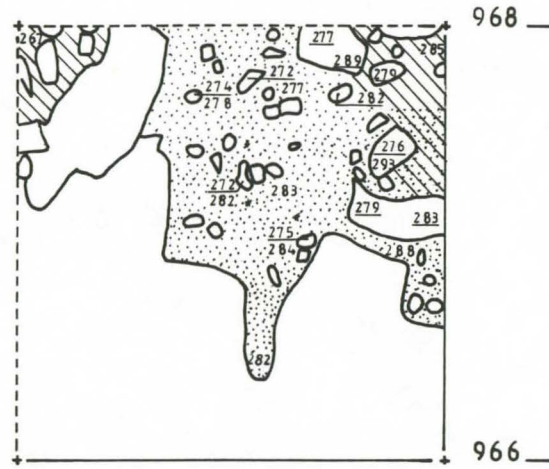
0 25 50 75 100 cm

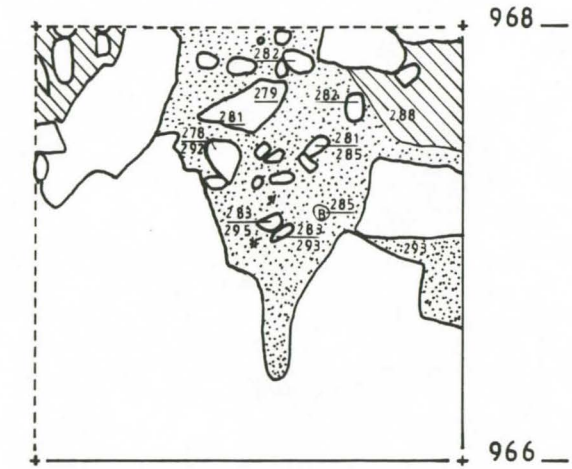
neulapohjoinen

- moreeni
- nokimaa
- hiili
- kivi
- luu

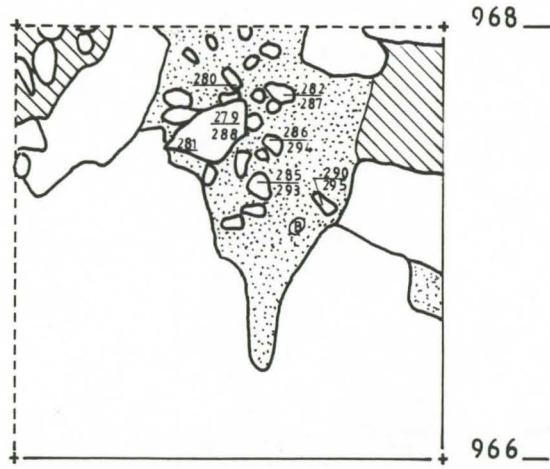
taso 5

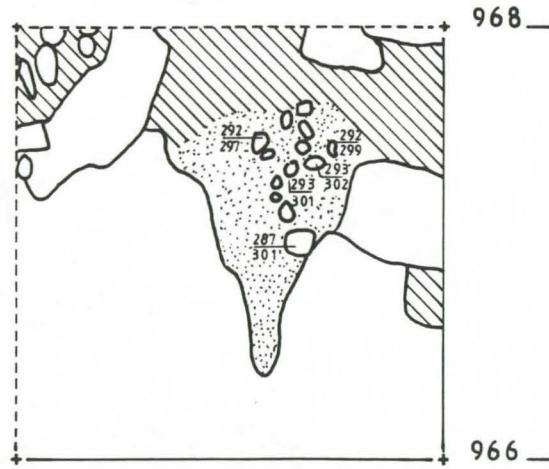
taso 6

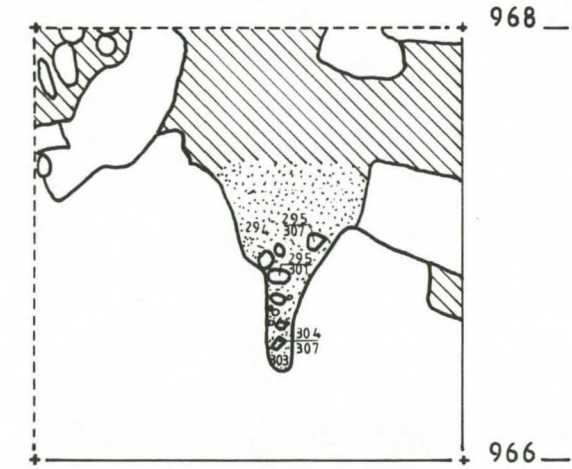
taso 7

taso 8

taso 9

995

997

995

997

995

997

995

997

995

997

968

968

966

966

968

968

966

968

968

966

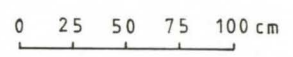
966

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

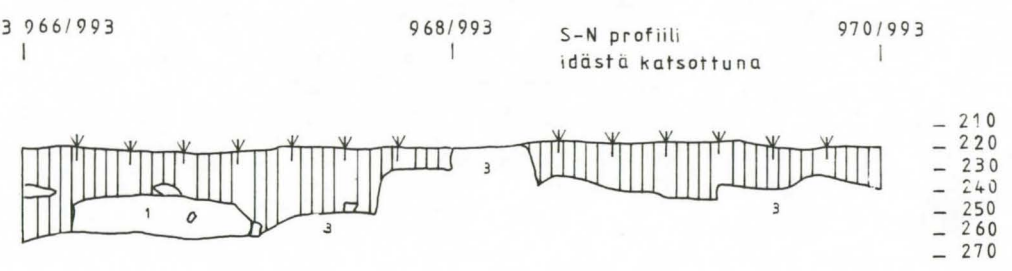
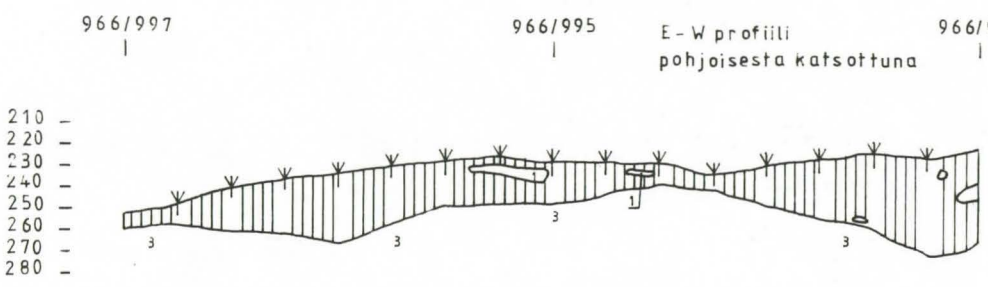
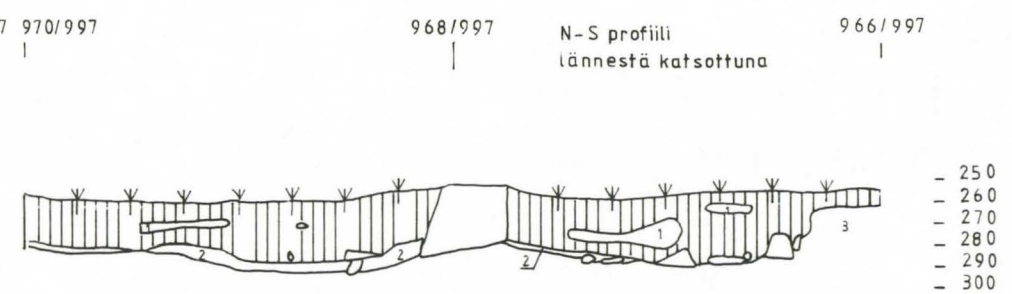
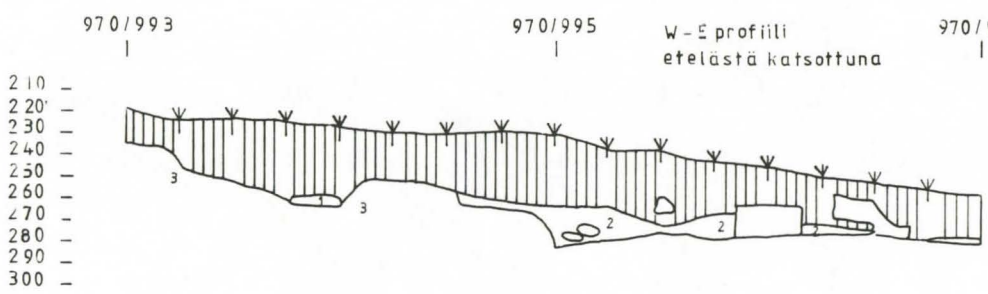
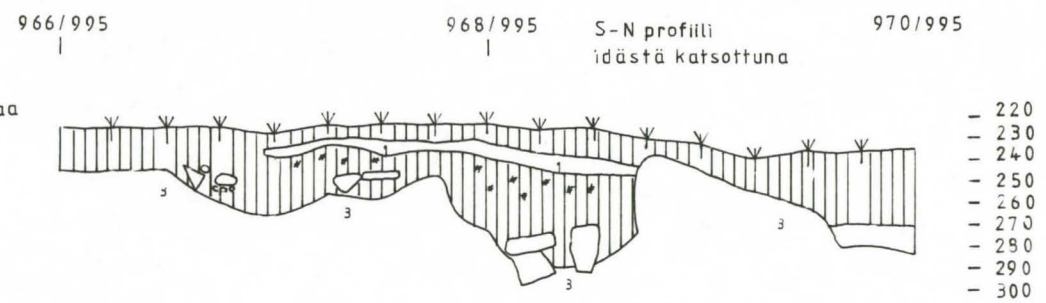
H. POUTIAINEN 1990

ALUE 5
PROFIILIKARTTA

~~MK 1:25~~
KP = 80, 412 m m.p.y.
KONE 2 = 405
PIIRT. K. GLASBERG

- turve, multa ja nokimaa
- 1 savi
- 2 moreeni
- 3 kallio
- # hiili

MIKKELIN MLK KYKKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 6

PINTA- JA POHJAAAITUSKARTTA

~~MK 1:100~~

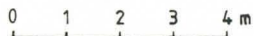
KP = 80,412 mm.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRT. M-L. MUILU

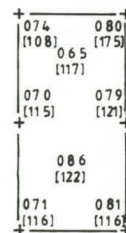
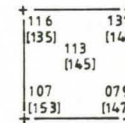
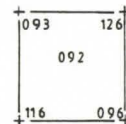
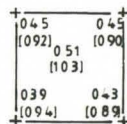
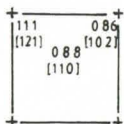
N

neulapohjoinen

116 pintaluku

[153] pohjaluku

1104 —

1102 —

1100 —

1098 —

1096 —

1094 —

1092 —

928 | 930 | 932 | 934 | 936 | 938 | 940 | 942 | 944 | 946 | 948 | 950 | 952 | 954 | 956

MIKKELIN MLK KYYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYYHKYLÄ

H. POUTIAINEN 1990

ALUE 6

TASOT 1 JA 2 YHDISTETTY

RUUDUT 1092 - 1094/948

MK 1:25

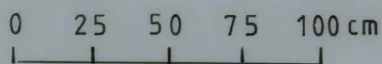
KP 196 = 80,412 m m.p.y.

KONE 1

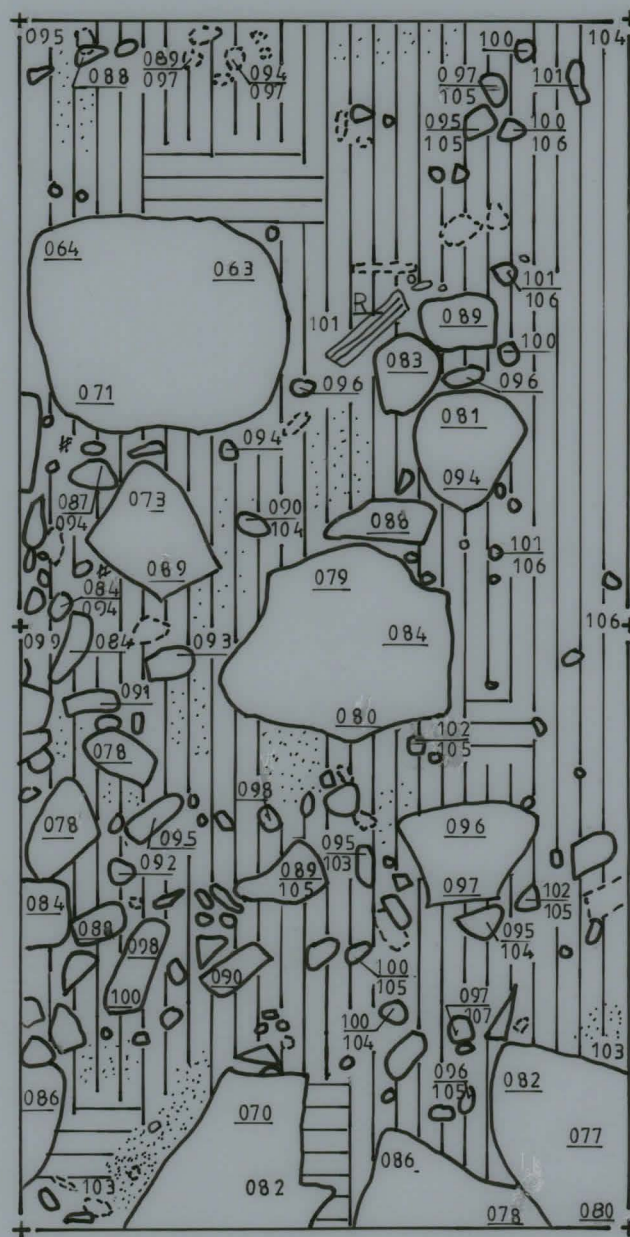
PIIRT. M - L. MUILU

neulapohjoinen

- multa
- siltti
- nokimaa
- hiili
- kivi
- kivi tasossa 1
- rapautunut kivi

948

950

1096

1094

1092

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

24

H. POUTAINEN 1990

ALUE 6

TASOT 3 JA 4 YHDISTETTY

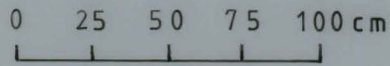
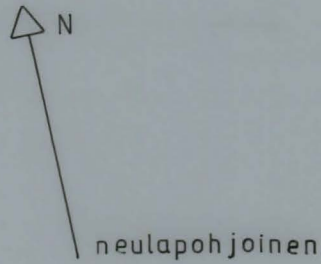
RUUDUT 1092-1094/948

MK 1:25

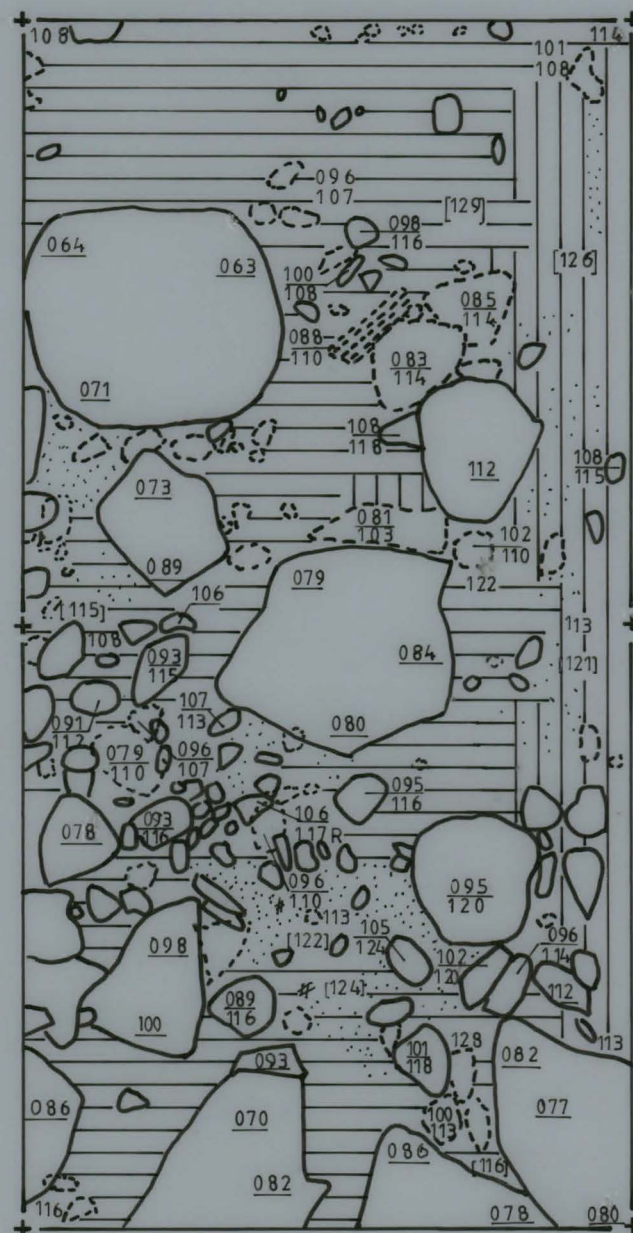
KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRT. M.-L. MUILU

- multa
- siltti
- nokimaa
- hiili
- kivi
- kivi tasossa 3
- rapautunut kivi
- pohjaluku

1096

1094

1092

948

950

MIKKELIN MLK KYHHKYLÄNNIEMI VANHA KYHHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 6

TASOT 1-4

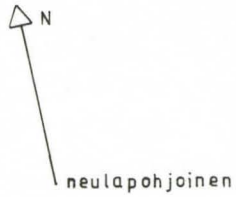
RUUTU 1094/928

MK 1:25

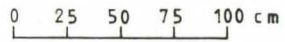
KP = 80, 412 m m.p.y.

KONE 1 = 196

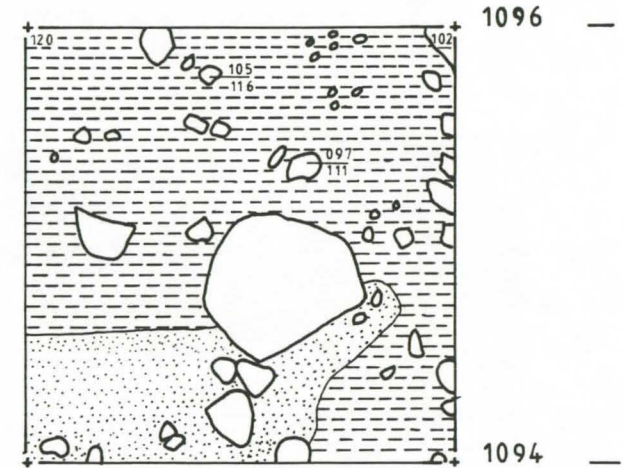
PIIRT. K. GLASBERG JA M.-L. MUILU

- hiekka
- harmaanruskeaksi värjäytynyt hiekka
- nokimaa
- hiili
- kivi
- hiiltynyt puu

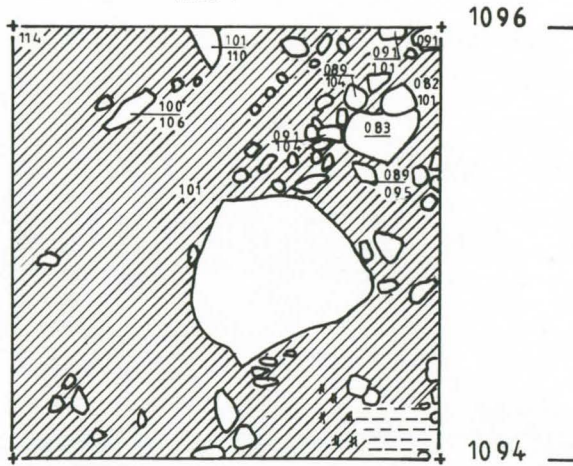

taso 3

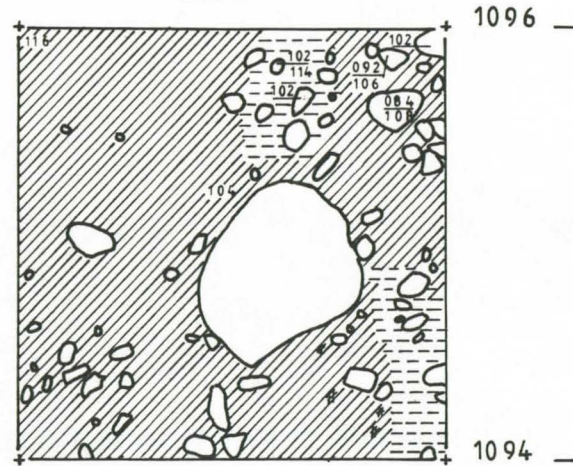
928 | 930

taso 1

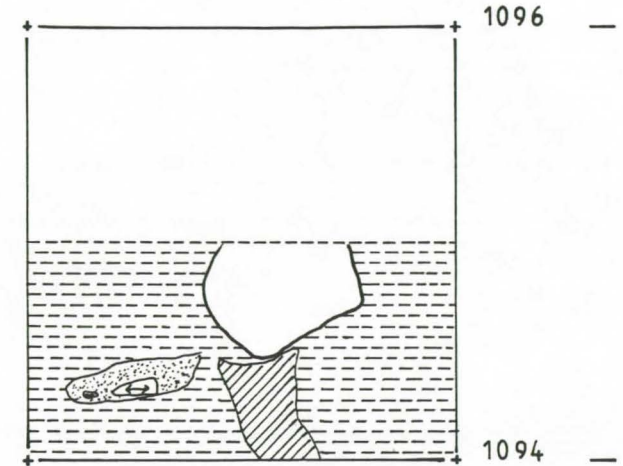
928 | 930

taso 2

928 | 930

taso 4

928 | 930

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 6

TASOT 2-4

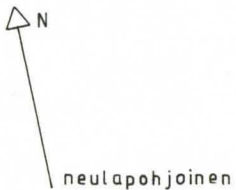
RUUTU 1096/938

MK 1.25

KP = 80, 412 m m.p.y.

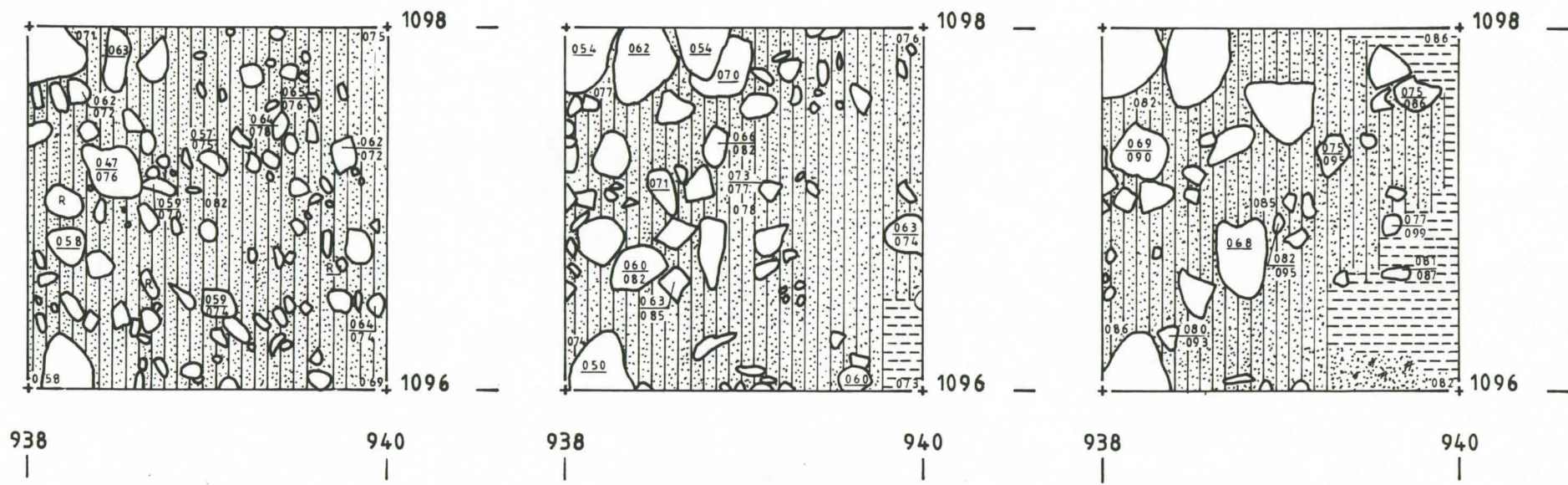
KONE 1 = 196

PIIRT. K. GLASBERG JA M-L. MUILU

- multa
- hiekka
- nokimaa
- hiili
- kivi
- rapautunut kivi

0 25 50 75 100 cm

MIKKELIN MLK KYYHKYLÄNNIEMI VANHA KYYHKYLÄ

H. POUTAINEN 1990

ALUE 6

TASOT 1-2

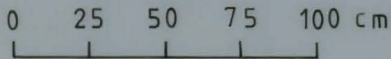
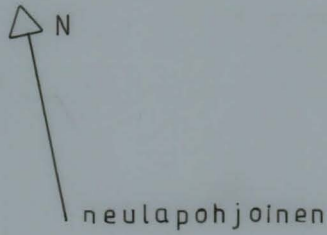
RUUTU 1098/954

MK 1:25

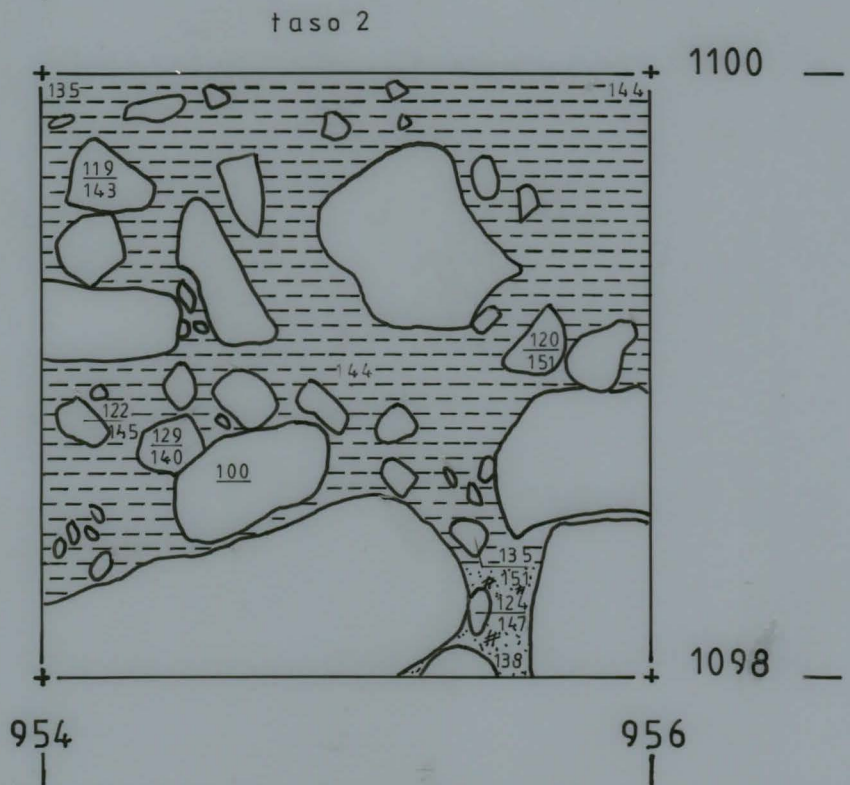
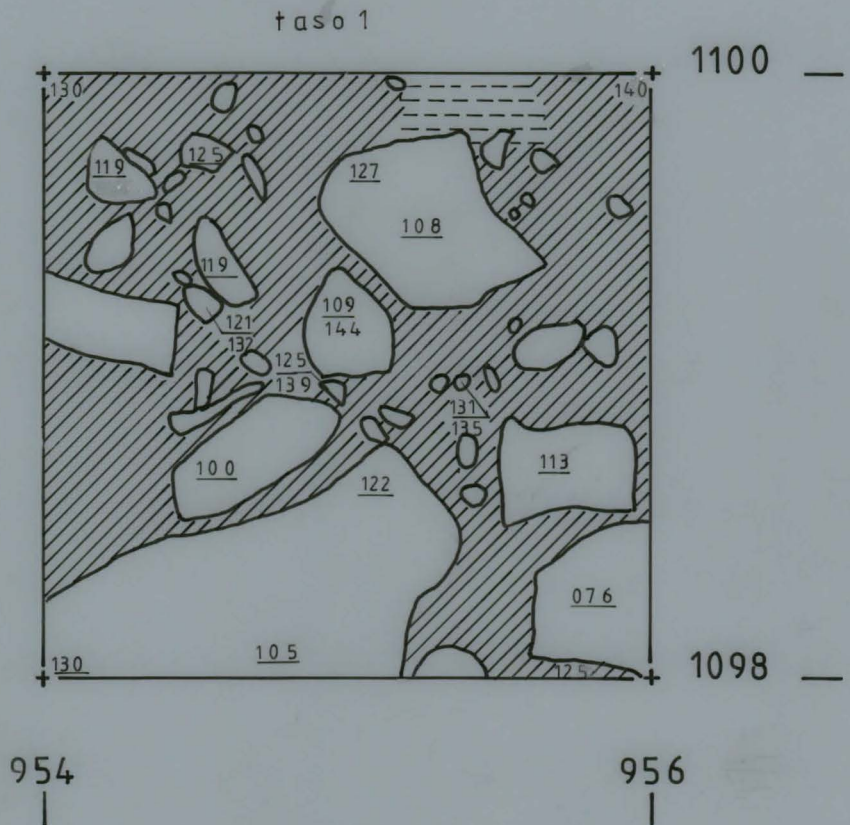
KP = 80,412 m m.p.y.

KONE 1 = 196

PIIRT. K. GLASBERG

- hiekka
- harmaanruskeaksi värjäytynyt hiekka
- nokimaa
- hiili
- kivi

MIKKELIN MLK KYHKKYLÄNNIEMI VANHA-KYYHKYLÄ

H. Poutiainen 1990

1. ALUE 7, TASO 7, LÄNNESTÄ.

F. 90065

2. ALUE 7, TASO 2, ETELÄSTÄ.

F. 90068

F. 90071

3. ALUE 1, TÄSO 2,
POHJOISESTA

F. 90069

4. ALUE 1, TÄSO 2,
IDÄSTÄ

F. 90077

5. ALUE 1, TÄSO 2,
IDÄSTÄ

F. 90075

6. ALUE 2, TASOLAKKIA
PIIRTÄMÄSSÄ HUM. KAND.
MARJA-LIISA MULLU

F. 90078

7. ALUE 2, Taso 4,
ETELÄSTÄ

F. 90082

8. ALUE 5, Taso 2,
POHJOISESTA

H. POUTAINEN 1990

F. 90083

9. ALUE 5, TASO 2,
POHJOISESTA

F. 90084

70. VIEISKUVA ALUEEN 5
YMPÄRISTÖÖN. POHJOISESTA

F. 90086

77. ALUE 6, TASO 2,
POHJOISESTA

F. 90087

12. ALUE 5, TASO 2
POHJOISESTA

F. 90090

13. ALUE 4, TASO 2,
ETELÄSTÄ

F. 90091

14. MIKKELIN URHEILU-
SUKELTAJAT

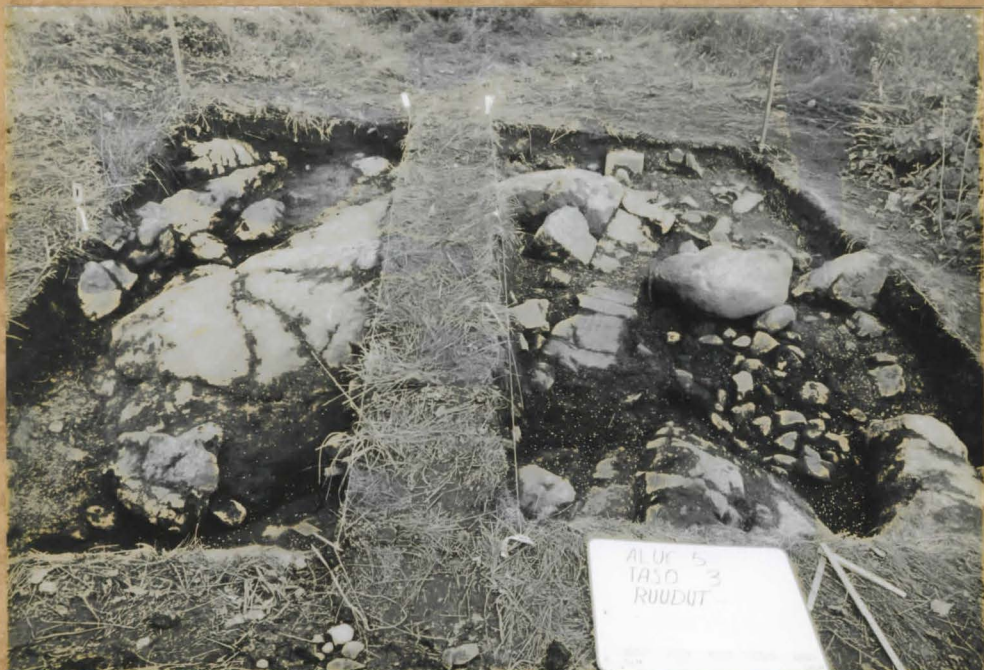
H. POUTAINEN 1990

F. 20093

15. MIKKELIN URHEILUSUKELTA-
JAT VALMISTAUTUMASSA
VEDENALAISEEN INVEN-
TOINTIIN KYHKYLÄN-
NIEMEN YMPÄRISTÖSSÄ

F. 20095

16. ALUE 5, TASO 3,
ETELÄSTÄ

F. 20096

17. ALUE 7, TASO 4,
POHJOISESTA

H. POUTAINEN 1990

F. 90097

18. ALUE 1, TASO 4,
IDÄSTÄ.

F. 90160

19.-21. ALUE 5, TASOT 5,
7, 9. POHJOISESTA

F. 90101

F. 90102

H. POUTAINEN 1990

F. 90103

22. ALUE 7, KIVEYS 7, POHJOISESTA

F. 90105

23. ALUE 7, KIVEYS 3, POHJOISESTA

F. 90104

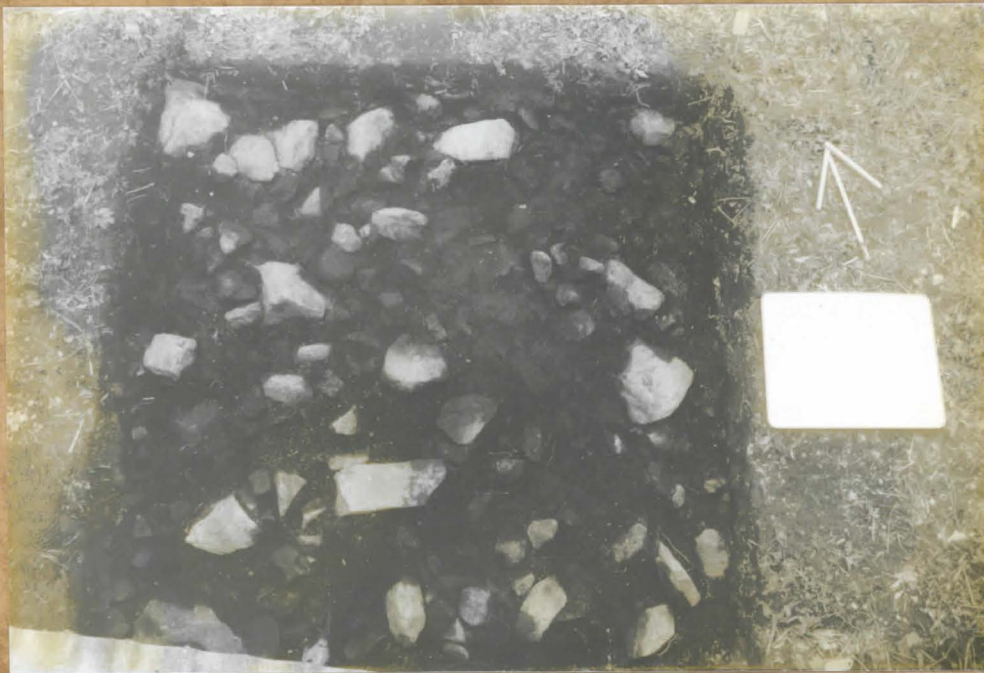
24. ALUE 7, KIVEYS 2, POHJOISESTA

H. POUTIKINEN 1990

F. 90106

25. ALUE 7, TASOT 4-5. KIVEYS 3. IDÄSTÄ

F. 90108

26. ALUE 6, TASO 1, RUUTU 1096/938. YLHÄÄLTÄ KUVATTUNA.

H. POUTAINEN 1990